

Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Propunerile de modificare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
Amendarea Regulamentului cu privire la delegarea salariilor entităților din Republica Moldova		
HG nr. 10/2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariilor entităților din Republica Moldova	Propunem excluderea diferențierii pe categorii a diurnelor și cazării și unificarea acestora.	Regulamentul prevede diferențierea pe categorii a diurnelor și cazării. Suportarea cheltuielilor majorate pot fi stabilite prin Dispoziții, Hotărâri sau Regulamente interne. Cheltuieli majorate pentru personalul din Categoria II ce vizează în special funcționari publici, dar și asociațiile patronale și sindicate le considerăm discriminatorii în raport cu cele în scop de business.
pct."2. Prezentul Regulament reglementează cheltuielile entităților din Republica Moldova pentru deplasarea în interes de serviciu a salariaților încadrați în statele lor de personal sau a persoanelor care practică activități de voluntariat în conformitate cu Legea voluntariatului nr.121 din 18 iulie 2010, pe teritoriul republicii și peste hotarele ei."	Propunem de a adăuga la punctul 2, persoanele care îndeplinesc lucrări și servicii în conformitate cu contractul încheiat (contracte civile).	Uneori, compania apelează la serviciile prestate de specialiști externi pentru o perioadă determinată de timp, în baza contractelor civile. În cazul în care compania decide de a delega persoane angajate în baza contractelor civile, acestea nu poate să achite/suporte cheltuieli de deplasare pentru aceste persoane. Din acest motiv, cheltuielile de delegare se includ în plata de prestare a serviciilor și se impozitează respectiv cu toate taxele salariale, ceea ce majorează esențial costul serviciilor și distorsionează esența. Menționăm că, delegarea acestor angajați ar putea fi vitală pentru activitatea companiei.
Pct. 13. Salariatului delegat în interes de serviciu i se păstrează locul de muncă (funcția) și salariul mediu pentru timpul deplasării, inclusiv pentru timpul aflării în drum, conform prevederilor articolului 175 din Codul muncii al Republicii Moldova.	Propunem excluderea sintagmei "mediu" din pct.13 al Regulamentului. Totodată, propunem ajustarea actelor normative aferente menținerii salariului în perioada deplasărilor, și anume:	Propunem de a calcula salariul lunar pe perioada deplasărilor și nu a salariului mediu, deoarece în calculul salariului mediu se includ prime/bonusuri primite de angajat ceea ce poate majora semnificativ costurile salariale cu angajatul pe perioada deplasării, cu toate ca și-a îndeplinit sarcinile de serviciu obișnuite. Companiile care au un sistem de premiere a angajaților suportă un volum mai mare de cheltuieli în legătură cu acest fapt.

Pct "16. Salariatului delegat i se achită și cheltuielile pentru călătoria în transportul public (cu excepția taximetrelor) pînă la gară, aerogară, debarcader și retur, în cazul în care ele nu sînt amplasate în raza localității unde a fost delegat, sau cu taximetrul în cazul în care ora sosirii sau plecării delegatului nu corespunde cu orarul de timp al transportului public, conform actelor de călătorie prezentate, iar la delegarea în străinătate, salariatului i se achită cheltuielile pentru deplasarea tur-retur pe distanța dintre aeroport, gară sau debarcader și locul de cazare cu transportul public sau cu taximetrul, în cazul în care ora sosirii sau plecării detașatului nu corespunde cu orarul de timp al transportului public din țara respectivă."	1. art.175 al Codului muncii prin excluderea sintagmei: "mediu"; 2. pct.2 al Regulamentului privind Modul de calculare a salariului mediu, prin excluderea aplicării salariului mediu în cazul deplasărilor angajaților.	În conformitate cu pct. 16 al Regulamentului, în cazul deplasărilor în străinătate, compensarea cheltuielilor cu taximetrul se efectuează doar în cazul în care ora sosirii sau plecării delegatului nu corespunde cu orarul de timp al transportului public. La deplasarea în străinătate persoanele nu dispun de informații privind orarul de timp al transportului public din localitatea respectivă. Considerăm că limitarea compensării cheltuielilor de transport cu taximetrul la delegarea angajaților în străinătate creează o povară suplimentară în evidența contabilă și fiscală, fără a duce la un impact fiscal semnificativ pentru Bugetul Public Național.
Propunem excluderea din pct.16 al Regulamentului a prevederii privind compensarea cheltuielilor cu taximetrul în cazul în care ora sosirii sau plecării delegatului nu corespunde cu orarul de timp al transportului public.	Propunem excluderea din pct.16 al Regulamentului a prevederii privind compensarea cheltuielilor cu taximetrul în cazul în care ora sosirii sau plecării delegatului nu corespunde cu orarul de timp al transportului public.	În conformitate cu pct. 16 al Regulamentului, în cazul deplasărilor în străinătate, compensarea cheltuielilor cu taximetrul se efectuează doar în cazul în care ora sosirii sau plecării delegatului nu corespunde cu orarul de timp al transportului public. La deplasarea în străinătate persoanele nu dispun de informații privind orarul de timp al transportului public din localitatea respectivă. Considerăm că limitarea compensării cheltuielilor de transport cu taximetrul la delegarea angajaților în străinătate creează o povară suplimentară în evidența contabilă și fiscală, fără a duce la un impact fiscal semnificativ pentru Bugetul Public Național.

Pct " 37. La delegarea salariatului în hotarele Republicii Moldova, acestuia i se plătește un avans în moneda națională, iar în cazul delegării peste hotarele republicii - în valută străină conform anexei nr. 2 la prezentul Regulament."

Propunem următoare redacție:

Pct " 37. La delegarea salariatului în hotarele Republicii Moldova, acestuia i se plătește un avans în moneda națională, iar în cazul delegării peste hotarele republicii - în valută străină conform anexei nr. 2 la prezentul Regulament sau, cu acordul Salariatului, în monedă națională. În sensul prezentului Regulament, avans se consideră plata efectuată prealabil perioadei de delegare, inclusiv în ziua delegării."

Pct "39. Decontul de avans se întocmește de către salariații delegați în acea monedă în care a fost eliberat avansul. Totodată, în decontul de avans se indică cheltuielile de deplasare, efectuate în moneda țării de destinație, conform documentelor primare și cu recalcularea în acea monedă în care a fost eliberat avansul. Recalcularea se

Propunem de a adăuga următoarea propoziție: "În cazul în care cheltuielile de deplasare depășesc suma primită anterior, recalcularea acestora se efectuează potrivit cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data eliberării avansului."

Pentru claritate propunem de a introduce această propoziție, deoarece nu este clar dacă se consideră avans plata efectuată în perioada delegării prin transfer la cardul bancar. De asemenea, dat fiind faptul că în prezent persoanele delegate folosec tot mai mult de cardurile bancare pentru plata pentru bunuri și servicii, mijloacele bănești sunt extrase de pe card și automat convertite în valuta țării de aflare. Dacă salariatul este delegat în 2-3 țări care au valute diferite, este destul de complicat de a face rost de valuta țării respective și cea mai ușoară opțiune este folosirea cardului.

Pentru claritate propunem de a stipula expres la ce curs se va recalcula cheltuielile ce depășesc suma avansului primit.

efectuează potrivit cursului valutar din documentele prezentate de salariatul delegat, eliberează entitățile care efectuează operațiunile de schimb valutar (la sumele valutei străine menționate în ele), extrasele de conturi de card, cecurilor de numerar, iar în cazul lipsei acestora – potrivit cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data eliberării avansului. "

Timpul Business Club

Asociație Obștească

Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri

RM, mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu 30/V
tel/fax: 260-2011, e-mail: club@timpul.org
www.timpul.org, www.businessclub.md

BC "Moldindconbank" SA filiala "Centru" Chișinău
BIC: MOLDMD2X309, c/c: 2224009944
IDNO: 1011620007738

Nr. 643
din 15° noiembrie 2021

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

Confederația Națională a Patronatului din RM

Предложения Клуба деловых людей «Тимпұл» по бюджетной и налоговой политике на 2022-2025 годы

Понимая, что успешное выведение экономики РМ из кризиса и нелопущение ее депрессии, с целью обеспечения ее устойчивого роста в дальнейшем, связано в первую очередь с тем, насколько системно будут решены проблемы накопившиеся в экономике и социальной сфере, предлагаем следующую систему первоочередных мер, направленных на совершенствование налогово-бюджетной политики в 2022-2025 годах.

Прежде всего, хотим отметить, что начинать корректировку налогово-бюджетной политики надо именно с оптимизации налогообложения доходов физических лиц – граждан Республики Молдова. Экономически неоправданно и безграмотно облагать налогом доходы граждан ниже прожиточного уровня! Предлагаем доходы физических лиц, граждан РМ ниже прожиточного уровня облагать налогом на доход по ставке 0%.

В первую очередь необходимо внедрение мер, способствующих выведению доходов физических лиц, в том числе оплаты за труд, «из тени» и росту инвестиций в экономику РМ. В настоящее время одним из основных факторов, уводящим доходы от оплаты труда «в тень», являются по-прежнему достаточно высокие отчисления в Социальный фонд и фонды ОМС, а также общее обременение фонда оплаты труда, которое достигнет на данный момент 45-48% от ФОТ.

Изменение законодательства по уменьшению подоходного налога с физических лиц до единой ставки в 10% и введение регрессионной шкалы отчислений в Социальный фонд позволит увеличивать поступление доходов в бюджет НКСС на 200-300% за 3-4 года, при условии программного и системного подхода.

Предлагается два варианта поэтапного и постепенного реформирования системы отчислений в Социальный фонд.

Первый вариант: Постепенное понижение ставки взносов обязательного социального страхования на 2% ежегодно в течение 4-х лет – таким образом, чтобы к 2025 году ставка взносов по соцстраху не превышала 16% от фонда оплаты труда, оплачиваемого работодателем.

Второй вариант: Постепенное и поэтапное снижение отчислений в Социальный фонд только для тех юридических лиц, которые в период с 2022 года по 2025 год выполнят следующее основное условие:

ежегодно увеличивать фонд оплаты труда на предприятии на величину не менее 20% в год, но не ниже среднегодовой заработной платы на одного работника в месяц по экономике (См. ниже следующую таблицу).

В случае, если указанные условия юридическим лицом не выполняются, то отчисления в Социальный фонд производятся на уровне стандартной ставки 24%. Предусматривается добровольное участие предпринимателей (юридических лиц) в данной программе, а именно, применение принципа заявительного характера (нотификации), для всех желающих участвовать в данной программе по оптимизации и легализации общенационального Фонда оплаты труда, по 2-му варианту, который указан выше. Так, срок ответа на заявку работодателя и/или администрации его предприятия об участии в процессе оптимизации и легализации общенационального Фонда оплаты труда не должен превышать 15 (пятнадцать) календарных дней со стороны НКСС и, если нет ее ответа, порядок снижения ставки обязательных взносов социальных платежей вступает в силу автоматически.

ГОД	% ОТЧИСЛЕНИЙ	РОСТ ФОНДА ОПЛАТЫ ТРУДА	СРЕДНЯЯ ЗАРПЛАТА РАБОТНИКА (не менее)
2022	22	20%	<1,0 млн. потребительской корзины
2023	20	20%	1,0 млн. потребительской корзины
2024	18	20%	1,5 млн. потребительской корзины
2025	16	20%	2,0 млн. потребительской корзины

- *Оплата больничных листов должна осуществляться за счет именных взносов социального страхования, согласно действующим ставкам. Возложение обязательств на работодателя в оплате первых 5-ти дней больничного листа является бременем, которое работодатель вынужден нести неправомерно и необоснованно, поэтому его надо отменить. Кроме того, выплаты по больничным листам при введении персонального учета по застрахованным лицам должны учитываться и уменьшать расчетную базу для осуществления социальных выплат по застрахованным лицам. В результате застрахованное лицо при получении пособия по временной нетрудоспособности (больничного листа) получает его за счет своих накоплений для определения размера пенсий. Тем самым, НКСС возвращает себе обратно ранее выплаченные суммы по листам нетрудоспособности (больничным листам).*
- *Предложение по снижению затрат на содержание персонала НКСС, за счет увеличения срока предоставления отчетов на 5 дней (до 30 числа месяца, следующего за отчетным). Таким образом можно будет за счет значительного снижения загрузки на работников НКСС уменьшить численность ее персонала от 30 % до 50%. Уменьшение численности персонала НКСС, в свою очередь, позволит значительно снизить расходы на аренду помещений, капитальных ремонтов и прочих расходов на содержание персонала НКСС (электроэнергия, теплоэнергия, канцелярские расходы и другие расходы общехозяйственного назначения).*
- *При возникновении необходимости по налогам и сборам, не блокировать расчетные счета предприятий полностью, а лишь на сумму недоимки, с обязательной предварительной сверкой с экономическим агентом суммы задолженности. Данная мера не парализует деятельность предприятий, как это происходит сейчас, а позволит им ее вести дальше, зарабатывать финансовые средства и своевременно оплачивать свои обязательства перед публичным бюджетом.*

Раздел II Налогового кодекса ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ

Предлагаем учесть следующее:

Статья 20. Источники дохода, не облагаемые налогом

Дополнить ст. 20 (19z²⁰), как необлагаемые налогом платежи предприятия на обучение учеников. С моей точки зрения, совершенно правильно облагать расходы (платежи) предприятия на обучение ученика, подоходным налогом и обязательным медицинским страхованием. Предприниматели фактически принимают на себя функции и затраты публичного бюджета, которые он должен был бы нести по подготовке специалистов для национальной экономики, а Минфин предлагает вместо поощрения такой предпринимательской инициативы и практики, фактически наказать их дополнительным налогообложением.

Минфину надо быть последовательным в своих намерениях, а именно, если его намерением является стимулировать процесс профессионально-технического обучения молодежи и мотивировать предпринимателей направлять в это свои инвестиции, то никаких исключений из правил, как это указано в предыдущем абзаце, быть не должно. К тому же, такие исключения всегда имеют и коррупционную составляющую.

Также, хотим обратить особое внимание, считать Impact именно таким образом, т.е. как это делает Минфин, как прямой недобор поступлений в бюджет, в корне не верно. Позитивный эффект от справедливой и корректной системы вычетов заключается в том, что мы стимулируем и мотивируем налогоплательщиков легализовать оплату труда и выплаты за услуги работников, в том числе и фрилансеров, в том числе и тех, кто работает дистанционно. Минфину нужно произвести правильный расчёт общей налоговой нагрузки на ФОТ и найти такую её величину, которая позволит максимально легализовать реальный ФОТ и таким образом, увеличить поступления в публичный бюджет всех уровней (причем в разы), а не указывать Impact с минусом, вводя в заблуждение социальных партнеров и общество.

Статья 23. Общее правило

(3) Вычет расходов, связанных с командированием работников, представительскими расходами, расходами по страхованию хозяйствующих субъектов, разрешается в пределах, установленных Правительством за исключением расходов, которые регулируются настоящей статьей.

Необходимо:

Пересмотреть нормы лимитов командировочных, представительских расходов, разрешенных к вычету и приблизить эти расходы к реальным затратам предприятий.

Статья 24. Вычеты расходов, связанных с осуществлением предпринимательской деятельности

Исключить:

(1) Не разрешается вычет сумм, уплаченных или расходов, понесенных в пользу владельцев предпринимательского патента или в пользу физических лиц, осуществляющих независимую деятельность (так как в стоимость патента входит подоходный налог, отчисления в социальные фонды и другие налоги).

Статья 33. Личное освобождение

Вычеты для физических лиц, а именно личное освобождение, корректней будет увеличивать не на % инфляции, а учитывать исходя из прожиточного минимума, установленного Правительством РМ, с учётом индексации на процент прогнозирующей инфляции.

Исключить:

(1) Каждый налогоплательщик (физическое лицо-резидент), имеющий годовой налогооблагаемый доход менее 360 000 леев, исключая доходы, предусмотренные статьей 90, имеет право на личное освобождение в размере 25 200 леев в год. Изменения вступили в действие с 01.01.2020 года.

Необходимо:

Проявить политическую волю и отменить порог на личное освобождение по годовому налогооблагаемому доходу. Аннулирование п.(1) статьи 33, что позволит отразить реально выплаченные заработные платы, а не её сокрытия при достижении максимального рубежа.

Статья 36. Другие вычеты

(1) Хозяйствующий субъект-резидент имеет право на вычет любых сделанных им в течение налогового года пожертвований на благотворительные или спонсорские цели, но не более 5 процентов облагаемого дохода.

Изменить на:

Хозяйствующий субъект-резидент имеет право на вычет любых сделанных им в течение налогового года пожертвований на благотворительные или спонсорские цели, но не более 5 процентов *объема чистых продаж.*

Статья 54. Ставка налога

Ставка подоходного налога составляет 4 процента объекта налогообложения.

Изменить на:

Ставка подоходного налога составляет 3% объекта налогообложения от операционной деятельности. Данная ставка действовала до 2018 года, а её повышение привело к увеличению налогового бремени для малых предприятий.

Разделы III и IV Налогового кодекса

НАЛОГ НА ДОБАВЛЕННУЮ СТОИМОСТЬ И АКЦИЗЫ

Операции с ценными бумагами не могут быть отнесены к определению «поставка».

Согласно п.2 ст.37 Налогового Кодекса РМ, акции и другие документы, удостоверяющие право собственности в предпринимательской деятельности, являются *капитальными активами.* Согласно ст.161 Гражданского Кодекса РМ, акциями являются части, на которые разделен уставный капитал, согласно учредительному документу.

Также, согласно п.1 ст.12 Закона РМ «Об акционерных обществах», акцией признается документ, удостоверяющий права его собственника (акционера) на участие в управлении обществом, на получение дивидендов, а также части имущества общества в случае его ликвидации.

Кроме того, следует отметить, что объектом налогообложения, в соответствии со ст.95 НК, является поставка товаров и услуг, являющаяся результатом предпринимательской деятельности.

Таким образом, акции не подпадают под положения ст.93 Налогового кодекса РМ, которая раскрывает такие понятия как товар, товарно-материальные ценности, поставка товаров, поставка (оказание) услуг, и не являются результатом предпринимательской деятельности субъекта налогообложения. Также операции, связанные с продажей акций (передачей имущественных прав), не подпадают под определение «поставка» и, следовательно, не являются объектами налогообложения в соответствии с положениями ст.95 Налогового кодекса РМ.

Предлагаем дополнить часть 2 статьи 95 НК РМ пунктом е) и изложить его в следующей редакции:

Статья 103. Освобождение от уплаты НДС

29) долгосрочные материальные активы, используемые непосредственно в производстве товаров, оказании услуг и/или выполнении работ, предназначенные для включения в уставный капитал в порядке и в сроки, предусмотренные законодательством. Порядок применения соответствующих налоговых льгот определяется Правительством.

Долгосрочными материальными активами, используемыми непосредственно в производстве товаров, оказании услуг и/или выполнении работ, являются активы, износ которых относится на стоимость произведенных товаров, оказанных услуг и/или выполненных работ. Долгосрочные материальные активы, на которые использовалась данная налоговая льгота, не могут быть проданы, сданы в аренду, имущественный наем, usufrukt, операционный или финансовый лизинг в течение 3 лет от даты утверждения соответствующей таможенной декларации или выдачи накладной, кроме случаев, когда эти долгосрочные материальные активы экспортируются, если ранее они были импортированы и не подвергались изменениям, кроме нормального износа. В случае продажи, сдачи в аренду, имущественного наема, usufrukta, операционный или финансовый лизинг этих долгосрочных материальных активов до истечения 3-летнего срока НДС исчисляется и уплачивается получателем (покупателем) исходя из их стоимости, указанной в накладной, выданной в момент пользования данной налоговой льготой, — в случае поставки долгосрочных материальных активов или из таможенной стоимости — в случае их ввоза в момент подачи таможенной декларации.

Дополнить содержанием:

Расширить состав долгосрочных активов, на который может распространяться налоговая льгота по освобождению от уплаты НДС при условии включения долгосрочного актива в уставной капитал. В качестве дополнения можно рассмотреть административное здание, предназначенное для включения в уставной капитал юридического лица, оказывающего услуги, например, финансовые или услуги по страхованию. Или в случае внесения в уставной капитал здания, которое имеет большие площади и не используется в полном объеме непосредственно в производстве товаров, оказании услуг и/или выполнении работ. Также, целесообразно предусмотреть возможность имущественного найма части площади здания при условии, что основное средство, полученное в виде вклада в уставной капитал, не будет отчуждено в течение трех лет. В течение этого срока имущественный наем будет подпадать под положения Стать 103 НК РМ.

Раздел VI Налогового кодекса НАЛОГ НА НЕДВИЖИМОЕ ИМУЩЕСТВО

Статья 278. Объект налогообложения и налогооблагаемая база недвижимого имущества

(1) Объектом налогообложения является недвижимое имущество, включая земельные участки, как в черте населенных пунктов, так и за их пределами, здания, сооружения, индивидуальные жилые дома, квартиры и другие изолированные помещения, в том числе недвижимое имущество, находящееся, в стадии завершения строительства (50 процентов и более) и их строительство не завершено в течение трех лет с его начала.

Изменить на:

Объект налогообложения строящегося недвижимого имущества возникает после его сдачи в эксплуатацию.

Раздел VI Налогового кодекса ПОИМУЩЕСТВЕННЫЙ НАЛОГ

Статья 287. Субъекты налогообложения

(1) Субъектами налогообложения является физическое лицо — собственник недвижимого имущества, предназначенного для жилья, т.е. дачные коттеджи (за исключением земельных участков) на территории Республики Молдова.

(2) Если регулируемое настоящим разделом недвижимое имущество находится в общей долевой собственности (пользовании) нескольких лиц, субъектом налогообложения признается каждое из них соразмерно своей доле.

~~(3) Если результирующее значение раздела недвижимого имущества находится в общей совместной собственности субъектов налогообложения, прилагается с объекта согласия один из собственников (сособственников). В этом случае все собственники (сособственники) несут солидарную ответственность за выполнение налоговых обязательств.~~

~~Статья 287³ Объект налогообложения и налогооблагаемая база~~

~~(1) Объектом налогообложения является недвижимое имущество, предназначенное для жилья, включая дачные коттеджи (за исключением земельных участков), а так же доли, которые отведены в соответствии со следующими условиями:~~

~~а) общая оценочная стоимость составляет 1,5 миллиона руб. и более;~~

~~б) общая площадь составляет 120 квадратных метров и более.~~

~~(2) В случае, когда объект налогообложения является предметом ипотечного кредита (ипотеки) или договора финансового лизинга, налогооблагаемую базу составляет положительная разница между оценочной стоимостью недвижимого имущества и суммой, остающейся до полного погашения кредита или обязательства по договору финансового лизинга.~~

~~(3) Не является объектом налогообложения находящееся во владении лица недвижимое имущество, площадь его доли, общей стоимости которого не превышает 1,5 миллиона руб. и площадь которого не превышает 120 квадратных метров.~~

~~(4) Налогооблагаемой базой недвижимого имущества является оценочная стоимость этого имущества, установленная территориальными кадастровыми органами.~~

~~Статья 287⁴ Ставка налога~~

~~Ставка налога составляет 0,8 процента налогооблагаемой базы.~~

~~Статья 287⁵ Налоговый период~~

~~Налоговым периодом является календарный год.~~

~~Считаем необходимым отмену данного налога в полном объеме, в виду того, что данный налог приводит к двойному налогообложению недвижимого имущества:~~

~~Первый раз – через налог на недвижимое имущество, которое физические лица уплачивают на общих основаниях;~~

~~Второй раз – через подоходный налог с физических лиц. Каждый субъект налогообложения (физическое лицо) может приобрести или создать новый объект из фактически полученных и задекларированных доходов, налоги по которым были ранее оплачены в публичный бюджет.~~

Предлагаем внести изменения в Закон № 827 от 18.02.2000 ст.4

(1) Источниками финансирования Фонда поддержки населения являются:

с) сбор за предоставление услуг мобильной связи – в размере 2,5 процента дохода от продаж, связанных с данными услугами;

С нашей точки зрения, „taxa de lux“, особенно для услуг мобильной связи, является рудиментом старого совкового менталитета. Ее надо не снижать, а отменять, как позорное явление в сфере налогового администрирования в нашей стране. Единственное, что Правительство может и должно сделать, – добиться от всех национальных операторов, чтобы они приравняли стоимость услуг роуминга со стоимостью тарифов для внутренней мобильной телекоммуникации одновременно с отменой этого несуразного налога.

А второе ко всему проекту налогово-бюджетной политики на 2022 год, представленному Минфином, после так называемых «консультаций с социальными партнерами», в том числе в контексте Закона № 239 от 13.11/2008 о прозрачности процесса принятия решений:

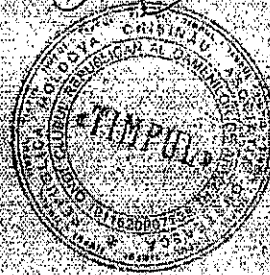
- Откровенно говоря, я вижу буквально 1-2 наших предложения, которые были приняты и отражены в этом документе. Это, прежде всего, 100% аккумулятивное дорожное налога в Дорожном Фонде, что надо было сделать ещё 20 лет назад.

- Однозначно необходимо вернуться к среднесрочному горизонту планирования налогово-бюджетной политики нашего государства, т.е. как минимум на 3 года как это и происходило ранее, так как невозможно выстроить управленческие процессы эффективным и качественном уровне, опираясь только на краткосрочную перспективу одного года.

С уважением,

Президент РКДЛ «TIMPUL»

Крапивка И.В.

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
A COMPANIILOR DIN
DOMENIUL TIC**

Str. Studentilor, 9/11
mun. Chișinău,
Republica Moldova

Nr. de înregistrare:
MD 0056763
IDNO: 1006600034927

Tel: +373 22 887000
Fax: +373 22 887001
office@ict.md

BC Moldindconbank SA
fil. Centru, Chișinău
MOLDMD2X309
Cont: 222440923

Ministerul Finanțelor al RM
str. Constantin Tănase 7, mun. Chișinău
MD-2005, Republica Moldova
cancelaria@mf.gov.md

Data: 11.11.2021

Stimate Doamnă Ministru,

Din numele Asociației Naționale a Companiilor din sectorul TIC (ATIC) Vă adresăm cele mai înalte considerațiuni.

La data de 03.11.2021 Ministerul Finanțelor a inițiat procedura de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 10/2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salarițiilor entităților din Republica Moldova.

Ca urmare a consultărilor efectuate de către ATIC în cadrul companiilor membre, venim cu o serie de propuneri de îmbunătățire a proiectului respectiv.

Rămânem la dispoziția Dvs. pentru clarificări adiționale, și ne exprimăm deschiderea pentru a detalia propunerile enumerate mai jos în cadrul unei ședințe tehnice în vederea discutării aspectelor importante și strategice.

Cu deosebit respect,
Marina Bzovii
Director Executiv,
Asociația Națională Companiilor din Domeniul TIC

Propunerile "AP TUTUN" la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (privind politica fiscală și vamală pentru anul 2022) cu impact bugetar:

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Participanții la consultarea publică	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)	Impactul bugetar						
1	Codul fiscal nr. 1163/1997	2	3	4	5						
1	TITLUL IV ACCIZELE, Anexa nr. 1	AP Tutun	Modificarea raportului dintre cota accizului specific și procentul accizului ad valorem <table border="1" data-bbox="660 913 890 1308"> <tr> <td data-bbox="660 913 810 1093">240220</td> <td data-bbox="660 1093 810 1308">Țigărete 2022 care conțin tutun:</td> <td data-bbox="810 913 890 1093"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="810 913 890 1093"></td> <td data-bbox="810 1093 890 1308">- cu filtru</td> <td data-bbox="890 913 932 1093">320 lei+40%,</td> </tr> </table>	240220	Țigărete 2022 care conțin tutun:			- cu filtru	320 lei+40%,	Alinierea la practica internațională în ceea ce privește raportul dintre cota accizului specific și procentul accizului ad valorem, prin care încasările la bugetul de stat cresc, iar producătorii autohtoni obțin un avantaj economic față de importatori. În același timp se respectă echitatea fiscală într-o concurență de piață sănătoasă. Cota accizului specific să fie modificată de la 715 lei pentru 1000 de țigărete la 320 lei, iar accizul ad valorem să fie modificat de la 13% din prețul de vânzare cu amănuntul a 1 pachet de țigări, la 40%,	Încasările la buget de stat vor fi mai mari cu 27,8%, față de formula actuală
240220	Țigărete 2022 care conțin tutun:										
	- cu filtru	320 lei+40%,									
2	TITLUL IV ACCIZELE, Anexa nr. 1	AP Tutun	Revenirea la cota unică a accizului pentru poziția tarifară	Având în vedere că cota accizului pentru poziția	După includerea accizului la tutun tăiat fin, încasările						

	2403 (Tutun pentru fumat, alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri "omogenizate" sau <table border="1" data-bbox="391 981 587 1317"> <tr> <td data-bbox="391 981 430 1048">240319</td> <td data-bbox="391 1048 430 1317">2022</td> </tr> <tr> <td data-bbox="430 981 587 1048">tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete</td> <td data-bbox="430 1048 587 1317">157,80 lei</td> </tr> </table> "reconstituite"; extracte și esențe de tutun)	240319	2022	tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete	157,80 lei	la bugetul de stat pentru această poziție sunt mule. Revenirea la cota unică, ar crea încasări suplimentare la bugetul de stat.	
240319	2022						
tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete	157,80 lei						
3 Art. 103, pct. 33, al. 3	AP Tutun	tarifară 240319 (tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete) a fost inclusă și calculată eronat, propunem revenirea la cota unică a accizului pentru poziția tarifară 2403, și anume de 157,80 lei pentru 1 kg de tutun. Din practica europeană, accizul la această poziție reprezintă 50% din accizul la țigarete.	Cresterea semnificativă a contribuțiilor prin dezvoltarea unui nou serviciu care la nivel mondial crează un plus valoare foarte mare pentru țara producătoare.				
4 Capitolul 3, Articolul 96. Pct. b	De adăugat: Aplicarea cotei TVA reduce în mărime de 8% la mărfurile, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare	În prezent, plasarea materialelor pentru fabricarea produselor din tutun în regim de perfecționare activă implică cheltuieli financiare suplimentare, prin achitarea în avans a accizelor și TVA. Activitatea nerentabilă și nu are aceleași condiții ca și concurenții din țările învecinate	Prin aplicarea cotei TVA de 8% la materia primă de tutun, producătorii locali își v-or mări rentabilitatea și v-or contribui la				

			2401 (Tutunuri brute sau neprelucrate; deșeuri de tutun)	articolelor de tutun, iar cota TVA la aceste produse este de 20%, încasările la bugetul de stat nu v-or avea de suferit, ba dimpotrivă.	creșterea veniturilor la bugetul de stat

30.09.2021

16.11.2021 Nr. 03-02/498

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	16. NOV. 2021
CODUL	10308-A

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative care vizează propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2022, vă comunicăm următoarele.

1. La art. II din proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal nr. 1163/1997)

1.1 La pct. 2, propunem completarea art. 20 din Codul fiscal, cu literele g), z¹⁸⁾, cu următorul conținut:

„g) indemnizația de eliberare achitată în conformitate cu prevederile art.186 din Codul muncii”

„z¹⁸⁾ ajutorul material, în expresie bănească sau naturală, acordat pe parcursul anului de către angajator angajatului sau fostului angajat la locul de muncă de bază în alte cazuri decât în cele specificate la lit. f) al art. 20 din Codul fiscal, a cărui mărime nu depășește un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern”

Or, indemnizațiile de concediere nu constituie venituri salariale, acestea sînt garanții oferite salariatului și sînt doar o despăgubire pentru un prejudiciu, pentru o pagubă suferită ca urmare a pierderii sursei de existență/intreținere în cazul încetării contractului de muncă.

1.2 La pct. 3 al art. II din proiect, la articolul 24 din Codul fiscal, propunem completarea articolului cu un punct nou 25, cu următorul conținut: „25) Se permite deducerea plăților în favoarea lucrătorului pentru recuperarea cheltuielilor suportate de acesta în desfășurarea muncii la distanță, în modul stabilit de Guvern.”

Scopul propunerii date este de a scuti de plata impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale de stat și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a plăților efectuate de angajator în favoarea salariatului pentru acoperirea cheltuielilor suportate de ultimul în desfășurarea muncii la distanță (energie electrică, internet, rechizite de birou, uzura echipamentelor angajaților, altor cheltuieli suportate în scopul desfășurării muncii la distanță), precum și a permite deducerea acestora.

Suplimentar, în scopul susținerii angajatorilor și motivării salariaților din economia națională, propunem revenirea la scutirea tichetelor de masă de plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat, fapt care ar încuraja întreprinderile să contribuie la alimentarea salariaților lor. Or, costurile adiționale pe care acestea le implică, descurajează întreprinderile să acorde tichete de masă angajaților săi, mai cu seamă în situația economică actuală din țară afectată de extinderea pandemiei Covid-19. Considerăm că asigurarea cu tichete de masă este un mecanism eficient care asigură o sănătate bună a beneficiarilor și contribuie astfel la creșterea productivității. În acest

context, propunem la art. 24, alin. (19) Codul fiscal nr. 1163/1997, excluderea textului „precum și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii aferente tichetelor de masă”.

1.3. La pct. 7 referitor la modificarea art. 34 din Codul fiscal, propunem restabilirea scutirii acordate pentru sot/sotie, pornind de la faptul că de această scutire se utiliza mai cu seamă în situații când soțul/sotia, din diferite motive, nu se puteau angaja în câmpul muncii (dizabilitate, aflarea în concediu pentru îngrijirea copilului ș. a.), prin urmare excluderea acesteia din motiv că acordarea acesteia stimula angajarea în câmpul muncii era neconcludentă și neargumentată.

1.4. La pct. 8 referitor la art. 35 din Codul fiscal, propunem stabilirea scutirii pentru persoanele întreținute, reieșind din valoarea minimului de existență multiplicat la 12 luni pentru fiecare persoană întreținută, dat fiind faptul că în categoria respectivă, în marea majoritate, se află copii, pentru întreținerea cărora sînt necesare mult mai multe mijloace financiare decît pentru un matur. Conform datelor Biroului Național de Statistică, în sem. I al anului 2020, minimul de existență pentru copii a constituit în medie 1994,5 lei lunar (1994,5x12 luni=23928 lei).

1.5. La pct. 27 referitor la art. 282 din Codul fiscal, insistăm asupra restabilirii dreptului la o reducere cu 15% a sumei impozitului pe bunurile imobiliare pentru contribuabili care achită suma integrală a impozitului pentru anul fiscal în curs anterior termenului stabilit de legislație, avînd în vedere că această măsură motivează contribuabili la achitarea în termen a impozitului și astfel stimulează încasarea mai rapidă a impozitului pe bunurile imobiliare contribuind la suplimentarea bugetelor locale pentru asigurarea acoperirii la timp a cheltuielilor aferente bugetelor locale.

1.6. La pct. 28 referitor la art. 288 din Codul fiscal, nu susținem anularea repetată a cotei maxime a taxelor locale avînd în vedere că în anul curent au fost reintroduse cotele maxime stabilite pe un termen de 3 ani în vederea asigurării unei previziuni financiare pentru contribuabili și evitării stabilirii unor taxe locale excesiv de mari.

Suplimentar la cele menționate, propunem:

1.6. la art. 19 lit. a) din Codul fiscal, propunem completarea în final cu textul „precum și plățile în favoarea lucrătorului pentru recuperarea cheltuielilor suportate de acesta în desfășurarea muncii la distanță, în modul stabilit de Guvern.”, în continuare după text.

A se vedea argumentele aduse la pct. 3 al art. II din proiect (articolul 24 din Codul fiscal).

1.7. Propunem completarea art. 36 din Codul fiscal „Alte deduceri” cu alineate noi, cu următorul conținut:

„(6¹) Se permite deducerea, în cuantumul și condițiile stabilite de legislație, a sumelor pentru medicamente, investigații medicale, intervenții chirurgicale, neacoperite de fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală, inclusiv a cheltuielilor suportate de persoana fizică pentru testarea la virusul COVID-19, realizarea tratamentului în cazul îmbolnăvirii cu Covid-19 în condiții de ambulatoriu, și recuperării sănătății în perioada post-Covid-19”.

„(6²) Se permite deducerea sumelor, în cuantum de pînă la 1% din salariu și alte plăți aferente acestuia, achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de conzații de membru de sindical”.

(6²) Se permite deducerea cheltuielilor pentru studiile în sistemul de învățământ, în scopul încheierii nivelului necesar de studii prevăzut pentru funcția ocupată.”

Propunerile menționate se învântează în scopul sporirii protecției sociale a salariaților – plătitori ai impozitului pe venitul salarial, inclusiv pentru compensarea cheltuielilor substanțiale suportate de salariați în perioada pandemică COVID – 19.

Prima propunere are ca scop acordarea persoanelor fizice a posibilității de a deduce cheltuielile pentru medicamente, investigații medicale, intervenții chirurgicale, neacoperite de fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală, inclusiv cu privire la testarea pentru identificarea noului tip de coronavirus, contra cost, cit și pentru realizarea tratamentului în cazul îmbolnăvirii cu Covid-19 în condiții de ambulatoriu. Totodată, persoanele depistate pozitiv cu virusul Covid-19 și aflate în tratament la domiciliu, sînt nevoite să-și procure din banii proprii medicamentele prescrise de medic pentru tratament, dat fiind faptul că tratamentul în condiții de domiciliu nu este acoperit de Programul unic.

Propunerea de la alin. (6²) vine să asigure egalitatea de drepturi în cadrul parteneriatului social. Astfel, organizațiilor patronale, conform art. 24, alin. (15) din Codul fiscal li se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității patronatelor, fundațiilor și altor asociații de reprezentare a activității de întreprinzător. Mai mult decît atît, în cazurile cînd din contul cotizațiilor sindicale colectate se acordă ajutoare materiale (care depășesc un salariu mediu prognozat), de asemenea, se calculează impozitul pe venit, aplicînd astfel o dublă impozitare.

1.8. La art. 90¹ din Codul fiscal, propunem expunerea alin. (3¹) în următoarea redacție: „(3¹) Băncile, asociațiile de economii și împrumut precum și emitenții de valori mobiliare corporative rețin un impozit în mărime de 3% din dobînzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente, care depășesc 27000 de lei anual.”

Această măsură are menirea de a exclude impozitarea dobînzilor de la depunerile bănești relativ modeste ale populației (în mărime ce nu depășește scutirea personală), mai ales a persoanelor vîrstnice care au efectuat depuneri bănești pe tot parcursul vieții pentru a-și asigura un venit suplimentar după ieșirea la pensie.

1.9. La art. 96 din Codul fiscal,

Propunem la aliniu a patra de la litera b) a art. 96, substituirea cifrei 8% cu „0%” la cota TVA la gazele naturale și gazele lichificate de la poziția tarifară 2711, atît la cele importate, cit și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale.” Propunerea dată vine în contextul majorării tarifului la gaze naturale începînd cu 01.11.2021, pînă care se propune stabilirea cotei TVA zero la gazele naturale și gazele lichificate, atît la cele importate, cit și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale, fapt care ar reduce cu tocmai 8% impactul majorării tarifului. Or, măsurile instituite de Guvern vor asigura doar compensarea parțială a creșterii tarifelor și doar pentru consumatorii casnici, fără a acorda suport întreprinderilor care în procesul tehnologic consumă gaze naturale, fapt care va conduce la creșterea prețurilor la produse alimentare și mărfuri, afectînd puterea de cumpărare a populației.

Suplimentar, în scopul protejării și susținerii producătorilor autohtoni, afectați atît de efectele pandemiei Covid-19, propunem micșorarea taxei pe valoare adăugată la

produse alimentare; articolele din tricotaj; zahărul din sfecla de zahăr; produse cosmetice și produsele de mașini agricole.

2. La art. IV referitor la Legea fondului de susținere a populației nr. 827/2000, atragem atenția asupra necesității alocării de la bugetul de stat în cadrul Legii bugetului de stat pentru anul 2022, a mijloacelor financiare necesare pentru suplimentarea veniturilor Fondului de susținere socială a populației ca urmare a anularii taxei pentru prestarea serviciilor de telefonie mobilă. Menționăm că sursele Fondului sînt utilizate exclusiv pentru finanțarea programelor cu destinație specială în domeniul asistenței sociale, finanțarea serviciilor sociale incluse în pachetul minim de servicii sociale în condițiile stabilite de Guvern, precum și pentru finanțarea cantinelor de ajutor social. Astfel, reducerea veniturilor fondului va avea un impact nefast asupra populației din categoria social-vulnerabilă care beneficia de servicii și prestații finanțate de acesta.

3. Propunem modificarea art. 9 din Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală prin substituirea sintagmei „reprezentînd suma aprobată a transferurilor din bugetul de stat în fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală pentru anul precedent, indexată cu indicii prețurilor de consum pentru anul precedent” cu sintagma „reprezentînd suma rezultată din înmulțirea numărului persoanelor neangajate pentru care Guvernul are calitatea de asigurator (la data de 31 decembrie a anului precedent anului de gestiune) și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă”.

În anul 2020, transferurile aferente achitării primelor per persoană angajată constituiau 5449 de lei anual, transferurile de la bugetul de stat per persoană asigurată de către Guvern conform art. 4, alin. (4) al Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală au constituit 2074,94 de lei, iar persoanele asigurate individual au transferat în mediu 2200 de lei.

În opinia sindicatelor, aceasta ar reprezenta cea mai corectă și echitabilă prevedere în raport cu persoanele angajate.

4. La Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, propunem completarea anexei nr. 3 „Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii” cu un punct nou în următoarea redacție:

4.1) plățile în favoarea lucrătorului pentru recuperarea cheltuielilor suportate de acesta în desfășurarea muncii la distanță, în modul stabilit de Guvern.”

A se vedea argumentarea la art. 19 lit. a) din Codul fiscal.

5. La Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, propunem expunerea alin. (3) al art. 13 în următoarea redacție: „(3) Quantumul lunar al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă plătită din mijloacele angajatorului se stabilește în proporție de cel puțin 75% din salariul mediu al angajatului, determinat în modul stabilit de Guvern, indiferent de stagiul de cotizare.

Această propunere are drept scop acordarea indemnizației de incapacitate temporară de muncă din mijloacele angajatorului pentru salariații, care conform prevederilor Legii nr. 289/2004 nu întrunesc condițiile privind stagiul de cotizare necesar. Conform redacției actuale, quantumul lunar al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă plătite din mijloacele angajatorului se stabilește în proporție de 75% din salariul mediu al angajatului, determinat în modul stabilit de Hotărîrea Guvernului nr.

426/2004, nefiind expres stabilite unele condiții pentru a beneficia de prestația respectivă achitată din mijloacele agentului economic.

Cu toate acestea, în practică, la stabilirea și plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă plătite din mijloacele angajatorului, nefondat, se impun aceleași condiții (stagiul total de cotizare de cel puțin 3 ani sau cel puțin 9 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii scului/asigurat) ca și pentru prestațiile achitate din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.

Mai mult decât atât, plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, acordată de către angajator este plătită din fondul de salarizare a unității, dar nu din bugetul asigurărilor sociale și, respectiv, nu trebuie să existe restricții sau condiții la utilizarea resurselor financiare ale angajatorului.

În scopul excluderii inechităților sociale evidente (acordarea tuturor salariatilor plăta de 75 la sută din salariul mediu, indiferent de stagiul de cotizare), se propune ca angajatorul să stabilească mărimea indemnizației respective pentru 5 zile, de cel puțin 75% din salariul mediu.

6. La Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, propunem:

6.1. La Articolul 10. Componentele salariului lunar, în alin. (2), în final, se propune să fie adăugat textul „- ajutor material”, în continuare după text.

Propunerea dată vizează asigurarea respectării prevederii art.165¹ din Codul muncii, conform căreia angajatorul este în drept să acorde anual salariatilor ajutor material. Or, odată cu adoptarea Legii nr. 270/2018, angajații sectorului bugetar sînt privați de acest drept.

6.2. La Articolul 12. Salariul de bază, se propune:

Alin. (6) să fie expus într-o nouă redacție cu următorul cuprins:

„(6) Treptele de salarizare corespunzătoare vechimii în muncă sînt:

a) treapta I – de la 0 la 2 ani – îi corespunde clasa de salarizare indicată pentru funcția respectivă conform anexelor nr. 3-10;

b) treapta II – de la 2 la 5 ani – se adaugă 2 clase de salarizare succesive, suplimentar față de clasa de salarizare prevăzută pentru treapta I;

c) treapta III – de la 5 la 10 ani – se adaugă 4 clase de salarizare succesive, suplimentar față de clasa de salarizare prevăzută pentru treapta I;

d) treapta IV – de la 10 la 15 ani – se adaugă 6 clase de salarizare succesive, suplimentar față de clasa de salarizare prevăzută pentru treapta I;

e) treapta V – de la 15 la 20 de ani – se adaugă 8 clase de salarizare succesive, suplimentar față de clasa de salarizare prevăzută pentru treapta I;

f) treapta VI – peste 20 de ani – se adaugă 10 clase de salarizare succesive, suplimentar față de clasa de salarizare prevăzută pentru treapta I.”

Conform prevederilor existente ale Legii, diferența de salariu, de exemplu, pentru serviciul public, dintre treapta I de salarizare (salariat cu vechime în muncă de pînă la 2 ani) și treapta VI (salariat cu o vechime în muncă de peste 20 de ani) este de doar 900 de lei, ceea ce constituie o creștere de doar 14% față de 30% - cît constituia sporul pentru

vechime în muncă pentru cei cu experiență de muncă de peste 20 de ani, până la implementarea Legii nr. 270/2018. Astfel, considerația și raportul de compresie sînt lipsite de semnificație și de motivare pentru angajații cu vechimea în muncă de peste 20 de ani.

În acest sens, se propune revizuirea alin. (6) din art. 12 cu referire la stabilirea treptelor de salarizare corespunzătoare vechimii în muncă, fapt care face o diferențiere mai bună a salariilor în raport cu vechimea în muncă realizată și care va permite motivarea salariilor de a activa un timp îndelungat în sectorul bugetar.

La alin. (9), după cuvîntul „Persoanele”, se propune să fie adăugat textul „, angajate după intrarea în vigoare a prezentei legi.”

Conform prevederilor actuale ale alin. (9) al art. 12, persoanele care nu au absolvit nivelul necesar de studii pentru ocuparea funcției, beneficiază de salariul de bază, prevăzut de prezenta lege pentru aceste funcții, redus cu 5 clase de salarizare succesive, deși, până la implementarea Legii nr. 270/2018, pentru unele funcții din sectorul bugetar nu exista obligația de a absolvi un anumit nivel de studii pentru ocuparea funcției. Prin urmare, odată cu intrarea în vigoare a Legii, noile condiții de salarizare pentru persoanele date erau inferioare celor preexistente, ceea ce constituie o inechitate.

În acest context, se propune ca prevederile alin. (9) din art. 12 referitor la reducerea claselor de salarizare să fie aplicate doar pentru persoanele care au fost angajate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

La alin. (14), în final, după cifra „1,00” să fie adăugat textul „, negociată în prealabil de către Guvernul Republicii Moldova și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova.” și în continuare după text.

Conform propunerii de modificare, valoarea de referință urmează a fi negociată între partenerii sociali pentru a menține un ritm adecvat de creștere a salariilor, inclusiv pentru a atinge mărimea salariului minim pe țară în valoare de 50 la sută din salariul mediu pe economie, așa cum prevede Carta Europeană Socială revizuită.

6.3. La Articolul 14. Sporul lunar pentru titlul științific și/sau științifico-didactic, la alin. (1) se propune:

- la lit. a), cifra „1100” să fie substituită cu cifra „2000”;

- la lit. b) cifra „600” să fie substituită cu cifra „1000”;

Propunerea în cauză vizează reexaminarea cuantumurilor stabilite prin lege pentru sporul lunar pentru titlul științific și/sau științifico-didactic, pornind de la faptul că acestea nu au fost modificate de la aprobarea legii, din decembrie 2018.

6.4. La Articolul 17. Sporuri cu caracter specific, se propune:

- în alin. (2), la lit. c), cifra „60%” să fie substituită cu cifra „100%”

Conform angajamentelor anunțate de către Guvern în anul 2020, începînd cu 01.07.2021, salariile personalului din instituțiile medicale urmau a fi majorate cu 40% aferent etapei a treia de majorare, fapt care însă nu a avut loc. Astfel, această propunere vizează asigurarea majorării cu 100% a salariilor personalului medical, inclusiv care deține funcții publice cu statut special, din autoritățile/instituțiile/structurile medicale, din Centrul de Medicină Legală și din instituțiile de asistență socială.

in alin. (3), după cuvintele „venituri fiscale și vamale” să se completeze cu sintagma „de administrare a sistemului public de asigurări sociale”

Urmare a mai multor modificări ale legislației din domeniul asigurărilor sociale de stat din ultimii ani, adoptate în scopul îmbunătățirii gradului de protecție socială a cetățenilor, în sarcina Casei Naționale de Asigurări Sociale și caselor teritoriale de asigurări sociale au revenit noi atribuții și obligații. Mai mult decât atât, anual, se suplimentează activitatea CNAS cu noi procese, noi responsabilități, însă, cu regret, fără a majora efectivul de personal, în felul acesta, crescând considerabil intensitatea asupra specialiștilor activi care au demonstrat în cadrul activității în muncă o atitudine responsabilă și profesionistă. Din temelii imputabile pleacă angajații cu experiență din sistemul național de asigurări sociale de stat, motivind salariile sub-așteptările lor.

Astfel, modificarea propusă are ca scop stabilirea limitelor sporurilor cu caracter specific pentru autoritățile responsabile de administrarea sistemului public de asigurări sociale de către Guvern, similar dreptului acordat autorităților responsabile de administrarea veniturilor fiscale și vamale și responsabile de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile, precum prevede redacția actuală a alin. (3) al art. 17 din Lege

Acest fapt va contribui la sporirea atractivității serviciului în domeniul asigurărilor sociale de stat și menținerea personalului cu experiență și cunoștințe necesare pentru implementarea politicilor în domeniul asigurărilor sociale.

6.5. La Articolul 21, Premii unice, în alin. (1) să fie exclus textul „dar nu mai mult de 5% din fondul anual de salarizare la nivel de unitate bugetară”

Conform prevederilor actuale ale alin. (1) al art. 21 din Lege, personalul din unitățile bugetare poate beneficia de premii unice cu prilejul sărbătorilor profesionale și al zilelor de sărbătoare nelucrătoare, care se plătesc din contul economiei mijloacelor alocate pentru retribuirea muncii pe anul respectiv, dar nu mai mult de 5% din fondul anual de salarizare la nivel de unitate bugetară. Așadar, conform redacției art. 21, plata premiilor pentru salariații din sectorul bugetar deja este limitată prin faptul că aceste premii nu se planifică, dar se achită din contul economiilor mijloacelor alocate pentru retribuirea muncii pentru anul respectiv.

În acest context, se propune excluderea sintagmei „dar nu mai mult de 5% din fondul anual de salarizare la nivel de unitate bugetară” pornind, inclusiv, de la faptul că conform alin. (2) al aceluiași articol, premiile sunt limitate deja în mărimea salariului de baza al persoanei premiate.

6.6. La Articolul 21, Premiu anual, se propune:
la alin. (2) cifra „50” să fie substituită cu cifra „100”;
la alin. (4) cifra „50” să fie substituită cu cifra „100”.

Se propune ca premiul anual să fie stabilit în mărime de 100% din salariul de baza de 50% actualmente, ceea ce presupune o stimulare financiară mai bună a salariaților.

6.7. Se propune completarea cu un nou articol, cu următorul text:
„Art. 21. Ajutorul material

Personalului din unitățile bugetare li se poate acorda anual un ajutor material în mărime de pînă la un salariu de baza lunar, care constituie una dintre formele de susținere

sociale acordată în cazurile prevăzute de contractul colectiv de muncă, convenția colectivă la nivel de ramură sau alte acte normative”;

Acordarea ajutorului material ar racorda prevederile Legii nr. 270/2018 cu prevederile art. 165 din Codul muncii al Republicii Moldova, în scopul reglementării condițiilor de susținere materială a salariaților în situații dificile. Or, eliminarea ajutorului material, acordat salariaților conform actelor normative anterioare, conduce la micșorarea substanțială a veniturii anuale.

6.8. La Articolul 27. Asigurarea menținerii salariilor personalului din unitățile bugetare, se propune la alin. (2), cifra „2200”, în ambele cazuri să fie substituită cu cifra „3100”.

Propunerea are drept scop menținerea unor ritmuri adecvate de majorare a garanțiilor minime în sectorul bugetar, eliminarea decalajului existent față de quantumul salariului minim în sectorul real al economiei și asigurarea respectării principiului „salariul egal pentru muncă de valoare egală”.

Este de menționat, că majorarea quantumului minim garantat al salariului în sectorul real al economiei până la valoarea de 3100 de lei a fost deja convenită de sindicate și patronate la nivel național și a fost înaintată Guvernului, care urmează să se expună pe marginea acestei solicitări comune a partenerilor sociali - sindicate și patronate.

Astfel, urmare a modificării propuse, salariul lunar minim pentru o funcție cu durata normală a timpului de muncă în sectorul bugetar urmează a fi stabilit în mărime de 3100 de lei, în creștere cu 40,9% față de mărimea actuală, fapt care va permite inclusiv creșterea defalcărilor către bugetul public național din impozitul pe venit, contribuțiile de asigurări sociale și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală.

6.9. La Anexa nr. 7, Tabel 1, se propune următoarele modificări:

1.2 Funcții de execuții		Clasa	Coef. de salarizare
		E4018	
		Cu studii superioare	
		60	3,43
E4019		Învățător în învățământul general	
		Cu studii superioare	
		58	3,29
		Cu studii profesional-tehnice postsecundare	
		56	3,16
		Cu studii superioare	
		58	3,29
		Cu studii profesional-tehnice	

E4020	Educător educație timpurie	postsecundare	
		56	3,16
E4021	Metodist în învățământul general și în învățământul profesional tehnic	56	3,16
E4024	Pedagog social	52	2,90

Scopul propunerii este de a contribui la restabilirea corectitudinii retribuiri muncii în raport cu studiile deținute conform prevederilor art. 132 din Codul educației, care stabilește Cerințele minime de calificare pentru ocuparea funcțiilor didactice și științifico-didactice. De asemenea, urmare a majorării salariilor, se va elimina discriminarea în retribuirea muncii cadrelor didactice.

6.10. Suplimentar, solicităm amendarea legislației în vigoare în vederea asigurării acordării premiului anual pentru rezultatele anului 2020 și 2021 pentru personalul din sectorul bugetar. Potrivit art. 21¹ al Legii 279/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar „Personalul din unitățile bugetare poate beneficia de premiu anual pentru rezultatele activității în anul de gestiune, proporțional timpului efectiv lucrat în anul respectiv”.

Cu toate acestea, în anul 2020, prin Hotărârea de Guvern nr. 811/2020 privind acordarea premiului anual personalului din unitățile bugetare pentru rezultatele activității în anul 2019 și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 180/2013 cu privire la plata premiului anual personalului din unitățile bugetare, a fost acordat premiul anual doar pentru rezultatele activității în anul 2019, iar pentru anul 2020, premiul în cauză nu a fost achitat.

Anterior, sindicatele au atenționat asupra necesității acordării premiului anual, inclusiv pentru rezultatele anului 2020, în așa fel asigurând o continuitate a măsurilor de stimulare salarială a personalului din sectorul bugetar.

Cu regret, constatăm că la elaborarea proiectului bugetului de stat pentru anul 2021 nu au fost prevăzute mijloace financiare nici pentru acordarea premiului anual pentru rezultatele activității desfășurate în anul 2021 și, respectiv, în angajamentele de politici salariale ale bugetului de stat pentru anul 2021 nu se regăsesc mijloace care ar fi de achitarea acestuia.

În context, solicităm urgentarea rectificării Legii bugetului de stat pentru anul 2021 asigurând alocarea mijloacelor financiare necesare, iar în caz de necesitate inclusiv amendarea cadrului legal pentru garantarea acordării premiului anual salariaților din sectorul bugetar pentru rezultatul anilor 2020 și 2021.

7. La Legea sindicatelor nr. 1129/2000, art. 10 se completează cu alin. (7) cu următorul conținut: „(7) Sindicatul este scutit de taxa de înregistrare”.

Dreptul de întemeiere a sindicatelor constituie unul dintre drepturile fundamentale ale salariaților, garantate de Constituția Republicii Moldova (a se vedea art. 42 din Constituție).

Această garanție a dreptului salariaților la constituirea sindicatelor și la asociere în acestea, derivă din normele dreptului internațional, inclusiv din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 87/1949 privind libertatea asocierii și protecția dreptului la organizație (în vigoare pentru Republica Moldova din 12 august 1997), potrivit căreia:

„Muncitorii [...] fără nici o deosebire, au dreptul, fără autorizație prealabilă, să constituie organizații la alegerea lor, precum și să se afliere la aceste organizații, cu singura condiție de a se conforma statutelor acestora din urmă.”

„Dobândirea personalității juridice de către organizațiile de muncitori [...], federațiile și confederațiile lor nu poate fi subordonată unor condiții, care ar pune în discuție aplicarea dispozițiilor articolelor 2, 3 și 4 de mai sus.”

„Legislația națională nu va trebui să prejudicieze și nici să fie aplicată în așa fel încât să prejudicieze garanțiile prevăzute de prezenta convenție.” (a se vedea art. 2, 7 și 8 din Convenția nr. 87/1949).

În baza acestor norme internaționale, legiuitorul a stabilit prin Legea sindicatelor nr. 1129/2000 că cetățenii Republicii Moldova, precum și cetățenii străini și apatrizii care se află legal pe teritoriul ei sunt în drept, la propria alegere, de a întemeia sindicate, fără autorizația prealabilă a autorităților publice și, că baza sindicatelor este organizația sindicală primară care se constituie din inițiativa a cel puțin 3 persoane, considerate fondatori (a se vedea art. 7 și 8 din Legea nr. 1129/2000).

Totodată, în scopul reglementării modalității de dobândire a personalității juridice de către organizațiile sindicale, legiuitorul național a statuat că acestea (sindicatul) urmează să se înregistreze la Agenția Servicii Publice în conformitate cu Legea sindicatelor nr. 1129/2000 și cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ultima fiind aplicată doar în măsura în care nu contravine prezentei legi (a se vedea art. 10 din Legea nr. 1129/2000).

Cu regret, trebuie să specificăm că aplicarea în practică a dreptului la constituire a sindicatului cu statut de persoană juridică este foarte dificilă și chiar imposibilă în unele cazuri. Or, potrivit acestei legi, organizațiile sindicale (adica, organizații a căror scop este necomercial) sunt supuse unei taxe de înregistrare de stat în suma de 1149,00 de lei.

Așadar, pornind de la un calcul elementar, în cazul în care 3 salariați ar dori să-și realizeze dreptul la constituire a organizației sindicale pentru apărarea drepturilor lor, inclusiv pentru neachitarea la timp a salariului de către angajator, aceștia sunt impuși să asigure plata acestei sume care, în asemenea cazuri, constituie un obstacol serios în realizarea drepturilor constituționale și prevederilor Convenției nr. 87/1949, ratificată de Republica Moldova. Mai mult decât atât, dacă am porni de la faptul că salariații respectivi sunt remunerați conform unui salariu minim lunar din sectorul bugetar, ne dăm bine seama că o asemenea cerință nu are decât efectul/scopul de a limita (prejudicia) aplicarea garanțiilor statuate de Convenția 87/1949. Totodată, este de reținut că în contextul asigurării respectării dreptului constituțional al salariaților de a întemeia sindicate, legislația națională nu a mai cunoscut cazuri în care sindicatele, pentru obținerea statutului de persoană juridică, să achite taxe de înregistrare.

8. Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014 și Legea achizițiilor publice nr. 131 din 03.07.2015, propunem completarea cu prevederea privind acordarea, ca excepție, a plăților anticipate (avans) în mărime de cel puțin 75% pentru contractele care au ca obiect servicii de organizare a tratamentului balneosanatorial al asigurărilor și a odihnei și întremării sănătății copiilor și adolescenților în sezonul estival, întru asigurarea organizării conforme a odihnei/tratamentului categoriilor de populație menționate. Cu regret, norma juridică actuală interzice încheierea de către autoritățile/instituțiile bugetare a contractelor cu efectuarea plăților anticipate (avans) pentru achiziționarea mărfurilor, serviciilor și lucrărilor de organizare a tratamentului balneosanatorial și odihna de vară a copiilor în sezonul estival, ceea ce pune în pericol activitatea acestor instituții din lipsa surselor financiare respective. Este imposibilă organizarea odihnei de vară a copiilor și adolescenților fără efectuarea plăților anticipate (avans) către entitățile care activează sezonier (în perioada de vară), precum și stațiunile balneoclimaterice, care nu efectuează alte genuri de activitate și nu dispun de capital de rezervă pentru a organiza tratamentul balneosanatorial și odihna de vară a copiilor și adolescenților din familiile defavorizate, familiile cu mulți copii.

Vicepreședinte

Sergiu SAINCIUC

Ex. Polina Fisticanu
022-266-568

Ministerul Finanțelor

Nr. 08/1- 82 din 16 11 2021

La nr. politica fiscal vamală 2022

Prin prezenta Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, urmare a examinării proiectului de Lege cu privire la modificarea unor acte normative care vine să implementeze politica fiscal vamală poziția sa asupra acestuia cu următoarele comentarii:

1. Formularea propusă la articolul 20 și anume introducerea literei d⁸) cu cuprinsul: „d⁸) plățile suportate de angajator pentru vaccinarea salariaților împotriva SARS-CoV-2” este neclară deoarece angajatorul nu poate avea cheltuieli pentru vaccinarea salariaților pe motiv că vaccinarea este gratuită. În cazul în care autorii vor să acopere cheltuielile aferente vaccinării (transport, stimulare financiară etc.) urmează ase indica acest lucru.

2. Propunem excluderea din proiect a amendamentelor care vin să reglementeze activitatea nerezidenților și inserarea acestora pentru politica fiscal vamală pentru 2023.

3. În opinia noastră abordarea propusă la art. 286 este incorectă din perspectiva că obiectul impunerii este imobilul dar condițiile de impozitare sunt diferite și depind de statutul persoane (fizică sau juridică). Propunem o abordare unificată.

Suplimentar înaintăm următoarele propuneri:

- Oferirea dreptului contribuabilului de ași alege pentru a perioadă de tranziție de trei ani a metodei de amortizare a mijloacelor fixe (fie cea veche fie cea nouă)
- Schimbarea abordării pentru plata dividendelor sub formă de acțiuni
- Introducerea conceptului de „ieșire forțată” relevantă articolele 24 și 95.
- Schimbarea metodei de autentificare în sistemul SFS prin utilizarea semnăturii digitale reprezintă o povară importantă. Se propune revenirea la metoda veche.
- Stoparea sechestrului sumelor plătite în avans de către contribuabili indiferent care nu ar fi justificarea pentru acest proces.

Director executiv

Vladislav Caminschi

Redacția ediției periodice „Contabilitate și audit” vine cu următoarele propuneri aferente politicii fiscale 2022.

Propuneri cu privire la politica fiscală anul 2022

Norma propusă de proiect	Comentarii
Modificări propuse la Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare	Este necesar ca această normă să fie extinsă și asupra perioadelor precedente anului 2022, dat fiind faptul că mulți angajatori deja au suportat asemenea costuri în anul 2021
La art. 20 se introduce litera d^b) cu următorul cuprins: „d^b) plățile suportate de angajator pentru vaccinarea salariaților împotriva SARS-CoV-2”	Este necesar ca această normă să fie extinsă și asupra perioadelor precedente anului 2022, ca să se evite tratamentele confuze privind impozitarea acestor sume în perioadele precedente anului 2022
La art. 20 litera z¹⁷) va avea următorul cuprins: „z¹⁷) venitul din anularea sau recuperarea cheltuielilor, veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor, pentru care nu s-a acordat deduceri în scopuri fiscale”. Articolul 70. Dispoziții generale privind divizarea surselor de venit ale nerezidenților (1) Întregul venit al contribuabilului nerezident se împarte: a) în venitul obținut în Republica Moldova din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă și/sau oricare alt venit obținut și/sau generat de sursele de venit din Republicii Moldova, indiferent dacă veniturile sunt primite în Republica Moldova sau în afara ei;	În înțelegerea noastră, o asemenea formulare extinde considerabil obiectul impunerii la sursa de plată a nerezidenților. Aplicabilitatea acestei norme este condiționată de noțiunea de „surse de venit”, a cărei definiție lipsește în Codul fiscal
b) în venitul peste hotarele Republicii Moldova din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă. (2) Dacă prezentul capitol nu prevede altfel, la determinarea venitului impozabil al nerezidenților: a) se va ține cont numai de veniturile specificate în art. 70 lit. a); b) se va permite deducerea numai a acelor cheltuieli, care vizează direct venitul menționat la lit. a), supus impunerii în Republica Moldova.	În înțelegerea noastră, o asemenea formulare extinde considerabil obiectul impunerii la sursa de plată a nerezidenților. Aplicabilitatea acestei norme este condiționată de noțiunea de „surse de venit”, a cărei definiție lipsește în Codul fiscal
Articolul 71 alineatul (1): prima propoziție va avea următorul cuprins: „Venituri ale nerezidenților obținute și/sau generate de sursele de venit prezente pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent dacă veniturile sunt primite în Republica Moldova sau în afara ei, se consideră:”. Articolul 71 alineatul (1):	O asemenea prevedere va genera cheltuieli suplimentare la contribuabilii sub

la litera b), după textul „informaționale,” se introduce textul „inclusiv cele desfășurate prin intermediul platformelor electronice, on-line”	formă de impozit pe venit achitat pe cont propriu, care reprezintă o cheltuială nedeductibilă, dat fiind faptul că în majoritatea cazurilor nu este posibil de reținut impozit pe venit la sursa de plată din veniturile rezidenților prestate prin intermediul platformelor electronice
La articolul 187 se introduce alineatul (2³) cu următorul cuprins: „(2³) Termenul de depunere a dărilor de seamă fiscale în cazul decesului conducătorului agentului economic, care a fost și unicul fondator sau deținea cel puțin 50% din fondul statutar al entității, se extinde în baza certificatului de deces, până la data de 10 a lunii următoare celei în care a fost finalizată procedura de desemnare a custodiei masei succesoriale.”	Noțiunea corectă este capital social
Propunerile de modificare a art. 277 – 286	Concepția de modificare semnificativă a subiecților impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare propusă o considerăm inechitabilă pentru agenții economici care înstrăinează/procură bunuri imobiliare în timpul anului. Propunem de a păstra abordarea de calculare a impozitului pe perioada deținerii în proprietate a bunului. De asemenea, propunem ca termenul de achitare și de prezentare a calcului impozitului să fie stabilit până în 25 ianuarie a anului următor anului fiscal de gestiune.
Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003	
La articolul 12 alineat (2) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 384-395, art. 612), textul „50%” se substituie cu textul „100%”.	Această propunere este salutabilă doar cu condiția suplinderii bugetului pentru reparația drumurilor naționale din alte surse

**Cu profund respect, redactor-șef
al revistei „Contabilitate și audit”**

Pavel Tostogan

Nr. 4/19
din 16.11.21

Ministerul Finanțelor

Recomandări la propunerile de politici
bugetar-fiscale pentru anul 2022

Fondul de Dezvoltare Durabilă Moldova (FDD Moldova), în contextul activității sale statutare și în conformitate cu planurile de activitate, acordă suport Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în reformarea sectorului de irigare și transferul managementului sistemelor centralizate de irigare – proprietatea statului, în gestiunea Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații (AUAI). Spectrul suportului acordat este divers, fiind axat pe asigurarea sustenabilității investițiilor în infrastructura centralizată de irigare și consolidarea capacităților instituționale ale AUAI.

În acest context și cu referire la consultările publice lansate de Ministerul Finanțelor la 11.11.2021 pe marginea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2022 (<https://www.mf.gov.md/ro/content/proiectul-de-lege-penru-modificarea-unor-acte-normative-ce-vizeaz%C4%83-propunerile-de-politici>), FDD Moldova solicită examinarea următoarelor recomandări, ce derivă din practica activității și consultările cu AUAI.

1) Actualmente în Codul fiscal nr. 1163/1997 se atestă o lacuna ce poate afecta activitatea AUAI, lăsând organelor abilitate loc de interpretare și generînd situația unui tratament disproporționat, sub aspect fiscal, ale acestora în raport cu alte forme de organizații necomerciale.

În speță, dispozițiile art. 52 din Cod indică o lista expresă de organizații necomerciale scutite de plata impozitului pe venit. AUAI în această listă nu figurează, cu toate că, în conformitate cu art. 3 alin. (1) al Legii nr. 171/2010 „Cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații”, AUAI sunt organizații necomerciale constituite benevol de către persoanele fizice și juridice care utilizează în activitatea lor irigarea, în modul prevăzut de această lege. Totodată, de jure și de facto, AUAI corespund cerințelor expuse în aliniatul 2 al aceluiași articol, scopul de bază al acestora fiind administrarea, exploatarea și întreținerea, în interes public și în interesul membrilor săi, a sistemului de irigare și/sau desecare ce a stat la baza formării acesteia. Subsidiar, conform art. 30 alin. (2) al legii menționate, asociațiile varsă toate surplusurile de venituri față de cheltuieli într-un fond de rezervă, care este utilizat pentru plata reparațiilor de urgență, a îmbunătățirilor aduse sistemului de irigare sau pentru acoperirea costurilor pe termen lung de înlocuire sau reabilitare a sistemului respectiv.

Drept urmare, se propune completarea art. 52 alin. (1) din Cod fiscal cu o literă nouă (g) cu următorul conținut:

„g) asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații - conform Legii nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.”

2) În prezent, în conformitate cu prevederile Legii nr. 171/2010, sunt constituite și funcționează peste 30 de AUAI, dintre care 27 au semnat deja contracte de transmitere în

folosință gratuită (comodat) a Sistemelor Centralizate de Irigare/Desecare (SCI) - proprietatea publică a statului, restul fiind în proces de transfer de management.

Odată cu încheierea contractelor de transmitere în folosință gratuită (comodat) a SCI, producătorii agricoli – prin intermediul AUAI își asumă sarcina de administrare și exploatare a sistemului de irigare și/sau desecare proprietatea statului din cadrul ariei sale de deservire, precum și alte sarcini prevăzute la art. 5 alin. (2) al Legii nr. 171/2010. Toate AUAI activează pe principii de autofinanțare, iar drept surse de bază de venit servesc cotizațiile anuale de membru și de aderare, precum și plățile pentru livrarea apei, achitate de membrii asociației.

În conformitate cu art. 31 al Legii nr. 171/2010, cotizația anuală de membru are o destinație specială, care vizează acoperirea costurilor fixe și altor cheltuieli ce țin de activitatea AUAI (costurile de întreținere anuală a sistemului de irigare și/sau desecare și de pregătire a acestuia pentru următorul sezon de irigare, salariile personalului angajat, provizioane, etc.). Astfel spus, aceasta este o plată adresată acoperirii unei părți majore din cheltuielile de întreținere, exploatare și îmbunătățire a SCI - proprietatea statului. Valența cotizației în procesul de asigurare a unei activități sustenabile a AUAI crește mai cu seamă în ani climaterici favorabili pentru agricultură, caracterizați prin precipitații abundente, când veniturile asociației din irigare descresc semnificativ.

Cu toate că, cotizațiile reprezintă plăți obligatorii cu destinație specială, adresate întreținerii obiectelor de infrastructură - proprietatea statului, iar irigarea este o componentă complementară și esențială activității de producere agricolă, prevederile actuale ale Codului Fiscal nu tratează cotizațiile achitate de producătorii agricoli drept cheltuieli ordinare și necesare, suportate de contribuabil, exclusiv în cadrul activității de întreținător.

Situația existentă, constituie un impediment în dezvoltarea sectorului de irigare, generând reticența producătorilor agricoli în obținerea calității de membru a AUAI și/sau tendința de a diminua valoarea cotizațiilor spre achitare în favoarea venituri reieșite din plăți pentru irigare, ceea ce poate afecta atât activitatea AUAI, cât și fiabilitatea SCI.

Drept urmare, se propune completarea art. 24 din Codul fiscal cu un alineat nou (15²) cu următorul conținut: „(15²) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.”

Referindu-ne la impact asupra veniturilor bugetare, în tabelul de mai jos sunt prezentate indicatorii relevanți activității AUAI și o estimare a impactului financiar mediu asupra veniturilor la buget în cazul aprobării modificărilor propuse.

AUAI	Suprafața aria de deservire a SCI, ha	Suprafața deținută de membri AUAI, ha			Venituri totale din cotizații, mil lei			Cotizația medie, lei/ha			Impactul estimat asupra veniturilor bugetare, mil lei		
		2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Compact/SCI reabilitate	14153	7920	8429	8713	1610	1992	2202	203	236	253	193	239	264
Post-Compact/SCI nereabilitate	20210	1640	6950	6952	0	619	2635	0	89	379	0	74	316
Total	34363	9560	15379	15665	1610	2611	4837	168	170	309	193	313	580

Sursă: Situațiile financiare ale AUAI, Baza de date SIA RegAUAI

Astfel, modelând după situația anului 2021, valoarea totală a cheltuielilor ce vor deveni deductibile pentru producătorii agricoli la plata cotizațiilor de membru constituie 4,8 mln. lei, iar impactul de diminuare a impozitului pe venit se estimează la circa 580 mii lei, ceea ce constituie doar 0,01% în raport cu 5650 mln. lei venituri preconizate pentru anul 2021 la bugetul public național din încasarea impozitului pe venit de la persoane juridice. În perspectivă, acest impact poate crește proporțional suprafețelor deținute de membrii AUAI în aria de deservire a SCI, dar

trebuie de luat în considerație că SCI - proprietatea statului, sunt întreținute și exploatare integral din mijloacele AUI, iar statul prin transmiterea gestiunii SCI către AUI și-a diminuat considerabil cheltuielile bugetare asociate.

În final, exprimăm convingerea că propunerile expuse de FDD Moldova trebuie examinate în contextul politici bugetar-fiscale pentru anul 2022, ceea ce va contribui la consolidarea unui cadru legal comprehensiv în activitatea AUI, cataliza interesul agricultorilor față de sectorul asociativ de gestionare a infrastructurii de irigare, precum și stimula utilizarea eficientă și dezvoltarea SCI, ceea ce corespunde obiectivelor prioritare stabilite în Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune”.

Cu respect,

Director Executiv

Valentina Badrajan

КОММЕРЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО
«INTER-TABAC» S.R.L.

SOCIETATEA COMERCIALA
«INTER-TABAC» S.R.L.

MD-6101, Republica Moldova
raionul Ceadir-Lunga
г. Чадыр-Лунга
ул. Молодежная, 5
телефон: +373 291 65079

MD-6101, Republica Moldova
raionul Ceadir-Lunga
or. Ceadir-Lunga
str. Molodionala, 5
tel.: +373 291 65079

Исх. № 180

от 16 ноября 2021 г.

Domnului Dumitru Budianschi
Ministrul al Finanțelor din Republica Moldova

Stimate Domnule Ministru,

Compania SC „Inter-Tabac” SRL constituie întreprindere de producere a produselor din tutun, care activează pe piața internă a Republicii Moldova din anul 2005 și în activitatea sa se bazează pe principiul respectării tuturor normelor legislative, precum și a regulilor și standardelor de conducere a afacerilor, de asigurare a condițiilor de muncă sănătoase și sigure.

Prin prezența, dorim să ne expunem referitor la problemele fiscale a industriei tutunului, anume la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2022, care a fost remis spre consultare publică.

Acest proiect prevede revizuirea cotelor accizelor la produsele din tutun clasificate la pozițiile tarifare 240210000 și 240290000, în vederea aducerii în concordanță a cotei accizei pentru produselor respective cu cota accizei minime la țigaretile cu sau fără filtru.

Astfel, cotele propuse pentru țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun și (ii) Alte țigări de foi, trabucuri și țigaretete conținând înlocuitori de tutun, sunt următoarele:

Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	Cotele accizelor		
			Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
240210000	Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun	valoarea în lei	41%	41%, dar nu mai puțin de 959 lei	41%, dar nu mai puțin de 1103 lei
240290000	Alte țigări de foi, trabucuri și țigaretete conținând înlocuitori de tutun	valoarea în lei	41%	41% dar nu mai puțin de 959 lei	41%, dar nu mai puțin de 1103 lei

După analizarea acestui proiect de lege Vă rugăm să anulați această decizie sau să modificați dinamica bruscă a creșterii accizei la țigari de foi poziția tarifara 240210000 și 240290000 la o creștere treptată, care va reduce consecințele negative pentru producătorii de tutun din Republica Moldova. Menționăm că în țările membre UE cotelor accizelor la produsele din tutun clasificate la pozițiile tarifare 240210000 și 240290000 nu sunt în concordanță cu cota accizei minime la țigaretile cu sau fără filtru.

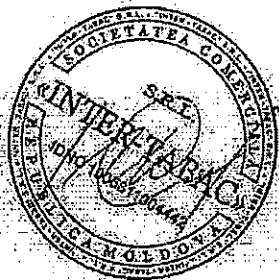
Încă un factor nu mai puțin important constituie faptul că producătorii autohtoni cu o cotă de piață de 10 la sută asigură aproximativ 600 de locuri de muncă în cadrul fabricilor propriu-zise, direct și indirect peste 2 000 de locuri de muncă ocupate în industria tutunului, în timp ce importatorii asigură până la 200 de locuri de muncă cu cota de piață de 90 la sută, iar implementarea acestui proiect va condiționa reducerea locurilor de muncă prin reducerea volumului vânzărilor producătorilor autohtoni.

Mai mult ca atât, producătorii locali aduc o contribuție semnificativă în echilibrarea fluxului de numerar din contul exportului de produse, fabricate în Moldova, și prin intermediul participării nemijlocite în procesele tehnologice la toate etapele, contribuind la creșterea economică. De asemenea aceștia sunt nemijlocit implicați în dezvoltarea industriei tutunului, generând venituri suplimentare din contul creării locurilor de muncă, achiziționării de materii prime etc.

Reieșind din cele expuse mai sus, este necesar de menționat că aprobarea proiectului dat va avea o influență economică directă asupra producătorilor autohtoni, în rezultatul cărui fapt se va micșora suma impozitelor achitate de aceștia, se vor reduce locurile de muncă, în timp ce într-un stat de drept, suveran, liberal și democratic, obligațiunea de protecție și dezvoltare a afacerilor i se atribuie statului. Prin urmare, solicităm să se țină cont de considerațiile expuse mai sus, în scopul elaborării celei mai optime soluții referitor la dezvoltarea economică, precum și în scopul păstrării locurilor de muncă existente și a perspectivei de creștere a numărului acestora.

Cu respect,

Director: SC „Inter-Tabac” SRL

Ivan Dragan

ASOCIAȚIA PROCESATORILOR DE TUTUN "AP-TUTUN"

IDNO 10106000016009

municipalitate Chișinău, str. Valea Crucii, 26

tel. +373 60534645, e-mail: aptutun.md@gmail.com.

Domnului Dumitru Budlanschi

Ministrul al Finanțelor din Republica Moldova

Stimate Domnule Ministru,

Prin prezenta, dorim să ne expunem referitor la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative și anume schimbările propuse la Anexa nr.1 la titlul IV:

"la poziția tarifară „240210000” după cuvintele „valoarea în lei” se introduce textul „/1000 bucăți”, textul „41%” se substituie cu textul „41%, dar nu mai puțin de 959 lei” aferent anului 2022, și respectiv „41%, dar nu mai puțin de 1103 lei” aferent anului 2023.

la poziția tarifară „240290000”, după cuvintele „valoarea în lei” se introduce textul „/1000 bucăți”, textul „41%” se substituie cu textul „41%, dar nu mai puțin de 959 lei” aferent anului 2022, și respectiv „41%, dar nu mai puțin de 1103 lei” aferent anului 2023.”

În speță, se propune uniformizarea cotei accizului pentru poziția tarifară 2402, ceea ce contravine flagrant angajamentelor asumate prin semnarea Acordului de Asocierie cu UE, în cazul de față – Directiva Europeană 2011/64/UE din 21.06.2011, al.3.

Deasemenea atragem atenția că noțiunile "țigări de foi" (cigarillos) au fost preluate integral din Directiva Europeană 2011/64/UE din 21.06.2011 și transpuse în LEGEA Nr. 278 din 14-12-2007 "privind controlul tutunului" și Hotărîrea de Guvern Nr. 1065 din 19-09-2016 "pentru aprobarea regulamentelor sanitare privind produsele din tutun și produsele conexe". Astfel întru respectarea angajamentelor asumate, trebuie să fie preluate și cotele diferențiate a accizului pentru pozițiile tarifare:

240210 - Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun

240220 - Țigarete care conțin tutun

240290 - Alte țigări de foi, trabucuri și țigarete conținând înlocuitori de tutun

Ținem să menționăm că în țările membre UE, raportul cotei accizului pentru țigarete și țigări de foi este de 3 la 1. Principiul care RM este obligată să îl respecte.

Deasemenea pentru o analiză obiectivă a modificărilor ce țin de industria tutunului, solicităm organizarea unei ședințe consultative cu participarea reprezentanților Parlamentului, Guvernului și a producătorilor autohtoni.

Ancxa 1: Tabel comparativ a cotei accizului pentru poziția tarifara 2402

Cu respect,

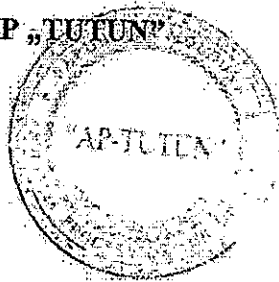
Asociația "AP-TUTUN"

Tabel comparativ a cotei accizului pentru poziția tarifara 240220 (țigarete care conțin tutun) și 240210 (Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun)

NR.	Țara	Acciz specific		Acciz ad valorem		Accizul minim		Raport
		țigarete	Țigări de foi (cigarillos)	țigarete	Țigări de foi (cigarillos)	țigarete	Țigări de foi (cigarillos)	Acciz țigări de foi/ Acciz țigarete
		Euro/1000 buc		% din pretul de vânzare cu amanunțul		Euro/1000 buc	Euro/1000 buc	%
Uniunea Europeană	Belgia	66,47	-	40,04	10	191,65	95,7	49,9
	Slovenia	73,63	-	21,88	6,3	114	43	37,7
	Cehia	62,5	73,03	30	-	112,66	-	64,7
	Germania	98,2	14	21,69	1,47	163,6	-	-
	Spania	24,7	-	51	15,8	131,5	41,5	31,5
	Ungaria	61,23	-	23	14	103,04	12,48	12,1
	Italia	20,98	-	51,24	23,5	-	-	-
	Polonia	52,1086	98,91	32,05	-	103,9	-	-
	România	81,3237	68,33	14	-	109,01	-	-

Cu respect,
Asociația AP „TUTUN”

Nr. 084 din 16.11.2021

Dlui Dumitru BUDIANSCHI
Ministru al finanțelor
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova
str. Constantin Tănase 7, mun. Chișinău, MD-2005

AVIZ

cu privire la Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2022

AO Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova (AO ACAP RM) a examinat Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politici bugetar-fiscale pentru anul 2022 și Vă prezintă următoarele propuneri ale membrilor AO ACAP RM:

- **Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007)**

1) **Articolul 26¹. Deducerea amortizării mijloacelor fixe**

Alineatele de mai jos modificate cu următorul conținut:

(13) În cazul finanțării parțiale procurărilor *de mijloace* fixe din surse ce constituie venituri neimpozabile, amortizarea se va calcula pentru partea suportată de către întreprindere. *În sensul prezentului alineat finanțarea se atribuie perioadei până la punerea în funcțiune a mijloacelor fixe.*

(14) Prin derogare de la alin. (12) și (13), suma subvențiilor și finanțărilor primite ca urmare a efectuării *investițiilor prin procurarea de mijloace fixe* nu influențează asupra mărimii *costului* de intrare a mijloacelor fixe.

(15) În scopuri fiscale, nu se recunosc diferențele din reevaluarea și *deprecierea* mijloacelor fixe.

(18) *Costul de intrare* a mijloacelor fixe se stabilește în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau ale IFRS, care nu contravin prevederilor prezentului cod.

2) **Articolul 33. Scutiri personale** - în ceea ce ține limitarea acordării scutirii pentru veniturile obținute mai mari de 360,000 lei. Este un mecanism ce stopează creșterea salariului și a impozitelor aferente. Am făcut o analiză și o simulare a acestei situații.

Mai jos am prezentat câteva variante de calcul.

Varianta	Anul	Salariu	AM	Scutirea	Venit impozabil	IV	CAS	Total impozite	
1	limitată	2021	420,000	37,800	24,000	358,200	42,984	100,800	181,584
2	limitată	2022	420,000	37,800	27,000	355,200	42,624	100,800	181,224
3	cu scutire	2022	480,000	43,200	27,000	409,800	49,176	115,200	207,576
4	fără scutire	2022	480,000	43,200		436,800	52,416	115,200	210,816
Diferență varianta 4 față de varianta 3 (neacordare scutire)									3,240
Diferență varianta 3 față de varianta 2 (creștere salariu)									26,352

După cum se vede din tabel neacordarea scutirii ne dă un impozit suplimentar de 3,240 lei. Dar creșterea salariului cu 60,000 lei ne aduce o creștere la total impozite cu 26,352 lei. Putem concluziona că bugetul pierde aceste venituri.

3) **Articolul 54² Obiectul impunerii**, alineatul (3) propunem a se introduce litera k) cu următorul cuprins:

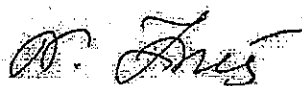
„k) venitul din anularea sau recuperarea cheltuielilor, veniturile din reducerea sau anulare provizioanelor”

- **Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului 693 din 11.07.2018**

1) pct. 40 ce vizează limita maximă permisă spre deducere a cheltuielilor pentru hrana organizată a angajaților/zilierilor.

Din momentul aprobării prezentului Regulament limita de 45 lei per angajat pentru fiecare zi efectiv lucrată nu s-a modificat. Pe când valoarea tichetelor de masă a fost modificată în anul 2020 la 55 lei. Astăzi este destul de greu să găsești furnizori care să furnizeze prânzul la acest preț. Ca consecință toată diferența de preț se consideră facilitate acordată de patron cu calcularea tuturor taxelor aferente (impozit pe venit, asigurare medicală și socială).

Luând în considerare scumpirile care urmează ca consecință a majorării prețului la gazele naturale și nivelul inflației, vor crește considerabil și prețul serviciilor oferite de întreprinderile de alimentație publică. Propunem să fie majorată limita maximă permisă spre deducere a cheltuielilor pentru hrana organizată a angajaților/zilierilor de la 45 lei la 100 lei, în contextul creșterii semnificative a prețului la produse alimentare și servicii.

Dr. Natalia ZLATINA
Director executiv ACAP

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)

Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 87 din 16 noiembrie 2021

Prim-ministrului Republicii Moldova,
Dnei GAVRILIȚA Natalia
Ministrului Finanțelor al Republicii Moldova,
Dlui BUDIANSCHI Dumitru

Copie:
Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
Membriilor CALM

AVIZ

*la politica fiscală și vamală pentru anul 2022
(proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
unor acte normative (număr unic 517/MF/2021))*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 517/MF/2021), în continuare Proiect.

CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14.
- *Foaia de parcurs revizuită privind democrația locală și regională, semnată la 15 aprilie 2021 de Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei (CALRE) și Guvernul Republicii Moldova.*
- *Recomandarea CALRCE nr. 436 (2019) „Democrația locală și regională în Republica Moldova„.*
- *Recomandarea CALRCE nr. 328 (2012) „Dreptul autorităților locale de a fi consultate de către alte niveluri de guvernare”.*
- Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994.
- Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435/2006.
- Legea privind administrația publică locală, nr. 436/2006.
- Codul fiscal nr.1163/1997.
- Legea privind finanțele publice locale, nr.397/2003, etc.
- Programul de Guvernare " Moldova vremurilor bune"

3. Constatări/obiectii

1. CALM salută decizia privind acordarea APL 1 a 100% din taxa pe drumuri. Fapt ce va crește posibilitățile APL de nivelul 1 în domeniul întreținerii infrastructurii drumurilor locale/comunale. În același timp, rămân nesoluționate problemele legate de folosirea acestor resurse doar pe parcursul anului bugetar respectiv. Fără posibilitatea de a le folosi pe parcursul mai multor ani în scopul realizării unor lucrări mai calitative, mai eficiente și mai mari. De asemenea, proiectul dat de lege NU oferă careva claritate sub aspectul posibilității folosirii de către APL a acestor resurse în calitate de contribuție pentru proiecte mai mari și importante tot din domeniul infrastructurii drumurilor; aspect extrem de important în contextul necesităților reale ale colectivităților locale în domeniul drumurilor și creșterii posibilităților de a atrage fonduri mai mari.
2. Totodată, proiectul documentului în cauză (politicii fiscale și vamale pentru anul 2022), NU conține nici o măsură de consolidare a bazei de venituri fiscale proprii ale bugetelor locale, care ar conduce la creșterea autonomiei financiare reale locale și la reducerea dependenței APL de transferurile speciale de la bugetul de stat. În acest sens, de ex. fiind în totalitate neglijate chiar și prevederile programului de guvernare privind direcționarea către bugetele locale a unei părți din impozitul pe venitul persoanelor juridice, precum și a unei cote din taxa pe resursele naturale. De asemenea, sunt ignorate și prevederile Foii de Parcurs semnate între Guvernul Republicii Moldova și Consiliul Europei la 15 aprilie 2021, care prevede elaborarea și adoptarea de către Parlament a măsurilor de dezvoltare a sistemului de impozite și taxe locale, de simplificare și adaptare a impozitului pe proprietate etc. în anul 2022.
3. CALM menționează cu REGRET că, deși a manifestat deplina deschidere pentru cooperare și a înaintat Propuneri la politica bugetar fiscală pentru anul 2022 conform termenelor și formei cerute de Ministerul Finanțelor, autorul Proiectului nu a luat în considerație majoritatea absolută a propunerilor CALM (cu excepția doar a taxelor pentru folosirea drumurilor). Mai mult ca atât, parcursul de aproape a 2 luni de la momentul înaintării propunerilor de către CALM, în mod total inexplicabil și în pofida unui set de propuneri/soluții propuse de CALM la problemele acumulate pe parcursul anilor în domeniul finanțelor locale, nu a existat nici un dialog și nici o încercare din partea Ministerului Finanțelor de a organiza consultări, în conformitate cu legea, Carta Europeană a Autonomiei Locale și alte angajamente naționale și internaționale relevante. Suntem siguri că dacă ar fi existat un dialog și comunicare adecvată, puteau fi identificate soluții la majoritatea problemelor invocate.
4. Astfel, luând în considerație lipsa de comunicare/dialog și unui proces corespunzător de consultare privind politica fiscală pentru anul 2022, precum și continuarea practicii de neglijare din partea Ministerului Finanțelor a normelor legale exprese în domeniul consultării obligatorii, reale și efective a APL (fapt constat recent și de Curtea Constituțională), considerăm necesar de a aduce în atenția tuturor factorilor decizionali guvernamentali următoarele norme legale exprese încălcate:
 - 1) Art. 109 al Constituției Republicii Moldova: Principiile autonomiei locale
 - 2) Art. 6 alin 5 din Legea 436 privind APL "Autoritățile administrației publice centrale consultă asociațiile reprezentative ale autorităților administrației publice locale în problemele ce țin de administrația publică locală."
 - 3) Art. 81 din Legea 436 privind APL, alin "(6) Procedurile de distribuire a resurselor financiare proprii ale autorităților publice locale, precum și orice modificare a legislației referitoare la funcționarea sistemului finanțelor publice locale vor fi coordonate în mod obligatoriu cu structurile reprezentative ale autorităților publice locale."
 - 4) Art. 3 alin (5) al Legii finanțelor publice Locale: " Autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra procedurilor de redistribuire a resurselor ce urmează a fi alocate acestora, precum și asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale."

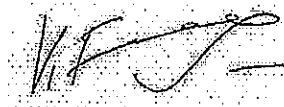
- 5) Art. 3 lit. g) "principiul dialogului instituțional, care presupune informarea și consultarea de către stat, în timp util, a autorităților publice locale, în procesul de planificare și de luare a deciziilor, prin structurile lor asociative, asupra oricăror chestiuni ce le privesc în mod direct ori sînt legate de procesul descentralizării administrative".
- 6) Carta Europeană a Autonomiei Locale alin. 6 "Autoritățile administrației publice locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și în mod adecvat, în cursul procesului de planificare și de luare a deciziilor pentru toate chestiunile care le privesc în mod direct"
- 7) pct. 5 lit. a) –c) și h) din Recomandarea CALRCE nr. 436 (2019) „Democrația locală și regională în Republica Moldova„ privind dreptul APL de a fi consultate prin intermediul asociațiilor lor reprezentative; inclusiv în procesul de consolidare a autonomiei locale prin sporirea puterii financiar – fiscale a APL...

Prin urmare, ținând cont de cele menționate mai sus, timpul extrem de limitat acordat pentru avizare (proiectul a venit la CALM vineri, pe data de 12.11.21, iar avizul urmează a fi prezentat pe data de 16.11.2021) și faptul că majoritatea propunerilor înaintate nu au fost consultate și discutate în modul prevăzut de lege, CALM:

1. Anexează în mod repetat propunerile respective la politica fiscală și vamală pentru anul 2022 și cere examinarea lor punctuală în corespundere cu legea - pe 13 file.
2. Cere organizarea unei întrevederi de lucru cu conducerea și specialiștii Ministerului Finanțelor, în vederea examinării propunerilor respective, includerii lor în politica fiscală și vamală respectivă, precum și stabilirea unor măsuri concrete de îmbunătățire a comunicării instituționale, reale și efective.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Anexă: Propunerile CALM pentru politica fiscală si vamală pentru anul 2022

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)
1	Codul fiscal nr. 1163/1997 (Titlul VI). <i>Facilitățile fiscale.</i>	Articolul 283: la alineatul (1) cuvântul „sunt” se substituie prin cuvintele „pot fi”; alineatele (2) și (2¹) se exclud; la alineatul (4) cuvântul „sunt” se substituie prin cuvintele „pot fi”; articolul se completează cu un nou alineat (4¹) cu următorul cuprins: „(4¹) Categoriile prevăzute de prezentul articol sunt scutite în baza deciziei autorității deliberative și reprezentative a administrației publice locale, cu consultarea prealabilă a entităților și colectivității locale. În cazul în care pierderile de la acordarea scutiilor sunt compensate de la bugetul de stat, autoritatea respectivă este obligată să ia decizia privind acordarea scutiilor în totalitate.” La articolul 295: alineatul unic devine alineatul (1), iar cuvintele „Se scutesc” se substituie cu cuvintele „Pot fi scutite”; articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Categoriile prevăzute de prezentul articol sunt scutite în baza deciziei autorității deliberative și	Impozitul pe imobil/funciar, în majoritatea țărilor UE cu un sistem de administrație publică locală dezvoltat și consolidat, reprezintă una din sursele principale ale bugetelor locale. Mai mult ca atât impozitul dat este o sursă exclusivă și integrală de venit propriu al bugetelor locale. Cu atât mai mult cele menționate se aplică și facilităților la taxele locale, mecanismul de aplicare trebuie să fie competența autorităților administrației publice locale (APL) și să fie parte din politicile economice locale.

		representative a administrației publice locale, cu consultarea prealabilă a entităților și colectivității locale. În cazul în care pierderile de la acordarea scutiilor sunt compensate de la bugetul de stat, autoritatea respectivă este obligată să ia decizia privind acordarea scutiilor în totalitate.”.	
2.	Codul fiscal nr.1163/1997 (Titlul VII). <i>Perfecționarea mecanismului taxelor locale.</i>	Completearea art.289, pct. (2): cu lit. r) în următoarea redacție: ”Impozitul pentru dezvoltarea localității; cu lit. s) ”alte taxe locale” . Completearea art.290 cu lit. r) în următoarea redacție: ”Impozitul pentru dezvoltarea localității - persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, în domeniul construcțiilor”; cu lit. s) ” Consiliile locale pot institui taxe care se calculează și se plătesc în conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate pentru deținerea sau utilizarea echipamentelor și utilajelor destinate obținerii de venituri care folosesc infrastructura publică locală, pe raza localității unde acestea sunt utilizate, precum și taxe pentru activitățile cu impact asupra mediului înconjurător. ” art.291, lit. a) se expune în următoarea redacție: ”taxa pentru amenajarea teritoriului – venitul din vânzări”. litera e) va avea următorul cuprins: ”e) la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii - unitățile sau suprafața	Se impune completarea listei taxelor locale în vederea creării premiselor de dezvoltare a localităților. Acest model face mai echitabilă impozitarea. Datele financiare descriu elocvent evoluțiile nefaste în domeniul veniturilor proprii ale autorităților publice locale, care, în perioada 2015-2018 au scăzut ca pondere în total veniturii ale autorităților publice locale de nivel I de la 16% cât a fost în 2015 la doar 12% în 2018. Ținem să menționăm în acest sens că Republica Moldova este țara cu cea mai proastă performanță în partea ce ține de autonomia financiară, pentru regiunea Europei de sud-est!

¹ Conform datelor conținute în ediția a 7-a a Raportului asupra Indicatorilor de Descentralizare Fiscală din Europa de sud-est http://www.nalas.eu/News/FD_2018

		unităților care, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, corespund activităților respective;" Completarea art.291, pct. (1) cu lit. r) în următoarea redacție: "Impozitul pentru dezvoltarea localității - valoarea bunurilor imobiliare date în exploatare"; cu lit. s) " Consiliile locale pot institui taxe care se calculează și se plătesc în conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate pentru deținerea sau utilizarea echipamentelor și utilajelor destinate obținerii de venituri care folosesc infrastructura publică locală, pe raza localității unde acestea sunt utilizate, precum și taxe pentru activitățile cu impact asupra mediului înconjurător. "								
3. Anexa la Titlul VII Codul fiscal nr.1163/1997, în contextul propunerilor de mai sus privind sistem eficient de taxe locale.	lit. a) se expune în următoarea redacție: <table border="1" data-bbox="774 833 962 1415"> <tr> <td data-bbox="774 1198 962 1415">a) Taxă pentru amenajarea teritoriului</td> <td data-bbox="774 1093 962 1198">venitul din vânzări</td> <td data-bbox="774 981 962 1093">%</td> <td data-bbox="774 833 962 981">Lunar, către data de 3 a lunii următoare</td> </tr> </table> Se completează cu: <table border="1" data-bbox="1236 801 1361 1415"> <tr> <td data-bbox="1236 1198 1361 1415">r) Impozitul pentru dezvoltarea</td> <td data-bbox="1236 1093 1361 1198">Valoarea conform datelor</td> <td data-bbox="1236 981 1361 1093">%</td> <td data-bbox="1236 801 1361 981">Lunar, către data de 3 a lunii</td> </tr> </table>	a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	venitul din vânzări	%	Lunar, către data de 3 a lunii următoare	r) Impozitul pentru dezvoltarea	Valoarea conform datelor	%	Lunar, către data de 3 a lunii	Schimbarea bazei impozabile pentru taxa pentru amenajarea teritoriului prin axarea pe cifra de afaceri (venituri din vânzări) și nu pe numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și/sau fondatorii întreprinderilor în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă nu sunt incluși în efectivul trimestrial de salariați, cum este în prezent. Impozitul pentru dezvoltarea localității este necesar în vederea finanțării lucrărilor de dezvoltare a infrastructurii publice locale odată cu punerea în
a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	venitul din vânzări	%	Lunar, către data de 3 a lunii următoare							
r) Impozitul pentru dezvoltarea	Valoarea conform datelor	%	Lunar, către data de 3 a lunii							

localității	cadastrale a imobilului dat în exploatare		următoare	exploatare a bunurilor imobiliare noi
s) taxe care se calculează și se plătesc pentru deținerea sau utilizarea echipamentelor și utilajelor destinate obținerii de venituri care folosesc infrastructura publică locală, pe raza localității unde acestea sunt utilizate, precum și	în conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate	în conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate	Lunar, către data de 3 a lunii următoare	Alte taxe locale sunt necesare în vederea adaptării la condițiile specifice din locale la specificul activităților economice desfășurate în localitate. De exemplu, în baza unui Ghid ar putea fi sugerate așa taxe locale cum ar fi: - taxa pentru eliberarea Certificatului de Urbanism stabilită (lei pe interval de suprafețe) în funcție de suprafața construită desfășurată a imobilului edificat; - taxa pentru eliberarea Autorizației de Construire stabilită în funcție de valoarea lucrărilor de construcție și a unui mecanism de regularizare la finalul lucrărilor de construire; - taxa de prelungire a valabilității Autorizației de Construire; - taxa pentru eliberarea Autorizației de Desființare;

	taxe pentru activitățile cu impact asupra mediului înconjurător				- taxa pe spectacole Orice persoană care organizează o manifestare artistică, o competiție sportivă sau altă activitate distractivă are obligația de a plăti taxa pe spectacole (<i>notă</i>: impozit similar există în România). Taxa pe spectacole se plătește la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în raza căreia are loc manifestarea artistică, competiția sportivă sau altă activitate distractivă. Taxa pe spectacole se calculează prin aplicarea cotei de impozit la suma încasată din vânzarea biletelor de intrare și a abonamentelor. Consiliile locale hotărăsc cota taxei după cum urmează: a. În valoare % mai mică pentru spectacolul de teatru, balet, operă, operetă, concert filarmonic sau altă manifestare muzicală, prezentarea unui film la cinematograful, un spectacol de circ sau orice competiție sportivă internă sau internațională; b. În valoare % mai mare în cazul oricărei altei manifestări artistice decât cele enumerate la lit. a). Suma primită din vânzarea biletelor de intrare sau a abonamentelor nu cuprinde sumele plătite de

organizatorul spectacolului în scopuri caritabile, conform contractului scris intrat în vigoare înaintea vânzării biletelor de intrare sau a abonamentelor.	Persoanele care datorează impozitul pe spectacole au obligația de: a) a înregistra biletele de intrare și/sau abonamentele la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale care își exercită autoritatea asupra locului unde are loc spectacolul; b) a anunța tarifele pentru spectacol în locul unde este programat să aibă loc spectacolul, precum și în orice alt loc în care se vând bilete de intrare și/sau abonamente; c) a preciza tarifele pe biletele de intrare și/sau abonamente și de a nu încasa sume care depășesc tarifele precizate pe biletele de intrare și/sau abonamente; d) a emite un bilet de intrare și/sau abonament pentru toate sumele primite de la spectatori; e) a asigura, la cererea compartimentului de specialitate al autorității administrației publice locale, documentele justificative privind

			calculul și plata impozitului pe spectacole; f) a se conforma oricăror altor cerințe privind tipărirea, înregistrarea, avizarea, evidența și inventarul biletelor de intrare și a abonamentelor, care sunt precizate în normele elaborate de ministerele de resort. Taxa pe spectacole se plătește lunar până la data de 10, inclusiv, a lunii următoare celei în care a avut loc spectacolul. Orice persoană care datorează taxa pe spectacole are obligația de a depune o declarație la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale, până la data stabilită pentru fiecare plată a taxei pe spectacole.
4.	Legea nr. 1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal. <i>Ajustarea la rata inflației a impozitului funciar.</i>	Ajustarea la rata inflației din momentul adoptării mărimilor valorice ale cotelor maxime ale impozitului funciar	Cotelor maxime ale impozitului funciar nu sunt ajustate anual la ratele inflației, acest fapt exercită o influență negativă asupra bugetelor locale, în anumite cazuri cheltuielile aferente de colectare acestui impozit sunt mai mari decât încasările generate de pe urma acestuia
5.	Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale. <i>Amenzile contravenționale din teritoriul ca surse ale bugetelor locale</i>	Articolul 5: alineatul (1) pct. 1) se completează cu litera d¹⁾ cu următorul cuprins: „d¹⁾ amenzi pentru contravențiile comise pe	Se propune ca contravențiile constatate de agenții constataatori pe teritoriul UAT de nivelul I respective, sa meargă expres la bugetele locale. În prezent, există lacune importante și confuzii

			teritoriul unității administrativ-teritoriale respective; alineatul (5) pct. 1) se completează cu litera d ¹) cu următorul cuprins: „d ¹) amenzi pentru contravențiile comise pe teritoriul municipiului (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);”.	privind statutul contravențiilor și bugetul la care urmează a fi virate.
6.	Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale. <i>Taxele naturale ca venituri la bugetele locale (nivelul D).</i>	Articolul 5: alineatul (1) pct. 1) se completează cu cu liniuța a cincea cu următorul cuprins: „- taxele pentru resursele naturale aplicate conform Codului fiscal; alineatul (5) pct. 1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins: „e) taxele pentru resursele naturale aplicate conform Codului fiscal (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);”	În opinia noastră, aceste taxe trebuie incluse în categoria impozitelor locale fiind încă o sursă de venit care cel puțin o parte a acestora trebuie să fie virate la bugetele locale de nivelul I. APL au de asemenea de soluționat diverse probleme în domeniul mediului, protecției acestuia, întreprinderea de acțiuni de salubritate și înverzire, etc.	
7.	Codul fiscal nr.1163/1997. <i>Consolidarea și descentralizarea administrării fiscale la nivel local (fără de care este problematic consolidarea veniturilor locale.)</i>	La articolul 133 alineatul (1) punctul 3) cuvintele „și controlează” se exclud. La articolul 156, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate stabilit la alin.(1), funcțiile și atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat, prevăzute la art. 132 ⁴ , 133 alin. (2) – (4), cu excepția emiterii actelor normative, cooperarea internațională în domeniul de administrare fiscală, constatarea infracțiunilor prevăzute la art. 244 ¹ , 250-253 din Codul penal, domeniului insolvabilității, a modului de utilizare a dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea	Este necesar de examinat inclusiv posibilitatea APL/serviciului de colectare a taxelor și impozitelor locale de a executa silit anumite obligații a plătitorilor de taxe si impozite. Astăzi această competență o deține doar organul fiscal. Aceasta este important și în contextul luptei cu economia tenebră și plata salariilor în plic.	

	operațiilor cu numerar, a mașinilor de casă și control, precum și criteriile de selectare, lista contribuabililor mari. Autoritatea administrației publice locale reprezentativă și deliberativă poate lua decizia ca unele funcții și atribuții ale serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale să fie exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, care se aduce la cunoștința Directorului Serviciului Fiscal de Stat. Directorul Serviciului Fiscal de Stat are obligația de a asigura procesul respectiv, similar funcțiilor ordinare ale Serviciului.”; Articolul 157 va avea următorul cuprins: „Articolul 157. Drepturile (împuternicirile) serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este investit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 alin.(1), cu drepturile (împuternicirile) Serviciului Fiscal de Stat prevăzute la art. 134, cu excepția atribuțiilor internaționale în domeniul de administrării fiscale, inițierea lichidării întreprinderii, organizației, precum și cazul când autoritatea administrației publice locale reprezentativă și deliberativă ia decizia ca unele funcții și atribuții ale serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale să fie exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat.”. Articolul 158 va avea următorul cuprins: „Articolul 158. Obligațiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 alin.(1), are obligațiile Serviciului Fiscal de Stat prevăzute la art. 136. Restituirea sumelor plătite în plus și eliberarea certificatelor

		privind lipsa sau existența restanțelor față de buget se exercită în colaborare cu Serviciul Fiscal de Stat.”.	
8.	Codul fiscal nr.1163/1997. <i>Revizuirea facilităților fiscale pentru întreprinderi și organizații de stat din contul veniturilor bugetelor locale.</i>	Revizuirea scutirii de la plata impozitelor, taxelor locale și a altor plăți (chirie) a unor astfel de agenți economici prosperi precum: Moldtelecom, Posta Moldovei, MoldSilva și altor agenți economici de stat, precum și a întreprinderilor Union Fenosa, MoldovaGaz etc.	Situația actuală prin care acestor agenți economici prosperi li se acordă scutiri în mod unilateral și în detrimentul comunităților locale, este una total disproporțională, inechitabilă și contrară logii
9.	Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale. <i>Consolidarea veniturilor locale din transferuri.</i>	Modificarea articolului 5 alineatul (1) după cum urmează: se completează cu litera b¹⁾ și b²⁾ cu următorul cuprins: „b¹⁾* taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova în cuantum de 100% din volumul total, aprobat în legea anuală a bugetului de stat, calculate și distribuite proporțional numărului populației din teritoriul unității administrativ-teritoriale respective, în baza datelor oficiale existente la momentul calculării acestora; b²⁾ 25% defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor juridice, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special”; alineatul (3) punctul 1) se completează cu litera b¹⁾ cu următorul cuprins: „b¹⁾* transferuri din fondul rutier pentru	Creșterea autonomiei financiare și ajustarea nivelului resurselor proprii ale APL la ultimele schimbări în plan legislativ aprobate de autoritățile centrale în ultima perioadă. <i>Respectiv în Proiect la art. IX (privind Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale) alineatul (2) din articolul 12 urmează a fi exclus, ca să nu fie păstrat statutul de transferuri cu destinație specială. A se vedea nota din propuneri care garantează utilizarea resurselor doar pentru drumuri.</i>

	drumuri locale de interes raional administrate, calculate și distribuite conform lungimii echivalente ale acestora”; alineatul (4) punctul 1) se completează cu o nouă înțiuță cu următorul cuprins: „* taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova în cuantumul de 100% din volumul total, aprobat în legea anuală a bugetului de stat, calculate și distribuite proporțional numărului populației din sate și orașele din componența unității administrativ-teritoriale autonome, în baza datelor oficiale existente la momentul calculării acestora, virate la bugetul central al unității teritoriale autonome”; alineatul (5) pct. 1): alineatul se completează cu lit. b¹⁾ și b²⁾ cu următorul cuprins: „b¹⁾* pentru bugetele municipale Chișinău și Bălți - taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova în cuantumul de 50% din volumul total, aprobat în legea anuală a bugetului de stat, calculate și distribuite proporțional numărului populației din teritoriul unității administrativ-teritoriale respective, în baza datelor oficiale existente la momentul calculării acestora (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din

		componența municipiului”); b²) 25% defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor juridice, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special; * <i>Veniturile din taxa pentru folosirea drumurilor pot fi utilizate exclusiv pentru proiecte ce țin de infrastructura drumurilor”.</i> Modificarea alineatului (1) din art. 11: „Articolul 11. Transferuri cu destinație generală (1) Transferurile cu destinație generală se efectuează din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din impozitul pe venitul persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele unităților administrativ-teritoriale, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă și 25% din impozitul pe venitul persoanelor juridice.,”.	

10. **Alte propuneri conexe sau alternative care necesită inițial acceptare conceptuală:**

- *Modificarea art. 277 din Codul fiscal.*

- 1.1. instituirea unui termen limită de declarare de la data întocmirii unui act translativ al dreptului de proprietate a unui bun imobil: 30 zile/60 zile/90 zile.
- 1.2. instituirea unor sancțiuni contravenționale (amenzi) pentru nedeclarare, care să se facă venit la bugetele locale.
- 1.3. instituirea anualității impozitului pe bunurile imobiliare, având ca dată de referință: existența dreptului de proprietate la data de 1 ianuarie a anului pentru care se datorează impozit.

- *Modificarea art. 278 din Codul fiscal:*
 - 1.1. Reducerea termenului de 3 ani prevăzut la art. 278 alin. (1) din Codul fiscal la maxim 1 an. *De regulă pentru o construcție civilă (persoană fizică) termenul în care investitorul poate finaliza construcția este de 12 luni. În caz că nu finalizează o prelungește.
 - 1.2. Analizarea de către compartimentele de specialitate *dacă numărul de imobile neîngrijite ar justifica și ar impune reglementarea unei posibilități de majorare a impozitului pentru bunurile imobiliare neîngrijite. De exemplu conform art. 489 alin. (5) din Codul fiscal al României, adoptat prin Legea nr. 227/2015, „consiliul local poate majora impozitul pe clădiri și impozitul pe teren cu până la 500% pentru clădirile și terenurile neîngrijite, situate în intravilan. Criteriile de încadrare în categoria clădirilor și terenurilor prevăzute la alin. (5) se adoptă prin hotărâre a consiliului local.”*
 - 1.3. Descentralizarea competenței stabilirii „Gradului de finisare a construcțiilor” de la administrația publică centrală la administrația publică locală.
- *Modificarea art. 279 din Codul fiscal:*
 - 1.1. Valorile rezultate din evaluarea bunurilor imobiliare realizată de către Agenția Relații Funciare și Cadastru să se actualizeze anual cu rata inflației din anul precedent, comunicată de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. Ajustarea la rata inflației din momentul adoptării mărimilor valorice ale cotelor maxime ale impozitului funciar
 - *Modificarea art. 281¹ și art. 282 din Codul fiscal**
 - 1.1. să se instituie un prim termen de plată a impozitului imobiliar cu opțiunea de plată integrală la 31 ianuarie/25 februarie cu o bonificație fixă de 15%.
 - 1.2. Să se instituie un al doilea termen de plată a impozitului imobiliar cu opțiunea de plată integrală la 25 aprilie cu o bonificație fixă de 10%.
 - 1.3. Să se mențină termenul de 30 iunie de plată a impozitului imobiliar cu opțiunea de plată integrală cu o bonificație fixă de 5%, dar și cu posibilitatea de plată în două rate egale a impozitului imobiliar (½ la 30 iunie și ½ la 25 septembrie).

** Se lasă la latitudinea APL de stabilit mecanismul concret de facilitare, iar variantele propuse ar putea fi ca norme de recomandare, adică diferite variante reieșind din specificul local.*
- *Modificarea art. 287⁴ din Codul fiscal*
 - 1.1. Impozitul pe avere așa cum este structurat și reglementat de Codul fiscal este un impozit asupra bunurilor imobiliare și ar fi normal ca acesta să aibă ca destinație bugetară bugetul local al unităților administrativ-teritoriale.
 - *Finalmente acordarea posibilității autorităților administrației publice locale să elaboreze propriile politici fiscale locale și propriile politici bugetare locale, prin care să stimuleze anumite activități, anumite tipuri de investiții, sau să sprijine anumite categorii de contribuabili aflați într-o stare de vulnerabilitate socială și să își poată construi o politică investițională care să*

conducă la o dezvoltare economico-socială a localităților administrate ar fi foarte nimerit ca prin Decizie a consiliului local să se poată acorda:

- 1.1. *evidența și impozitarea cu filialelor și sediilor secundare. De exemplu conform practicii României orice persoană subiect al unui raport juridic fiscal, inclusiv operatorul economic, instituția publică și instituția publică locală, care are organizată o entitate, cu sau fără personalitate juridică, la altă adresă decât sediul social al subiectului respectiv, cu minimum 5 persoane care realizează venituri din salarii, are obligația să solicite înregistrarea fiscală a entității respective, ca plătitoare de salarii și de venituri asimilate salariilor, la organul fiscal din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală în a cărui rază teritorială se află adresa unde se desfășoară efectiv activitatea acelei entități. Solicitarea se face în termen de 30 de zile de la data înființării, pentru entitățile nou-înființate. Organul fiscal are obligația ca, în termen de 5 zile de la înregistrarea fiscală, să transmită o copie de pe certificatul de înregistrare fiscală primarului unității administrativ-teritoriale/ sectorului municipiului București în a cărei/cărui rază teritorială își desfășoară efectiv activitatea entitatea respectivă. Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea astfel încât aceasta să reflecte impozitul aferent veniturilor fiecărei luni, calculat, reținut și virat, pe fiecare entitate. Primarul, prin compartimentele de specialitate, poate verifica corectă înregistrare fiscală a contribuabililor la organul fiscal teritorial atât a sediului social principal, cât și a sediului secundar. Primarul are obligația să sesizeze orice nereguli constatate organului fiscal teritorial al Ministerului Finanțelor Publice.*
- 1.2. scutiri sau reduceri de impozite și taxe locale (eventual doar cele restante care ar conduce la o colectare a stocului de impozite și taxe locale restante);
- 1.3. scutiri sau reduceri de majorări de întârziere (ar conduce la o colectare a stocului de impozite și taxe locale restante);
- 1.4. amânări la plata impozitelor și taxelor locale sau a majorărilor de întârziere;
- 1.5. eșalonări la plata impozitelor și taxelor locale sau a majorărilor de întârziere

nr. _____

Stimați membrii grupului de reglementare activității de întreprinzător

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (CCI a RM), vă asigură de înalta sa considerație și cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2022, plasat pentru consultații publice, comunică următoarele.

CCI a RM reiterează propunerile prezentate spre considerare în procesul elaborării politicii bugetar-fiscale pentru anul 2022 (scrisoarea CCI a RM nr. 358-06/17 din 01.09.2021), care nu au fost respinse în cadrul prezentării/argumentării acestora la ședința dedicată acestui exercițiu din 30.09.2021, dar care nu se regăsesc în proiectul de lege propus spre consultare.

Cu referire la proiectul de lege propus spre examinare considerăm necesar:

1. Din **Art. II.** - "Codul fiscal nr.1163/1997" p.18 "La Anexa nr.1 la titlul IV" de exclus plafonarea valorică a accizelor și menținerea cotelor de acciz pentru pozițiile tarifare 240210000, 240290000 în conformitate cu calendarul de accize în vigoare (41%). Aceasta ar asigura armonizarea legislației Republicii Moldova cu cea Europeană, menținerea locurilor de muncă a producătorilor autohtoni, menținerea colectărilor în buget și asigurarea previzibilității legislative pentru investitorii străini.

Este necesar de menționat că Directiva 2011/64/UE, prevede menținerea uniunii economice ale cărei caracteristici să fie similare cu cele ale unei piețe interne, în cadrul căreia există o concurență sănătoasă" (pct. 3); necesitățile imperative ale concurenței implică un sistem de formare liberă a prețurilor pentru toate grupele de tutun prelucrat (pct. 10). Astfel, Directiva UE asigură protecția sănătății și nu împiedică lupta împotriva fumatului. Legislația fiscală este un instrument important și eficient pentru descurajarea consumului de produse din tutun și, prin urmare, pentru protejarea sănătății publice, obiectivul poate fi atins în mod adecvat prin creșterea accizelor pe grupe distincte.

Totodată, **Directiva UE 2011/64**, art. 2, alin. (1), delimitează clar grupele de tutun prelucrat, în:

- a. Țigarete
- b. Trabucuri și țigări de foi;
- c. Tutun de fumat: tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete și alte țigări de tutun de fumat.

Concomitent, această Directivă prevede aplicarea cotelor de accize diferențiate, precum:

- țigarete - cel puțin 60% din prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul al țigaretelor eliberate pentru consum. Acciza respectivă nu poate fi mai mică de 90 EUR pentru 1 000 de țigarete, indiferent de prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul (art. 10, alin (2));
- țigări de foi și trabucuri - 5% din prețul de vânzare cu amănuntul, cu toate taxele incluse, sau 12 EUR pentru 1 000 de bucăți sau pe kilogram (art. 14, alin.(2), lit. (a)).

Astfel, Directiva UE asigură protecția sănătății și nu împiedică lupta împotriva fumatului. Legislația fiscală este un instrument important și eficient pentru descurajarea consumului de produse din tutun și, prin urmare, pentru protejarea sănătății publice, obiectivul poate fi atins în mod adecvat prin creșterea accizelor pe grupe distincte.

În context, aceasta contrar modificărilor propuse în proiectul de modificare a Codului Fiscal al Republicii Moldova, impune accize mai mari față de țigarete, favorizând produsul autohton.

2. De completat p.22 al **Art. II.** - "Codul fiscal nr.1163/1997" cu sintagma „...și/sau Casa Națională de Asigurări Medicale”.
3. În p.2, al **Art. VI.** – "Codul vamal al Republicii Moldova", la lit. (a) este necesar de expus expres sau prin intermediul unui act separat clasificarea gravității încălcărilor, în scopul evitării interpretărilor abuzive.
4. În **Art. X.** – "Articolul 2873 din Codul contravențional al Republicii Moldova" este necesar de expus expres sau prin intermediul unui act separat, clasificarea încălcărilor, în scopul evitării interpretărilor eronate în cazul aplicării mărimii sancțiunilor.

Președinte

Sergiu HAREA

Chisinau, 15 noiembrie 2021

În atenția: Dnei Nataliei GAVRILITA
Prim-ministru al Republicii Moldova

În atenția: DI Dumitru ALAIBA
Președintele Comisiei parlamentare
Economie Buget si Finanțe

În atenția: DI Dumitru BUDIANSCHI
Ministrul Finanțelor al Republicii Moldova

În atenția: DI Sergiu GAIBU
Ministrul Economiei al Republicii Moldova

Copie: E.S Dlui Graham PAUL
Ambasadorul Republicii Franceze în Republica Moldova

Obiect : Consultare publică a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2022

În contextul consultărilor publice asupra politicii bugetar-fiscale pentru anul 2022, am dori să expunem impactul în cazul aprobării modificărilor la accize pentru pozițiile tarifare 240210000, 240290000, care nemijlocit vor avea impact negativ asupra industriei produselor de tutun în Republica Moldova.

Aceasta "egalare" a cotelor accizelor pentru perioada 2022-2023, este contrară principiilor fundamentale ale Directivei UE 2011/64, precum previzibilitatea și sustenabilitatea, care ar limita libera inițiativă și concurență a agenților economici.

Astfel, prevederea Directivei UE 2011/64 distinge accize pentru:

- țigarete - cel puțin 60 % din prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul al țigaretelor eliberate pentru consum. Acciza respectivă nu poate fi mai mică de 90 EUR pentru 1 000 de țigarete, indiferent de prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul (art. 10, alin (2));
- trabucuri sau țigări de foi - 5 % din prețul de vânzare cu amănuntul, cu toate taxele incluse, sau 12 EUR pentru 1 000 de bucăți sau pe kilogram (art. 14, alin.(2), lit. (a))

Observăm că accizele stabilite de Directiva UE 2011/64 sunt diferite pe grupe distincte.

Propunerile modificării Codului Fiscal si anume Anexa nr. 1 la titlu IV prin introducerea textului "dar nu mai puțin de 959 aferent anului 2022, și respectiv nu mai puțin de 1103 lei aferent anului 2023" pentru pozițiile tarifare 2402100 și 2402900, vor conduce la majorarea semnificativă a prețului, ajungând în final că prețul pentru țigările de foi și trabucuri (2402100, 2402900) produse în Republica Moldova să se egaleze cu prețul pentru țigaretile de import (2402 200), care de fapt sunt doua grupe distincte între ele.

Prin urmare, în urma modificărilor propuse va fi favorizat importul de țigări, dar produsul autohton va dispărea.

Totodată tindem să menționăm că impunerea acestei condiții de "nu mai puțin de" tăcit egalează prețurile la țigări pentru doua segmente (grupuri) distincte, ca rezultat obținând implementarea "prețului minim" doar printr-o altă cale.

Actualmente în Republica Moldova, cotele de acciz sunt:

- țigarete - 621 lei + 13% dar nu mai puțin de 834 lei
- trabucuri sau țigări de foi – 41%

Totodată menționăm că:

- țigaretele sunt de origine preponderent de import;
- trabucurile sau țigări de foi, sunt preponderent de producție autohtonă

Menționăm că producătorii autohtoni, din care face parte și un important investitor francez, au investit în utilaje, tehnologii, materii prime de calitate superioară, procese inovative etc., bazându-se pe legislația existentă la momentul investițiilor și pentru a dezvolta piața autohtonă de tutun, unde de mai mulți ani este predominată de producția de import.

Prin modificarea calendarului accizelor, aprobat anterior de autorități pentru perioada 2020-2023, se vor încălca principiile fundamentale ale predictibilității în afaceri. Desigur autoritățile Republicii Moldova sunt suverane în adoptarea deciziilor, totuși ne permitem să le recomandăm să evite orice schimbare bruscă a cadrului fiscal care ar putea afecta încrederea investitorilor în economia națională și climatul de afaceri, deoarece ar constitui un semnal negativ pentru investitorii noi.

În cazul în care se vor produce schimbări în impozitarea acestor produse, producătorii autohtoni vor suporta pierderi enorme, ce inevitabil va duce la stoparea producerii, micșorarea numărului de angajați, micșorarea plăților la buget, și în final la dispariția industriei prelucrării tutunului în Republica Moldova.

Ca exemplu, doar pentru perioada ianuarie - octombrie a anului 2021 producătorul local cu investiții franceze a achitat peste 200 milioane MDL sub forma de taxe și impozite în bugetul de stat,

Dorim să accentuăm, ca fără suportul autorităților în crearea unui cadru legislativ coerent celui European, dezvoltarea producătorilor autohtoni în domeniu de producere a produselor de tutun, în condițiile actuale, este imposibilă.

Asemenea menționăm că începând cu anul 2020 au fost întreprinse numeroase eforturi de armonizare a legislației naționale cu cea a UE în special în cazul produselor de tutun. Propunerile actuale contravin normelor Europene, conducând la încălcarea prevederilor legislației UE și favorizează procesul de distrugere a industriei autohtone, precum și a contrabandei de țigări în Republica Moldova.

Întreprinderile prosperă într-un mediu de afaceri care favorizează dezvoltarea și creșterea lor. Astfel, crearea unui mediu regulator, politic și instituțional favorabil ar asigura lansarea, extinderea și sustenabilitatea întreprinderilor. Programul de guvernare include domeniile unde urmează să se lucreze activ pentru a reforma și schimbă politici, astfel încât să îmbunătățească viața cetățenilor. Sperăm că, urmare a constatărilor cu mediul de afaceri, guvernul va fi încurajat să susțină măsuri orientate spre îmbunătățirea mediului de afaceri pentru dezvoltarea întreprinderilor durabile în Republica Moldova.

**CCI FRANCE
MOLDAVIE**

Partenaire des entreprises en Moldavie

Menționăm că investitorul francez cu investiții de miliarde în economia Republicii Moldova și cu plăți anuale de milioane de lei la buget, în toata cariera sa, inclusiv și în Republica Moldova a dat dovada unui comportament corect, onest, independent, respectând cadrul legal.

În speranța ca veți ține cont de aceste observații la elaborarea politicii bugetar-fiscale pentru perioada următoare, va rog să acceptați expresia înaltei mele considerațiuni.

Emmanuel SKOULIOS

Președinte

ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ A TRANSPORTATORILOR AUTO DIN MOLDOVA

3/1 BD. D. CANTEMIR, 2001, CHIȘINĂU, MOLDOVA
Internet: www.aita.md
e-mail: info@aita.md

Tel. +373(22) 278844
Fax +373(22) 278838
WinFax +373(22) 278837

Domnului Dumitru BUDEANSCHI
Ministru al Finanțelor

Stimate Domnule Ministru,

Prin prezenta, Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova se adresează repetat către dvs. în vederea soluționării următoarei probleme.

Anterior, prin scrisoarea Ministerului Finanțelor nr.15/3-06/403 din 16 august curent, a fost solicitată de a prezenta propuneri ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2022. Astfel, prin scrisoarea Asociației AITA nr.172 din 26 august 2021 au fost prezentate propuneri la politica fiscală și vamală pentru anul 2022.

Spre regret, propunerile Asociației AITA nu au fost luate în considerație la elaborarea proiectului de lege final (propunerile Asociației AITA se anexează – 5 file).

În acest context, suplimentar solicităm respectuos luarea în considerație a propunerilor prezentate de către Asociația AITA, în scopul susținerii și dezvoltării ramurii de transport rutier internațional.

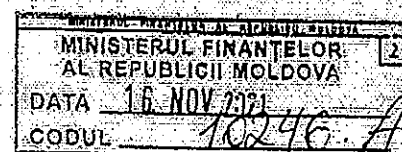
Cu stimă,

Președinte AITA

Mihail USATÎ

Administrator AITA

Iulian POSTICĂ

ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ A TRANSPORTATORILOR AUTO DIN MOLDOVA

3/1 BD. D. GANTEMIR, 2001, CHIȘINĂU, MOLDOVA
Internet: www.aita.md
e-mail: info@aita.md

Tel. +373(22) 278844
Fax +373(22) 278838
WinFax +373(22) 278837

Domnului Dumitru BUDEANSCHI
Ministru al Finanțelor

Stimate Domnule Ministru,

Ca urmare a scrisorii Ministerului Finanțelor nr.15/3-06/403 din 16 august curent, cu privire la prezentarea propunerilor care se referă la politica fiscală și vamală pentru anul 2022, Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova vă prezintă următoarele propuneri (conform anexei).

Cu stină,

Președinte AITA

Mihail USATÎ

Administrator AITA

Ghenadie TAULEAN

Anexă

Propuneri pentru elaborarea proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2022 (fără impact bugetar)

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)
1	Legea nr. 172 din 25.07.2014 cu privire la aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, Anexa, Capitolul 87.	Se propune modificarea taxei vamale la import pentru Tractoare rutiere pentru semiremorci (cod tarifar 8701 20 100 și 8701 20 900) – de la 8% la 0%.	În conformitate Acordul de asociere între UE și RM, sunt scutite de la plata taxelor vamale marfa a cărei origine este UE, prin prezentarea unui certificat Euro1. La importul vehiculelor folosite produse în UE respectiv nu se percepe taxa vamală de 8%. Totodată, în cadrul procedurilor de control ulterior efectuate de Serviciul Vamal, din cauza că exportatorul de la care s-a procurat vehiculul nu prezintă anumite documente confirmative, importatorul moldovean este impus post factum să achite toate taxele vamale, inclusiv penalități. Exportatorul unui vehicul folosit de regulă nu este producătorul vehiculului, ci un operator de transport de la care se procură vehiculul, respectiv el nu poate prezenta documente cu privire la producerea acestuia. La moment, în Republica

			Moldova: tractoare cu semiremorci se importă doar de la producători europeni, fabricate de teritoriul UE. Vehiculele de tip american nu corespund dimensiunilor pentru a circula pe drumuri în RM sau UE. În context, din cauza unor proceduri birocratice operatorii de transport rutier moldoveni sunt impuși post factum să achite taxe vamale chiar dacă prezintă certificate de la dealeri oficiali că vehiculele date sunt produse în UE. În contextul celor expuse, excluderea taxei vamale va elimina o barieră birocratică la importul tractoarelor de semiremorci și va reprezenta un sprijin pentru ramura transporturilor rutiere de mărfuri. Nu există impact bugetar, deoarece la importul din UE sunt scutite de taxa dată la prezentarea certificatului Euro. Problema constă în controalele ulterioare efectuate de către Serviciul vamal.

Propuneri pentru elaborarea proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2022 (cu impact bugetar)

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)	Impactul bugetar
1	Codul fiscal nr.1163 din 24.04.1997 Titlul IV Accizele art.119	Instituirea unui mecanism de acciz diferențiat: (1) pentru transport rutier de mărfuri cu autovehicule ori ansambluri de vehicule articulate destinate exclusiv transportului rutier de mărfuri și cu o greutate brută maximă autorizată de cel puțin 7,5 tone, (2) transportul de persoane, regulat sau ocazional, cu excepția transportului public local de persoane, cu un autovehicul din categoria M2 ori M3	Instituirea unui acciz diferențiat pentru tipurile de transport menționate este o bună practică aplicată în UE, în special în România (Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, art. Art.342, alin.9). Acest mecanism pe lângă faptul că constituie o formă de ajutor de stat pentru mediul de afaceri, el este și unul care favorizează transportul legal în raport cu cel ilicit.	În cazul unui aviz pozitiv la propunerea dată, impactul bugetar urmează a fi examinat suplimentar.
2	Legea nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător Compartimentul II din anexa nr.1, pozițiile 27, 28 și 30	Ajustarea prețurilor la autorizațiile de transport marfă prevăzute la punctul 38, Compartimentul II al Anexei 1 – la un nivel fix de 2 Euro, respectiv la punctele 27 și 28 – la un nivel de 100 Euro și 20 Euro.	Dacă e să facem o analiză a prețurilor autorizațiilor la nivel regional, putem observa o diferență de prețuri de cca 5-10 ori (Ex:România – toate autorizațiile unitare – 1,4 Euro, Ucraina – 1,5 Euro, Federația Rusă – 4,9 Euro, Bulgaria – 5 Euro).	Analiza după numărul de autorizații eliberate în conformitate cu costul lor, arată următoarele: - 11500 autorizații la prețul de 35€ - primim suma de 402.500€ - 26.680 autorizații la prețul de 24€ - primim suma de 640.320€

			Aceasta la rândul său se reflectă negativ asupra competitivității transportatorilor rutieri naționali în raport cu cei străini. Astfel, în urma implementării modificărilor menționate la Legea nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, transportatorii rutieri naționali vor fi puși în aceleași condiții ca și transportatorii străini. Prin ajustarea prețurilor la autorizații, se va da posibilitatea de a efectua transporturi rutiere internaționale de mărfuri la prețuri competitive pe piață.	- 56.000 autorizații la prețul de 12€ - primim suma de 672.000€ - 1000 autorizații la prețul de 8€ - primim suma de 8.000€. În total se obțin - 1.722.820 Euro. Dacă se va diminua prețul autorizațiilor la 2 euro, vom obține o diminuare a încasărilor din contul autorizațiilor de 1.532.460€. Referitor la autorizațiile de tip CEMT anuale și lunare, se obțin următoarele valori: - 1390 autorizații anuale la prețul de 580€ - primim suma de 806.200€, iar după diminuare la 100€ - 139.000€, diferența - 667.200€; - 1680 autorizații lunare la prețul de 50€ - primim suma de 84.000€, iar după diminuare la 20€ - 33.600€, diferența - 50.400€ În urma examinării observăm că suma totală cu care se va diminua costul autorizațiilor CEMT anuale și lunare este de 717.600€.

Către: Dumitru BUDIANSCHI
Ministru al Finanțelor

Nr. 135 din 16 noiembrie 2021

Ref.: Propunerile de politică fiscală și vamală 2022

Stimate Domnule Budianschi,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Urmare a examinării Proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2022, AmCham Moldova prezintă o serie de comentarii și obiecții, după cum urmează:

La modificările propuse la Codul fiscal (art.1):

- **La pct.1**, propunem completarea textului deja trecut în proiect cu următoarele, dat fiind că la moment este foarte dificil de creat semnătura electronică moldovenească pentru administratorii străini, care implică mai multe etape de obținere a IDNP/certificatului de la BMA, modificarea datelor din registrul de stat și doar ulterior depunerea actelor și obținerea semnăturii electronice pentru administrator. SFS ar trebui să se interconecteze la baza BMA și să se solicite între autoritățile publice acest IDNP fără implicarea contribuabilului și străinului. Totodată, în cazul schimbării pașaportului străinului, trebuie să se cunoască ce acte vor fi solicitate de SFS pentru ajustarea datelor din SI al SFS, sa nu fie excesive. Astfel, se propune ca înainte de ultima propoziție să se completeze cu textul: “Seria și numărul pașaportului străinului, înregistrat de Serviciul Fiscal de Stat în calitate de IDNP al străinului, vor fi utilizate inclusiv pentru obținerea semnăturii electronice avansate calificate a străinului în Republica Moldova.” Totodată, să se completeze, la sfârșit, cu textul: “ Ajustarea datelor din Sistemul Informațional al SFS se va efectua, dacă străinului i se atribuie IDNP moldovenesc, prin interconectarea bazelor de date ale Serviciului Fiscal de Stat și a Biroului Migrație și Azil, fără implicarea străinului. În cazul modificării pașaportului străinului, ajustarea se va efectua în baza copiei simple a noului pașaport a străinului cu indicarea seriei și numărului acestuia.”
- **La pct.2**, este nevoie de clarificare a ceea ce se are în vedere prin includerea la surse de venit neimpozabile a plăților suportate de angajator pentru vaccinarea salariaților împotriva SARS-CoV-2. În înțelegerea noastră, plățile suportate de angajator ar trebui, să se regăsească, în oglindă, la art.24, fiind expres considerate deductibile, în special în ceea ce ține de cheltuielile angajatorului ce țin de susținerea și stimularea vaccinării angajaților, de rând cu cheltuielile suportate de angajator pentru recuperarea angajaților bolnavi de COVID. Evident, aceste plăți ar trebui expres indicate ca neconsiderate facilitate acordată de patron, pentru a exclude situațiile unor tratări diferite (aducem aminte cazul cu testele COVID și considerarea acestora, în primă instanță, a facilităților acordate de patron etc.). În ceea ce ține de modificările operate la lit.z²⁷), menționăm că, chiar dacă a fost acceptat parțial propunerea noastră, nu s-a acceptat sintagma cea mai importantă și anume: *indiferent de perioada formării acestora și declarării*. Necesitatea de includere a sintagmei survine din practica controalelor fiscale. Recunoașterea veniturilor ca neimpozabile aferente provizioanelor care au fost formate și neacceptate la deduceri în perioada de 6 ani în urmă, să fie recunoscute în scopuri fiscale în perioada fiscală aferentă indiferent că perioada supusă verificării de către Autoritățile fiscale este de doar 4 ani. În practică, Autoritatea fiscală nu recunoaște din

motivul că nu are acoperire perioada supusă controlului pentru care efectuează și nu poate să confirme provizionul dedus cu 6 ani în urmă.

- **La pct.3**, propunem să se substituie textul propus în proiect cu cuvintele “ucenici, persoane care urmează programe de formare profesională și formare profesională tehnică prin învățământ dual”. În Codul Muncii nu avem așa contract – stagiere. Este ucenicia. Și nu este clar ce se are în vedere prin “formare”, există regimul juridic al formării profesionale conform CM și este formare profesională tehnică în cadrul învățământului dual.
- **La pct.4**, considerăm că sintagma “și/sau” ar trebui utilizată pe tot parcursul alineatului. Or, în cazul în care la careva plăți îndreptate în favoarea angajaților se calculează, în baza legislației, doar prime de asigurare medicală și impozit pe venit, acestea, de asemenea, să se permită la deducere. La moment se formează o situație absolut stranie în care acest principiu natural de deducere a cheltuielilor să se atribuie doar acelor cheltuieli pentru care s-au achitat, cumulativ, toate 3 plăți salariale, chiar dacă legislația în vigoare prevede aplicarea doar a unei părți din acestea. De asemenea, considerăm oportun de completat textul alineatului, în final, cu următorul text: “dacă sunt aplicabile, conform legislației”.
- **La pct.11** se propune un concept absolut nou în ceea ce ține de impozitarea nerezidenților, care pe lângă faptul că vine în contradicție cu cele mai bune practici regionale și internaționale de impozitare a acestora, mai este și prezentat ca fiind făcut în scop de clarificare și în suportul businessului, nefiind nici propunere din partea mediului de afaceri, nici consultat în mod adecvat cu acesta. De fapt, înțelegerea noastră este că modificările operate la art.70 și 71 vin în contradicție, în primul rând, cu pct. 2 din “Nota informativă la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative” referitor la argumentele generale aduse pe modificările efectuate.

Astfel, în ceea ce ține de “Asigurarea suportului pentru mediul de afaceri” – de fapt modificarea respectivă generează creșterea poverii/ sarcinii fiscale neîntemeiat pentru contribuabilii rezidenți în mărime de 12% de la suma venitului direcționat spre plată nerezidenților. Incertitudinea legislației fiscale din Republica Moldova în ceea ce privește interpretarea Convențiilor de evitarea dublei impuneri, confirmările obținute privind impozitele reținute, perioada îndelungată de rambursare etc, nerezidenții vor pretinde de a stipula în contracte că “orice taxe, impozite aferente plăților efectuate în folosul furnizorului (nerezident) vor rămâne pe seama clienților (contribuabililor nerezidenți) indiferent de locul prestării serviciilor, din considerentul că legislația internațională are o altă abordare (vezi comentariile de mai jos); în ceea ce ține de *Necesitatea ajustării cadrului normativ în domeniul fiscal și vamal în vederea simplificării acestuia* – de fapt modificările operate care la prima vedere par a fi neesențiale, distorsionează integral modul de impozitare a nerezidenților și anume generează interpretare multiplă sintagma inclusă “sau oricare alt venit obținut și/sau generat de sursele de venit din Republicii Moldova” cu sintagma de la art.71 “inclusiv cele desfășurate prin intermediul platformelor electronice, on-line” ce presupune de facto orice relație economico-financiară avută cu o persoană fizică/juridică nerezidentă se va impune în Republica Moldova, indiferent unde este locul de desfășurare a activității de întreprinzător a nerezidentului, luând în considerare că locul de unde provin sursele de venit. Dacă aceste provin din Republica Moldova, respectiv impunerea obligatorie se va efectua în Republica Moldova.

Astfel, prezentăm mai jos exemple care distorsionează principiile de impunere a nerezidenților prin prisma modificărilor operate:

efectuează de o persoană fizică rezidentă pentru serviciile beneficiate, sau Persoana care activează în baza patentei, Gospodărie țărănească, în ce mod se va efectua reținerea impozitului și cum se va Declara aceste venituri.

Povară dublă pentru Entitățile RM din punct de vedere a deductibilității prin prisma art. 30 alin.(2) din Codul Fiscal – luând în considerare că Entitățile rezidente RM, din lipsa mecanismului de reținere a impozitului la sursă, va efectua calculul invers de plățile efectuate, revenind cheltuielile cu impozitul pe venit la sursă pe seama entității rezidente, astfel nu se vor recunoaște ca deductibile la determinarea venitului impozabil la finele anului de gestiune aplicând art. 30 alin. 2 din Codul Fiscal care menționează “Nu se permite deducerea impozitelor achitate în numele unei persoane, alta decât contribuabilul”

Lipsa de argumente concludente și fundamentate în Nota informativă – înțelegerea noastră este că scopul modificărilor de fapt a fost una de clarificare și simplificare, însă nu s-a luat în considerare că acestea poate avea un impact dramatic asupra multor entități, lăsând loc pentru interpretare. Adicional, nu s-a adus argumente necesitatea acestor modificări.

În final, atragem atenția la aceea că fără o analiză substanțială a impactului de reglementare a unui mecanism ce schimbă radical sistemul de impozitare a nerezidenților, cu o lună înainte de noul an fiscal, este absolut inacceptabilă. Aceasta va avea repercusiuni negative directe asupra contribuabililor și necesită a fi analizat cu grijă și cu multă chibzuință înainte de a fi introdus.

- **La pct.29, constatăm că iarăși nu se respectă cele menționate în pct. 2 Nota informativă la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative și anume:**
 - **Asigurarea suportului pentru mediul de afaceri** – din practică autoritatea administrației publice locale aplică impozite locale la o cotă majoră ceea ce reprezintă o presiune fiscală mai mare pentru contribuabili, cu imposibilitatea de planificare a cheltuielilor aferente impozitelor din considerentul că impozitele vor devia de la o comuna la alta și deciziile vor fi votate în a doua lectură în perioade diferite .
 - **Necesitatea ajustării cadrului normativ în domeniul fiscal în vederea simplificării acestuia** – contribuabilii mari care dețin filiale și obiecte impozabile pe teritoriul RM urmează să identifice fiecare decizie privind stabilirea impozitelor locale a APL astfel nu se respectă principiul “certitudinii impunerii - existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale”; și principiul “randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili.”
 - **Nu se respectă principiile neutralitatea impunerii** – asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin; principal echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.
 - **Lipsa transparenței și minimalizarea cheltuielilor aferente constatării taxelor locale stabilite de APL** – necesită stabilirea unei obligații exprese cu privire la publicarea pe site-ul oficial al Ministerului Finanțelor sau SFS sub formă de tabel cotele și mărimea impozitelor locale pentru toate APL ale RM (aprox. 1600 comune și sate).

Suplimentar, vă rog să găsiți atașată sinteza propunerilor din partea comunității de afaceri generată de comunitatea AmCham Moldova (anexa 1).

În calitate de măsuri prioritare, am menționa următoarele:

- a) Măsurile ce țin de diminuarea numerarului în economie și, implicit, de "albire" prin digitalizare a acesteia;
- b) Măsurile ce vizează tichetele de masă;
- c) Măsurile ce vizează trecerea la IFRS;
- d) Măsura ce vizează prelungirea termenului de plată pentru AEO.

În cazul în care este nevoie de clarificări suplimentare, vă rugăm vă stăm la dispoziție pentru detalii, inclusiv în cadrul unei eventuale ședințe. AmCham Moldova își poate asuma angajamentele ce țin de aspectele logistice ale unei astfel de întâlniri, dacă va fi cazul.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, Policy Manager în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (veronicasireteanu@amcham.md) pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău
Director Executiv
A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Propunerile AmCham Moldova pentru elaborarea proiectului de lege privind politica fiscală și vamală
pentru anul 2022

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)
1	Articolul 5 pct.29)	Se propune următoarea redacție: <i>Subdiviziune</i> – unitate structurală a întreprinderii, instituției, organizației (filială, reprezentanță, sucursală, secție, magazin, depozit etc.), situată în afara locului ei de reședință de bază, care exercită unele din atribuțiile acesteia, cu excepția dispozitivelor electronice (de tip terminal de plată în numerar, terminal cash-in, aparat de schimb valutar, bancomat, precum și altele ce dispun de un program de aplicație dedicat și identificabil).	La moment exista multe dispozitive electronice instalate in afara subdiviziunilor entităților, care sunt mobile si nu prezinta un obiect imobil și în care nu se exercită atribuțiile entității.
2	Articolul 12	Se propune modificarea noțiunii de „dividend”, după cum urmează: „3) Dividend – venit obținut din repartizarea (distribuirea) profitului net între acționari (asociați) drept consecință a deținerii unei sau mai multor participațiuni (acțiuni, părți sociale) la capitalul social, realizată	Este necesară ajustarea noțiunilor folosite în Codul fiscal la cele prevăzute de Codul civil (art. 245(1), 247(1)(d), 254(19)(c) și (d), 280(1), 281(1)). Totodată, conform alin. (2) articolului 39 al Legii 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, în cazul adoptării deciziei unanime a asociaților, modul redistribuirii profitului net poate fi altul decât proporțional părților sociale deținute.

		în condițiile stabilite de lege, actul de constituire (statutul), hotărârea adunării generale a asociaților (acționarilor), decizia asociatului (acționarului) unic și/sau decizia consiliului societății, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic conform art.57 alin.(2).” La lit.a), după textul ”la art.24 alin.(20)” se introduce textul ” și alin.(26)”	Aceeași situație se poate atesta în cazul SA când sunt plasate clase diferite de acțiuni.
3	Articolul 19		Anterior, prin scrisoarea Nr. 114 din 9 octombrie 2020, AmCham Moldova a abordat subiectul deductibilității cheltuielilor suportate de companie pentru asigurarea combaterii efectelor COVID sau asigurarea conformării regulilor de prevenire a răspândirii COVID, precum și reconsiderarea în calitate de facilități acordate de patron a cheltuielilor date. Unele din problemele abordate au fost soluționate prin PFC2021 sau prin Baza Generalizată a Practicii Fiscale. Totuși, sunt unele probleme ce au rămas neacoperite, ceea ce ar putea duce la situații problematice între contribuabili și inspectorii fiscali în cadrul activităților de conformare forțată (controale fiscale). În scopul neadmiterii unor astfel de situații, venim cu propunerea de a reglementa expres deductibilitatea cheltuielilor asociate perioadei pandemice și post-pandemice, în speță: cheltuielile ce țin de transportul angajaților, inclusiv regim taxi; cheltuielile ce țin de locațiunea spațiilor de lucru, uzura utilajelor de lucru (inclusiv a celor ce se aflau în unitățile închise obligatoriu prin deciziile comisiilor de specialitate); cheltuielile ce țin de compensarea muncii de la distanță și alte cheltuieli asociate. În această ordine de idei, dispozițiile comisiilor specializate, responsabile de prevenirea și combaterea efectelor pandemiei la

		ani), dar și prin care s-a decis asupra faptului că Guvernul va elabora și aproba Programul de extindere a serviciilor de creșă, până în 2020. În pofida acestor modificări legislative, părinții încă se confruntă cu dificultăți de a beneficia de noile amendamente. Astfel, cu toate că se oferă opțiuni de a selecta perioada pentru concediul de îngrijire a copilului, valoarea totală a indemnizației nefiind influențată de perioada aleasă, nu se observa o creștere în numărul de concedii de până la 2 ani și 2 luni luate de către părinți, care în așa mod ar putea reveni mai rapid pe piața muncii. Prezența unui număr mic de instituții care ar oferi servicii de educație ante-preșcolară care să corespundă cu standardele de sănătate și educare a copiilor, face dificilă selectarea opțiunii ce prevede o perioadă mai mică a concediului. Respectiv, se cere introducerea unor facilități ce ar permite angajatorilor și angajaților să poată să valorifice munca feminină și să contribuie la creșterea economică generală prin implicarea femeilor în ciclu economic general. Opțiunea A – modelului „1+1” Opțiunea dată prevede că pentru serviciile de îngrijire a copilului contribuie atât angajatorul, cât și părintele/tutorele. Astfel, o parte a cheltuielilor pentru serviciile date sunt acoperite de angajator (până la 50%), iar suma rămasă – de către părinte/tutore. Practica internațională arată că, spre exemplu, în Ungaria¹, angajatorii pot acoperi costurile legate de serviciile de creșă ale angajaților săi, în limita unui salariu minim pe economie – plată ce este scutită atât de impozit pe venit, cât și de prestațiile sociale.

¹ <https://taxsummaries.pwc.com/Hungary/Individual/Income-determination>

	În Polonia, angajatorul poate deduce costurile legate de alocarea suportului pentru angajați în ceea ce ține de acoperirea cheltuielilor unei creșe, a unui club de copii sau a unei grădinițe ale companiei, la valoarea cheltuielilor confirmate documentar din partea angajatului, dar în limita de până la suma care nu depășește 1000 PLN² pe lună pentru fiecare copil al angajatului, cu condiția ca costurile să nu fie finanțate din Fondul de beneficii sociale al companiei. În România este prevăzută norma, conform căreia astfel de cheltuieli sunt deductibile în limita de 5% din cheltuielile salariale, cu condiția ca aceste cheltuieli sunt de natura socială stabilite în cadrul contractelor colective de muncă. În Ucraina, astfel de cheltuieli, dacă ele sunt suportate de angajator, sunt în totalitate deductibile în scopul determinării impozitului pe venit. În Statele Unite ale Americii³, există un credit fiscal pentru întreprinderile care suportă direct cheltuielile de îngrijire a copiilor pentru angajații săi sau îi ajută pe angajați să-și asigure îngrijirea copiilor. Creditul este pentru 25% din cheltuieli, dar nu mai mult de 150.000 USD pe an. Respectiv, similar modelului fiscal descris mai sus, respectivele plăți urmează a fi considerate deductibile pentru angajator și exonerate de statutul de facilitare acordată de patron – pentru angajat. Opțiunea B – tichetele de creșă Tichetele de creșă sunt instrumente financiare acordate angajaților ce întrunesc condițiile de beneficiere (copii în vârstă de până la 3 ani) de către angajatori în cadrul pachetului social oferit acestora.

² Ceea ce reprezintă aproximativ 1/5 din salariul mediu în sectorul real din Polonia

³ <https://www.freshbooks.com/blog/8-tax-credits-every-small-business-owner-should-know-about>

	În scopul asigurării activității mamei cu copii mici mai timpurie, inclusiv în timpul prevăzut pentru concediul de îngrijire a copilului. Practica internațională arată că în Franța și Regatul Unit, angajatorii pot oferi angajaților lor tichete de îngrijire a copiilor, care pot fi utilizate ca plată pentru îngrijirea copiilor. În Finlanda, dacă un angajator organizează îngrijiri temporare pentru copilul bolnav al unui angajat, prestația pe care o primește angajatul nu este considerată un venit impozabil (perioada maximă de prestație de îngrijire pentru copii fără a fi impozitate este de patru zile pe boală). În Spania⁴ de asemenea sunt utilizate Ticket Guarderia – tichete de creșă, emise de companiile ce emit și tichetele de masă. O situație similară este și în România. De fapt, despre practica României o să ne oprim în mod special în cele ce urmează. În conformitate cu Legea 165/2018 a României, tichetele de creșă pot fi oferite angajaților cu copii de până la 2 ani, respectiv, de până la 3 ani (în cazul copilului cu dizabilități), care aleg să revină la serviciu și nu beneficiază de concediu și indemnizație pentru creșterea copilului. Beneficiarului nu i se rețin asigurările sociale, de sănătate și șomaj, iar compania nu plătește contribuțiile patronale. Nu pot beneficia de tichete de creșă asistenții maternali profesioniști sau persoanele la care este găzduit copilul și pentru care s-a instituit măsura plasamentului în regim de urgență. Unițiile emitente desfășoară această activitate numai în baza autorizației de funcționare, acordată de Ministerul Finanțelor Publice. Tichetele de creșă pot fi utilizate numai pentru achitarea taxelor la creșa unde este înscris copilul. Nivelul maxim al sumelor acordate sub forma tichetelor de creșă nu poate depăși suma de 450 de lei pentru o lună, pentru fiecare copil aflat la creșă. Valoarea

⁴ <https://moneysaverspain.com/nursery-vouchers-spain/>

nominală a unui tichet de creșă este de 10 lei sau un multiplu de 10, dar nu mai mare de 100 lei.		
Este important de menționat că, conform prevederilor aceleiași legi, valoarea tichetelor de creșă se cumulează cu alocația de stat pentru copii.		
Mecanismul propus pentru Moldova ar presupune unul similar celui existent la moment pentru tichetele de masă, fiind, totodată, descris în modul în care acesta funcționează în România. Astfel, tichetele de creșă ar trebui să fie oferite angajaților cu copii de până la 3 ani, care aleg să revină la serviciu. Nu pot beneficia de tichete de creșă asistenții maternali profesioniști sau persoanele la care este găzduit copilul și pentru care s-a instituit măsura plasamentului în regim de urgență. Tichetele de creșă ar trebui să fie utilizate numai pentru achitarea taxelor la creșa unde este înscris copilul. Este important de menționat că, conform prevederilor aceleiași legi, valoarea tichetelor de creșă se cumulează cu alocația de stat pentru copii. Nivelul maxim al sumelor acordate sub forma tichetelor de creșă nu ar trebui să depășească suma de 2000 de lei pentru o lună, pentru fiecare copil aflat la creșă, dar numai în cazul în care salariul calculat depășește limita a cel puțin 50% din salariul mediu prognozat pe economie. Unitățile emitente ar trebui să desfășoare această activitate numai în baza autorizației de funcționare, acordată de organul abilitat. Indiferent de opțiunea aleasă, nu trebuie neglijat efectul de multiplicare pe care acordarea unor facilități, indiferent de opțiunea aleasă, îl va avea asupra veniturilor persoanelor implicate. Or, odată cu permiterea spre deducere a unor sume pentru agenții economici și alți subiecți ai economiei, asta va genera obligația de a emite o confirmare a serviciilor prestate (factură fiscală, bonurile emise de echipamente de casă și de control etc.) ceea ce, implicit, semnifică reflectarea sumei respective în evidența persoanei –		

		prestatoare de servicii, iar în condițiile Republicii Moldova, când economia tenebră ocupă, conform unor estimări, circa 24,5% din PIB5, înseamnă largirea numărului de persoane conformate din punct de vedere fiscal și, respectiv, venituri mai multe la buget. Adică, în buget nu vor ajunge mijloacele financiare permise spre deducere angajatorilor, dar vor ajunge mai multe venituri din contul "albiri" relațiilor economice asociate acestora. Desigur, opțiunea B implică existența unui cadru legal dedicat la care suntem dispuși să contribuim cu expertiză, la necesitate.
5	La lit.a), înainte de textul ", precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate" se propune introducerea textului ", plăților în favoarea angajatului ce țin de promovarea vânzărilor în cadrul acțiunilor de marketing intern"	Luând în considerare faptul că pentru dezvoltarea businessului devine tot mai actuală promovarea vânzărilor prin diferite acțiuni de stimulare a vânzărilor, adică prin marketing intern, venim cu propunerea efectuării modificărilor de rigoare în legislația locală, prin care să se stabilească că oricare cheltuieli ale angajatorului ce țin de promovarea vânzărilor în cadrul acțiunilor de marketing intern nu reprezintă plăți salariale, remunerații, sau alte recompense din care se calculează și se rețin impozit pe venit, contribuții obligatorii de asigurări sociale și prime individuale de asigurări medicale. Pentru a limita un potențial abuz din partea beneficiarilor, pot fi definite expres ce ar însemna acțiunile de marketing intern (teambuildings, oferirea de bunuri destinate promovării produselor companiei cu simbolistica acesteia imprimată etc.).
6	Se propune modificarea normei art.19 lit.d) și anume prin excluderea textului "rotunjită până	Luând în considerare, că rata de referință pentru determinarea facilității impozabile este doar una pentru toate tipurile de împrumuturi, înțelegem că respectarea principiilor de "condiții

⁵ În baza informației disponibile pe pagina Biroului Național de Statistică, pentru anul 2017

		la următorul procent întreg” și completarea literei, în final, cu următorul text: “În sensul prezentului articol, prin <i>“condiții generale”</i> se înțelege condițiile acceptate de către bănci și organizații de creditare nebancaire prin oferirea creditelor persoanelor fizice terțe, indiferent de tipul produsului financiar, suma oferită, riscuri. În cazul în care persoanelor fizice terțe li se acordă credite la o rată mai mică decât cea stabilită de BNM, facilitatea pentru angajați se determină luând în considerare rata dobânzilor stabilită persoanelor fizice terțe.”	<i>generale</i>” pentru bănci este acordarea angajaților săi a creditelor aplicând rata care se încadrează în intervalul de rate aplicate la credite acordate persoanelor terțe. Este necesar de venit cu o detaliere a noțiunii de <i>“condiții generale”</i> și de modificat sintagma <i>„persoane terțe”</i>, din considerentul că instituțiile bancare și nebancaire au diferite tipuri de produse financiare care se oferă în diferite condiții luând în considerare capacitatea de plată a persoanelor, termenele și riscurile de rambursare. Adicional, instituțiile: pentru anumite produse financiare poate acorda persoanelor fizice terțe, credite la o rată mai mică stabilită de BNM. Astfel, facilitatea urmează să fie determinată ca diferență între rata stabilită pentru terți și nu rata stabilită de BNM, în caz contrar, angajatul care reprezintă clientul cu grad înalt de credibilitate și cel mai bine controlat din punct de vedere a capacității de plată, este defavorizat în raport cu persoanele fizice terțe. În ceea ce privește rata BNM care se stabilește este necesară de rotunjit până la următorul procent întreg, ceea ce de fapt obligă determinarea facilității virtuale în scopuri fiscale mai puțin adecvat (spre ex: pentru noiembrie 2020, BNM a stabilit rata de 7,14, care rotunjită până la următorul procent întreg -8%. Angajaților se stabilește rata de 7,5%, astfel entitățile urmează să determine suma facilității în mărime de 0,5%.
7	Articolul 20	Se propune completarea cu litera z ²⁰ cu următorul cuprins:	Această propunere are menirea să contribuie la dezvoltarea pieței de capital, oferind potențialilor investitori o perspectivă cu caracter permanent a neimpozitării dobânzilor din obligațiuni de

		„20) dobânzile aferente obligațiilor emise de societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată și autoritățile publice locale, precum și aferente valorilor mobiliare de stat;”	diferite categorii, în vederea motivării dezvoltării pieței primare și secundare. De asemenea, odată cu introducerea impozitării valorilor mobiliare de stat, interesul pentru acestea a scăzut dramatic, ceea ce face perspectiva necesității reintroducerii scutirii drept una eminentă.
8		Se propune completarea cu o nouă literă cu următorul conținut: „21) venitul aferent provizioanelor neutilizate care nu au fost deduse în scopuri fiscale indiferent de perioada formării și declarării, precum și venitul aferent recuperării cheltuielilor care nu au fost deduse în scopuri fiscale la momentul formării acestora indiferent de perioada declarării acestora, cu respectarea termenului prevăzut la art.264 din Codul fiscal.”	Recunoașterea veniturilor ca neimpozabile aferente provizioanelor care au fost formate în perioada de 6 ani în urmă, să fie recunoscute în scopuri fiscale în perioada fiscală aferentă indiferent că perioada supusă verificării de către Autoritățile fiscale este de doar 4 ani. Pentru aplicarea uniformă a art.48 din Codul fiscal și în cazul în care cheltuielile nu au fost deduse anterior. De asemenea, lipsește norma care să reglementeze expres recuperarea cheltuielilor, inclusiv datoriiilor compromise sau altor cheltuieli care au fost ajustate în Declarația VEN în perioada formării ca nedeductibile și ca urmare să fie tratat și venitul înregistrat din recuperare neimpozabil (pentru aplicarea uniformă cu art.48 din Cod fiscal)
9		Se completează cu o nouă literă cu următorul conținut: „22) venitul obținut de o persoană juridică din vânzarea participațiilor la capitalul social al unei persoane juridice către o	Se propune excluderea impozitării venitului obținut în urmă vânzării cotelor de participație între agenții economici care fac parte din același grup (restructurare internă), adică către un agent economic asupra căruia vânzătorul deține controlul, sau către un agent economic care deține controlul asupra vânzătorului, sau

		altă persoană juridică care face parte din același grup de întreprinderi cu persoana juridică care a vândut participațiunea (restructurare internă).”	Între agenți economici asupra cărora deține controlul una și aceeași persoană sau persoane. Vânzările cotelor de participație între agenții economici nu generează creșterea de capital (profit) pentru beneficiarul final (compania-mamă).
10	Articolul 24	Se propune la alineatul (3), după cuvintele "de reprezentanță," se completează cu următorul text: " acțiuni de marketing intern și/sau în cadrul unor campanii de publicitate,"	A se vedea argumentele aduse la alineatul 19.
11		La alineatul (15) și (15 ¹), se propune excluderea sintagmei "Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii."	Calitatea de membru în asociațiile patronale și sindicale este o necesitate a activității de întreprinzător, iar cheltuielile privind taxele de aderare și de membru sunt cheltuieli ordinare și necesare activității de întreprinzător. Prin intermediul acestor organizații sunt reprezentate interesele companiilor în raport cu autoritățile, cu suportul acestora este reglementat și cadrul legislativ, conform cerințelor la zi și practicilor internaționale. Totodată, deducerea limitată a acestora nu este echitabilă în raport cu deducerea nelimitată a taxelor de aderare și de membru la alte organizații și asociații de reprezentare a intereselor business-ului, altele decât patronale și sindicale. Respectiv, stabilirea unor limite încalcă flagrant unul din principiile de bază ale impunerii, prevăzute în Codul fiscal, și anume echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. Mai mult ca atât, întreprinderile, pentru a atrage forța de muncă calificată și a o menține, suportă cheltuieli sub formă de excursii, sanatorii, dulciuri în zile speciale. Prin urmare limita stabilită

12		Se propune modificarea alin. (15 ¹), propoziția întâi, după cum urmează: " Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor sau cheltuieli directe suportate pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă și/sau în alte acte normative interne."	actuală de 0,15% este ne semnificativă ca să fie considerată o pârghie fiscală de susținere a Sindicatelor și a businessului
13		alin (19 ¹) va avea următorul cuprins: (19 ¹) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă dacă: - sunt în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă, și - salariul mediu zilnic brut pentru 1 zi lucrătoare a angajatului	Multe Companii nu au formate Sindicate, astfel nu putem limita beneficiile ce pot fi obținute de angajați fiind un impediment fiscal pentru întreprindere ca o cheltuială suplimentară nedeductibilă. În afara de contractul de muncă unele plăți, remunerații compensatorii pentru angajați conform pot fi aprobate de către întreprindere în regulamente interne. De asemenea, unele companii nu au contract colectiv de muncă. Regimul de impozitare urmează a fi aplicat uniform indiferent de documentul prin care se aprobă acestea, astfel fiind păstrată natura economică și scopul utilizării acestor mijloace bănești
			Această normă se propune pentru corelarea normei prevăzute în art. 24 alin (19) al Codului Fiscal pentru mese calde și ca rezultat limitează riscurile prevăzute la utilizarea tichetelor de masă pentru salarii achitate mici. Norma dată va duce la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic.

		pentru care se emite tichet de masă este egal ori mai mare decât 1/21 din jumătatea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru fiecare an. În sensul prezentului punct, salariul mediu zilnic brut se calculează pornind de la salariul lunar brut al angajatului raportat la numărul zi lucrătoare în luna respectivă.	<u>Studiul de percepție a tichetelor de masă și analiza impactului impozitării acestora</u>, efectuat la comanda AMCHAM a confirmat fapt că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizare tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comercianți – plătitori de TVA – ca rezultat un leu cheluit cu utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14,65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale. Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul, că angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior. În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea tichetelor de masa nu va genera creșterea încasărilor la buget. Studiile date totodată au confirmat că anume tichetele de masă a fost primul și unicul instrument pe parcursul anilor 2018-2019 implementat de Stat care a adus la combaterea fenomenului "piețelor centrale" cu utilizarea la scară largă deținătorilor de patente în comerț. În orașe și centre raionale foarte des implementarea tichetelor de masă de către angajator a creat condiția când salariați au început să viziteze rețelele de magazine. Mai mult, în condițiile în care există opțiunea de a beneficia de alocațiile de hrană (alternativa tichetelor de masă) care și în continuare vor fi scutite de taxe atât la angajatori cât și la salariați,

			indubitabil marea parte a angajatorilor, în special cei mari și medii, care dispun de cantine sau posibilități de a contracta firme de catering, vor prefera să revină sau să beneficieze de această opțiune. Pe când micii angajatori cu siguranță vor renunța la acest beneficiu din simplu motiv, lipsa de buget. Astfel, reiterăm că tichetele de masă sunt un instrument foarte util care permite angajaților să servească prânzul în funcție de zona în care activează, având și câteva avantaje: • angajatul nu pierde timp pentru deplasare la furnizorul de alimentație publică din regiunea sa;• crește productivitatea muncii angajaților;• se respectă echilibrul dintre activitatea profesională și viața privată a angajatului.
14		Se propune expunerea alin. (19²) în următoarea redacție: "(19²) fără a aduce atingere prevederilor din prezentul articol, cu excepția alin.(1), se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate impozitele și alte plăți obligatorii în conformitate cu legislația."	Redacția actuală limitează cheltuielile în folosul angajatului care sunt deductibile, fiind condiționat de faptul că consecutiv să fie calculat impozitul pe venit, contribuțiile sociale și primele medicale. Totuși sunt facilități de la care se calculează doar impozitul pe venit și nu prezintă bază pentru calcularea contribuțiilor sociale și medicale. Astfel, deductibilitatea cheltuielilor trebuie să fie asigurate deplin dacă sunt suportate în folosul angajatului și să fie calculate impozitele în conformitate cu legislația fiscală
15		Alin.(20) va avea următorul conținut: "(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărimea	Potrivit art.24 alin.(20) din Codul fiscal, se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de până la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la

		primei de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593- XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.”	Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv. Pentru anul 2021, valoarea respectivă constituie 4056 lei, ceea ce înseamnă că, la moment, spre deducere se permite o valoare de 2028 lei. Anterior, comunitatea AmCham a prezentat propunerea dată și a primit suportul Ministerului Finanțelor, fapt pentru care ținem să reiterăm încă o dată competența profesională a Ministerului și capacitatea de a discerne inițiative într-adevăr bune venite din partea businessului și de a le susține, deoarece aceasta a fost votată de Guvern, dar nu a ajuns în textul final al legii. Este de menționat că, în baza informațiilor furnizate de operatorii din piață în domeniul asigurărilor, aprox. 90% din respectiva categorie de asigurare facultativă este valorificată, banii respectivi fiind compensați personalului medical și spitalelor. De fapt, o astfel de valorificare arată că decizia unei persoane asigurare obligatoriu ce are și o poliță de medicală facultativă este în favoarea valorificării, în primul rând, a celei facultative, ceea ce, în mod evident, economisește resursele statului în ceea ce ține de efortul de a face față necesităților medicale ale populației. Toate acestea pe fondul resurselor suplimentare ce vin în buget sub formă de impozite și taxe din salariile angajaților antrenați în gestionarea și promovarea acestora. În corespondența anterioară am menționat și acel fapt că la nivel internațional, nu se impozitează primele achitate de către angajator pentru angajatul lui în valoare de până la 1200 EUR/an în Macedonia, 400 EUR/an – în România; 1/6 din venitul brut anual al angajatului – în Cipru și 10% din venitul brut anual al angajatului – în Bulgaria. Astfel, considerăm important ca efortul legat de promovarea deducerii integrale a valorii poliței medicale facultative, sau, cel puțin, în limita a 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea

16		Se completează cu un alineat nou cu următorul conținut: "(26) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de angajator pentru asigurarea respectării prevederilor ce țin de situațiile excepționale, inclusiv cele în sănătate, ce țin de asigurarea conformării la restricțiile impuse de forurile specializate în constatarea stărilor de urgență sau urgență în sănătate, precum și cheltuielile ce țin de asigurarea lucrului de la distanță."	nr.1593- XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv urmează a fi reluat și promovat în calitate de prioritate, pornind de la situația de win-win ce rezultă din implementarea acestuia.
17		Se completează cu un alineat nou cu următorul conținut: Versiunea A "(27) Se permite deducerea cheltuielilor legate de plățile îndreptate în favoarea angajaților pentru compensarea costurilor asociate serviciilor de creșă. Limita maximă de deducere se stabilește la 20% din fondul de retribuire a muncii." Versiunea B "(27) Se permite deducerea cheltuielilor legate de tichetele de creșă acordate angajaților pentru compensarea costurilor asociate	A se vedea argumentele expuse la art.19.

18	Articolul 25	serviciilor de creşă. Nivelul maxim al sumelor acordate sub forma tichetelor de creşă nu ar trebui să depăşească suma de 2000 de lei pentru o lună, pentru fiecare copil aflat la creşă, dar numai în cazul în care salariul calculat depăşeşte limita a cel puţin 50% din salariul mediu prognozat pe economie. Limita maximă de deducere se stabileşte la 20% din fondul de retribuire a muncii.”	
19	Articolul 26 ¹	Alin.(2) se completează, în final, cu următorul text: ”Lista de documente confirmative în ceea ce ţine de statutul de ”entitate din sectorul financiar”, inclusiv dacă aceasta îşi are sediul în afara ţării este stabilită de Ministerul Finanţelor.”	Art.25 alin.(2) din Codul fiscal prevede că deducerea cheltuielilor aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut de către agenţii economici debitori în folosul persoanelor fizice şi juridice (cu excepţia entităţilor din sectorul financiar) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni şi peste 12 luni în secţiunea pe lei moldoveneşti şi pe valută străină. Respectiv, cheltuielile ce vizează entităţile din sectorul financiar se deduc în modul general stabilit, indiferent dacă sunt din ţară sau de peste hotare. Apare problema cu lista de documente confirmative în ceea ce ţine de statutul de ”entitate din sectorul financiar”, dacă aceasta îşi are sediul în afara ţării. Ar fi binevenită o trecere în revistă a documentelor confirmative pentru a permite confirmarea acestui statut, în eventualitatea ducerii cheltuielilor aferente tranzacţionării cu aceste entităţi.
19	Articolul 26 ¹	Se propune completarea alin.(4), în final, cu următorul text:	Pentru entităţile care ţin evidenţa conform IFRS, odată cu aplicarea IFRS 16 din 01.01.2019, Locatarii sunt obligaţi să recunoască activele şi pasivele aferente tuturor contractelor de leasing care depăşesc 12 luni, exceptând cazul în care activul are

20	Articolul 27 ¹	", cu excepția entităților care aplică metodele de evidență bazate pe IFRS."	o valoare mică și să recunoască în mod separat în contul de profit și pierdere amortizarea activului care decurge din contractele de leasing, respectiv dobânda aferentă datorilor care decurg din contractele de leasing.
21	Articolul 31	Se propune ca alineatul (1) să aibă următorul conținut: (1) Prin derogare de la prevederile art.26 ¹ , agenții economici care pe parcursul anului fiscal obțin titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației nu au dreptul la deducerea în scopuri fiscale a cheltuielilor privind amortizarea și reparația mijloacelor fixe începând din luna aplicării Titlului X al Codului Fiscal respectiv.	După modificarea metodei de calculare a amortizării în scopuri fiscale (din anual în lunar), au apărut circumstanțele de intervenție și asupra regulilor de calculare a amortizării din anul intrării/ieșirii în luna intrării/ieșirii. Astfel, propunem completarea actelor normative relevante.
21	Articolul 31	Se propune completarea articolului .cu un alineat nou cu următorul text: "(1 ¹) În cazul cesionării unui activ către un terț cu excepția persoanei interdependente, contribuabil este în drept să deducă în scop fiscal 100% din valoarea diferenței negative / pierderii dintre valoarea activului cesionat la data cesionării (indiferent de vechimea creanței	Ținând cont de dificultățile întâmpinate în procesul de recuperare a creanțelor, operațiunile privind cesiunea creanțelor pot fi privite ca mijloc de mobilizare a creanțelor incerte aflat la îndemâna întreprinderilor. Astfel, la nivelul cedentului, o astfel de operațiune determină stingerea creanțelor, contribuie la îmbunătățirea fluxului de numerar prin recuperarea parțială a creanțelor prin prețul cesiunii, la eliminarea costurilor legate de posibilele activități de recuperare, executare silită a debitorilor. În activitatea practică, entitățile se confruntă cu unele probleme privind cesiunea de creanță care nu sînt reglementate la nivel

	restante) și suma obținută din cesionarea activului.” (1¹) Se permite deducerea pierderilor apărute din cesionarea creanțelor, format în cadrul desfășurării activității de întreprinzător, cu excepția cazurilor cesionării către persoane interdependente.	normativ. Mai exact, în situația în care cesionarul preia creanța, asumându-și riscul neîncasării acesteia, la un preț inferior valorii nominale a creanțelor de la cedent, apare necesitatea clarificării dacă la entitatea care cedează creanțele se permite deducerea cheltuielilor reflectate ca diferență dintre valoarea nominală a creanțelor și prețul achitat de către entitatea care preia creanțele. La moment, din precauție, majoritatea întreprinderilor aplica prevederile art.31 alin. (1) din CF. Potrivit acestor prevederi, la calcularea impozitului pe venit sînt deductibile doar creanțele compromise care corespund condițiilor indicate în art. 5 alin. (32) din CF. Printre cele mai importante plusvalori care oferă cesiunea este: (a) posibilitatea de a restabili chiar și parțial cashflow-ul și a-l repune în lucru pentru a obține profit; (b) eliminarea necesității calculării în continuare de provizioane relevante portofoliului restant; (c) optimizarea cheltuielilor de administrare a portofoliului restant (nu ai nevoie de personal care să se ocupe de rău-platnici); (d) evită riscuri de imagine (Furnizorul oferă servicii și trebuie să aibă imagine pozitivă dar nu cea de recuperator de datorii); (e) îmbunătățește indicatorii financiari. Soluția pe care o propunem este oferirea dreptului întreprinderilor să deducă, în scop fiscal, la valoarea de 100% diferența dintre valoarea activului la data cesionării și prețul obținut din cesionarea activului, această diferență fiind considerată în calitate de cheltuieli ordinare și necesare activității de întreprinzător. Deci dacă întreprinderea a cesionat o creanță la prețul de 20%, atunci pierderile de 80% pot fi trecute de entitate la cheltuieli ordinare și necesare activității de întreprinzător.

22	Se propune completarea articolului cu un alineat nou cu următorul conținut: ” (6) Companiilor de asigurări li se permite deducerea provizioanelor formate pentru acoperirea creanțelor specifice domeniului asigurărilor în mărime de până la 5% din soldul mediu anual al creanțelor aferente contractelor de asigurare, dacă aceste creanțe sînt datorate de o persoană care nu este afiliată contribuabilului.”	Companiile de asigurări în cadrul activității sale profesionale pe o piața reglementată înregistrează o serie de creanțe specifice, precum: creanțe referitoare la primele neîncasate de la asigurați; creanțe referitoare la primele neîncasate de la intermediari; creanțe referitoare la reasigurări; creanțe referitoare la regresele înaintate; creanțe referitoare la plasamente prin intermediulului împrumuturilor acordate. Coroborând prevederile art. 6 (Definiții) Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012 și art. 5 (Modul de țineră a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate) alin. (4) Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, societățile de asigurări țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare conform IFRS. Astfel, societățile de asigurări aplică, inter alia, Standardul Internațional de Raportare Financiară 9 „Instrumente financiare” (în continuare IFRS 9), respectiv Standardul Internațional de Contabilitate 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare”, în baza Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 44 din 01.04.2013 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară. Conform Notei Informative a IFRS 9, deținut de IFRS Foundation⁽¹⁾, deprecierea activelor financiare se recunoaște de îndată ce un instrument financiar este inițiat sau cumpărat, pierderile de credit anticipate pe 12 luni sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, respectiv se provizionează.

(1) <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-9-financial-instruments/>

	în documentul de analiză „Reserves, Provisions and Liabilities”⁽²⁾ dezvoltat în cadrul grupului de lucru al Comisiei Uniunii Europene privind elaborarea directivei privind o bază fiscală consolidată comună a societăților, se menționează că în majoritatea, dacă nu toate statele membre, există reguli care să permită o deducere fiscală pentru provizioanele constituite drept rezultat al creanțelor derivate din comercializarea bunurilor/serviciilor cu plata în rate. Dincolo de acest principiu general, există multe modalități de punerea în aplicare a acestei politici. De exemplu, provizionul poate fi dedus numai dacă au fost inițiate acțiuni legale împotriva debitorului; sau, doar provizioanele constituite pentru creanțe îndoieinice; sau provizioane în limita unui quantum procentual din valoarea totală a creanțelor; sau plafonul de deductibilitate al provizioanelor se calculează drept quantum procentual reieșind din experiența anterioară a contribuabilului sau pe baza mediei din industrie. Conform „Worldwide Tax Summaries 2017/18”⁽³⁾, PwC Europa, în țări precum Austria, Germania, Italia, Liechtenstein, Luxembourg, Norvegia, Olanda, Regatul Unit, Slovenia au fost identificate dispoziții ce oferă dreptul companiilor de deducere a provizioanelor pentru deprecierea creanțelor în limita unui quantum procentual din valoarea totală a creanțelor/vânzărilor. Astfel, propunem uniformizarea abordărilor în ceea ce ține de provizioanele din domeniul financiar și optarea fie pentru deducerea provizioanelor în baza modului stabilit instituțiilor financiare (în baza IFRS), fie organizațiilor de microfinanțare și/sau persoanelor care practică activitatea de leasing financiar

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/cctbwp6reservesfinal_en.pdf; 2005

⁽³⁾ <https://www.pwc.com/ex/en/tax/corporate-tax/worldwide-tax-summaries/pwc-worldwide-tax-summaries-corporate-taxes-2017-18-europe.pdf>

23	Articolul 44	Alin.(9) se propune în următoare redacție: Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS sau de la implementarea unui nou standard sau a unor actualizări a standardelor deja întrate în vigoare nu sunt recunoscute în scopuri fiscale.	(provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și neachitarea dobânzilor aferente, care se determină conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, iar provizioanelor destinate acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și neachitarea dobânzilor de leasing în mărime de pînă la 5% din soldul mediu anual al creanțelor aferente contractelor de leasing, dacă aceste creanțe sînt datorate de o persoană care nu este afiliată contribuabilului). Anterior, prin <u>scrisoarea AmCham Nr. 61 din 28 aprilie 2021</u>, comunitatea a atras atenție la existența problemei date pentru piața serviciilor de asigurare.
24	Articolul 48	<i>De adăugat un aliniat nou</i> „În cazul în care contribuabilul înregistrează pe parcursul perioadei fiscale venituri care au fost generate în baza cheltuielilor reflectate ca nedeductibile în	La prima aplicare a unui nou IFRS pot fi efectuate ajustări în situațiile financiare, care ulterior generează reflectarea veniturilor și cheltuielilor ca urmare a tranziției. Ca exemplu aplicarea IFRS 9 in 2018 si IFRS 16 in 2019.
24			Redacția propusă este destinată aplicării uniforme a sumelor aferente compensării cheltuielilor anterioare atât pentru contribuabilul care le încasează, cât și acel care le achită. Asa tip de situații apar în cazul realizării proprietății gajate de către creditor, de exemplu.

		venituri din activitățile independente menționate la art.69⁶, cu excepția activităților menționate la art.88, 90 și 901, în sumă ce nu depășește: a) 300000 lei într-o perioadă fiscală, dar nu mai mult de 25000 lei pe lună în cazul acceptării exclusiv a plăților în numerar; b) 600000 lei într-o perioadă fiscală în cazul acceptării plăților în numerar; c) 900000 lei într-o perioadă fiscală în cazul acceptării plăților exclusiv cu utilizarea instrumentelor de plată prin conturile bancare și/sau conurile de plăți.”	dependență de utilizarea metodelor electronice de plată. Astfel, se propune următoarea diferențiere: • 300 000 lei într-o perioadă fiscală, dar nu mai mult de 25 000 lei pe lună în cazul acceptării exclusiv a plăților numai în numerar;• 600 000 lei într-o perioadă fiscală în cazul acceptării plăților inclusiv în numerar;• 900 000 lei într-o perioadă fiscală în cazul acceptării plăților exclusiv cu utilizarea instrumentelor de plată prin conturile bancare și/sau conurile de plăți. Respectiv, limita pentru utilizarea exclusivă de către antreprenor a instrumentelor de plată prin conturile bancare și/sau conurile de plăți a fost crescută de la 600 000 lei la 900 000 lei, iar pentru utilizarea exclusivă a plăților în numerar a fost scăzută de 2 ori – de la 600 000 lei la 300 000 lei. Această micșorare va accelera trecerea la metodele de plată fără numerar în rândul subiecților impunerii.
27	Articolul 69 ¹⁰	Se propune completarea cu alin. (3) cu următorul cuprins: “(3) Pentru contribuabilii care acceptă plățile prin conturile bancare și/sau conurile de plăți, obiectul impunerii se micșorează cu suma cheltuielilor generate de	A se vedea argumentarea expusă la art.69³

		întreținerea acestor conturi bancare/conturi de plăți"	
28	Articolul 71	Se propune completarea lit.e), în final, cu următorul text: " , cu excepția dividendelor achitate de o persoană juridică rezidentă unei alte persoane juridice nerezidente, dacă persoana juridică rezidentă care primește dividendele deține, la data plății dividendelor, minimum 20% din participațiunile la capitalul social (acțiunile, părțile sociale) al celeilalte persoane juridice, pe o perioadă de 2 ani împliniți până la data plății acestora inclusiv".	Cota minimă pe care trebuie să o dețină persoana juridică în capitalul filialei trebuie să fie de 20%, iar durata neîntreruptă minimă pentru care persoana juridică trebuie să dețină asemenea cotă trebuie să fie de 2 ani. Această normă ar fi în concordanță cu prevederile Directivei 90/435/CEE din 23.07.1990 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:31990L0435&from=FR), modificată prin Directiva 2003/123/CE din 22.12.2003 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003L0123&from=EN), potrivit căreia persoana juridică dintr-un Stat-membru care întrunește condițiile menționate mai sus (având o cotă minimă de 10%) se scutește de impozit pe venit pe dividendele primite de la filiala sa dintr-un alt Stat membru, iar filiala la rândul ei se scutește de obligația de reține impozit pe venit pe dividendele achitate unei asemenea persoanei juridice. Pentru mai multe detalii, a se vedea; https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/parent-companies-their-subsidiaries-eu-union_en. Potrivit Directivei 90/435/CEE din 23.07.1990, gruparea societăților din diferite state membre poate fi necesară pentru a crea în Uniunea Europeană condiții similare celor de pe piața internă și pentru a asigura astfel realizarea și buna funcționare a pieței comune. Aceste operațiuni nu trebuie împiedicate prin restricții, dezavantaje sau denaturări determinate în special de dispozițiile fiscale ale statelor membre. În consecință, este necesar să fie introduse, pentru asemenea grupuri de societăți din

	diferite state membre, norme de impozitare neutre din punct de vedere concurențial, pentru a permite întreprinderilor să se adapteze cerințelor pieței comune, să-și mărească productivitatea și să-și consolideze poziția concurențială la nivel internațional. Potrivit Directivei 2003/123/CE din 22.12.2003, „(2) Obiectivul Directivei 90/435/CEE este de a scuti de la reținerea la sursă dividendele și alte forme de repartizare a profitului achitate societăților-mamă de către filiale și de a elimina dubla impozitare a acestor venituri la nivelul societății-mamă. ... (10) Atunci când grupurile corporative sunt organizate în lanțuri de societăți comerciale și profiturile sunt distribuite prin lanțul de filiale către societatea-mamă, dubla impozitare ar trebui eliminată fie prin scutire, fie prin acordarea de credite fiscale. În cazul creditelor fiscale, societatea-mamă ar trebui să aibă posibilitatea de a deduce orice impozit plătit de oricare din filialele din lanț, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute de Directiva 90/435/CEE” Chiar și în lipsa reciprocității din partea altor state, această normă poate avea rost pentru atragerea investițiilor străine în țară. O normă similară se aplică în legislația României. De exemplu, art. 43 al Codului fiscal român (https://www.noucodfiscal.ro/titlu-2/capitol-5/articol-43.html) stabilește că „o persoană juridică română care plătește dividende către o persoană juridică română are obligația să rețină, să declare și să plătească impozitul pe dividende reținut către bugetul de stat, ... prin aplicarea unei cote de impozit de 5% asupra dividendului brut plătit unei persoane juridice române. ... Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul dividendelor plătite de o persoană juridică română unei alte persoane juridice române, dacă persoana juridică română care primește dividendele deține, la data plății dividendelor, minimum

29	Articolul 75	De expus in următoarea redacție: "Articolul 75. Reguli de impozitare a nerezidenților care desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă (1) Venituri ale nerezidenților care desfășoară activitate printr-o reprezentanță permanentă, obținute în Republica Moldova, se consideră veniturile specificate la art.71 lit.a)–m), r), t) și u). (2) În cazul nerezidenților care au reprezentanță permanentă potrivit art.5 pct.15), aceasta se consideră, în scopuri fiscale, ca agent economic rezident, dar numai în raport cu venitul obținut în Republica Moldova în conformitate cu alin.(1) și cu cheltuielile legate nemijlocit de acest venit, confirmate documentar.	10% din titlurile de participare ale celelalte persoane juridice, pe o perioadă de un an împlinit până la data plății acestora inclusiv". Mai mult ca atât, SNC "PĂRȚI AFILIATE ȘI CONTRACTE DE SOCIETATE CIVILĂ" prevede că „Influență semnificativă este capacitatea de a influența politicile financiare și operaționale prin participare la capitalul social al entității în mărime de la 20% până la 50% sau în alt mod prevăzut de statut sau contract.” Pornind de la aceasta, se propune fixarea controlului asupra întreprinderii- fiice la pragul minim de 20%.
			Așa cum este specificat la art.75, reprezentanța permanentă (RP) se consideră, în scopuri fiscale, ca agent economic rezident. În același timp, art.75 limitează deducerea cheltuielilor administrative a RP, ceea ce constituie o discriminare a acestora în scopuri de impozitare în raport cu ceilalți agenți economici din RM. Prin limitarea cheltuielilor administrative suportate de nerezident aferente activității RP în redacția actuală a Codului fiscal considerăm că se încalcă: - prevederile art.7 alin.2 al Convenției Model, care prevede că, în cazul în care o întreprindere a unui Stat Contractant desfășoară activitate de întreprinzător în celălalt Stat Contractant printr-o reprezentanță permanentă situată acolo, în fiecare Stat Contractant acestei reprezentanțe permanente i se vor atribui profiturile care le-ar fi putut realiza, dacă ar fi constituit o întreprindere distinctă și separată, desfășurând activități identice sau similare în condiții identice sau similare și acționând complet independent cu întreprinderea, a cărei reprezentanță permanentă este și - prevederile art.24 alin.3 al Convenției Model care prevede că, impozitarea unei reprezentanțe permanente, pe care o întreprindere a unui Stat Contractant o are în celălalt Stat

	(3) Evidența nerezidenților care au reprezentanță permanentă, în calitate de contribuabil, se efectuează în conformitate cu capitolul 4 din titlul V. (4) Reprezentanța permanentă a nerezidentului, situată în Republica Moldova, nu are dreptul de a trece la deduceri sumele prezentate de către sediul central al nerezidentului și succursalele sale sub formă de: a) royalty, onorarii și alte plăți similare pentru utilizarea sau concesionarea proprietății sau a rezultatelor activității sale intelectuale; b) plăți pentru serviciile prestate de acesta; c) dobânzi și alte remunerații pentru împrumuturile acordate de către acesta. (5) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, munca conform contractului (acordului) de muncă sau altui contract (acord) cu caracter civil, exercitată de persoanele fizice nerezidente, nu conduce la formarea reprezentanței permanente a acestor persoane fizice."	Contractant, nu va fi stabilită în condiții mai puțin favorabile în acel celălalt Stat, decât impozitarea stabilită întreprinderilor acelui celălalt Stat, care desfășoară aceleași activități. Totodată limitarea deducerii cheltuielilor neconfirmate documentar este deja specificată în Codul fiscal pentru agenții economici rezidenți și considerăm inechitabilă menținerea prevederii de nepermitere totală la deducere a cheltuielilor neconfirmate pentru RP. Cu titlu de clarificare cuvântul "nerezident" pentru limitarea deducerilor propunem sa fie substituit cu "sediul central al nerezidentului și succursalele sale", adaptat la tratatele internaționale. Suplimentar, se prezintă o informație-sinteză cu extrase din textele convențiilor de evitare a dublei impuneri la care Republica Moldova este parte ce conțin norme ce vizează deducerea veniturilor și cheltuielilor: <table border="1"><thead><tr><th data-bbox="788 779 890 1003">Țara cu care este semnată convenția</th><th data-bbox="788 257 890 779">Extras din Convenții aferent deducerii cheltuielilor și atribuirii profiturilor</th></tr></thead><tbody><tr><td data-bbox="890 779 916 1003">REPUBLICA</td><td data-bbox="890 257 916 779">La determinarea profiturilor unei</td></tr><tr><td data-bbox="916 779 941 1003">AUSTRIA</td><td data-bbox="916 257 941 779">reprezentanțe permanente vor fi admise</td></tr><tr><td data-bbox="941 779 967 1003">REPUBLICA</td><td data-bbox="941 257 967 779">spre deducere cheltuielile efectuate pentru</td></tr><tr><td data-bbox="967 779 992 1003">ELENA</td><td data-bbox="967 257 992 779">scopurile reprezentanței permanente,</td></tr><tr><td data-bbox="992 779 1018 1003">LUXEMBURG</td><td data-bbox="992 257 1018 779">inclusiv cheltuielile de conducere și</td></tr><tr><td data-bbox="1018 779 1043 1003">REGATULUI UNIT</td><td data-bbox="1018 257 1043 779">cheltuielile generale de administrare astfel</td></tr><tr><td data-bbox="1043 779 1069 1003">AL MARI</td><td data-bbox="1043 257 1069 779">suportate, indiferent de faptul, că s-au</td></tr><tr><td data-bbox="1069 779 1094 1003">BRITANII ȘI</td><td data-bbox="1069 257 1094 779">efectuat în Statul în care este situată</td></tr><tr><td data-bbox="1094 779 1120 1003">IRLANDEI DE</td><td data-bbox="1094 257 1120 779">reprezentanța permanentă sau în altă</td></tr><tr><td data-bbox="1120 779 1145 1003">NORD</td><td data-bbox="1120 257 1145 779">parte. Totuși, o asemenea deducere nu va fi</td></tr><tr><td></td><td data-bbox="1145 257 1171 779">admisă în privința sumelor, dacă există,</td></tr><tr><td></td><td data-bbox="1171 257 1197 779">plătite (altele decât pentru acoperirea</td></tr><tr><td></td><td data-bbox="1197 257 1222 779">cheltuielilor curente) de către</td></tr><tr><td></td><td data-bbox="1222 257 1248 779">reprezentanța permanentă către oficiul</td></tr><tr><td></td><td data-bbox="1248 257 1273 779">central al întreprinderii sau oricăror alte</td></tr></tbody></table>	Țara cu care este semnată convenția	Extras din Convenții aferent deducerii cheltuielilor și atribuirii profiturilor	REPUBLICA	La determinarea profiturilor unei	AUSTRIA	reprezentanțe permanente vor fi admise	REPUBLICA	spre deducere cheltuielile efectuate pentru	ELENA	scopurile reprezentanței permanente,	LUXEMBURG	inclusiv cheltuielile de conducere și	REGATULUI UNIT	cheltuielile generale de administrare astfel	AL MARI	suportate, indiferent de faptul, că s-au	BRITANII ȘI	efectuat în Statul în care este situată	IRLANDEI DE	reprezentanța permanentă sau în altă	NORD	parte. Totuși, o asemenea deducere nu va fi		admisă în privința sumelor, dacă există,		plătite (altele decât pentru acoperirea		cheltuielilor curente) de către		reprezentanța permanentă către oficiul		central al întreprinderii sau oricăror alte
Țara cu care este semnată convenția	Extras din Convenții aferent deducerii cheltuielilor și atribuirii profiturilor																																	
REPUBLICA	La determinarea profiturilor unei																																	
AUSTRIA	reprezentanțe permanente vor fi admise																																	
REPUBLICA	spre deducere cheltuielile efectuate pentru																																	
ELENA	scopurile reprezentanței permanente,																																	
LUXEMBURG	inclusiv cheltuielile de conducere și																																	
REGATULUI UNIT	cheltuielile generale de administrare astfel																																	
AL MARI	suportate, indiferent de faptul, că s-au																																	
BRITANII ȘI	efectuat în Statul în care este situată																																	
IRLANDEI DE	reprezentanța permanentă sau în altă																																	
NORD	parte. Totuși, o asemenea deducere nu va fi																																	
	admisă în privința sumelor, dacă există,																																	
	plătite (altele decât pentru acoperirea																																	
	cheltuielilor curente) de către																																	
	reprezentanța permanentă către oficiul																																	
	central al întreprinderii sau oricăror alte																																	

oficii ale sale, sub formă de royalty, onorarii sau alte plăți similare în schimbul utilizării brevetelor de invenții sau altor drepturi, sau sub formă de comisioane pentru serviciile specifice prestate sau pentru conducere, sau, cu excepția unei instituții bancare, sub formă de dobânzi pentru sumele de bani date cu împrumut reprezentanței permanente. În același mod, nu se va ține seama, la determinarea profiturilor unei reprezentanțe permanente, de sumele plătite (altele decât pentru acoperirea cheltuielilor curente) de către reprezentanța permanentă către oficiul central al întreprinderii sau oricăror alte oficii ale sale, sub formă de royalty, onorarii sau alte plăți similare în schimbul utilizării brevetelor de invenții sau altor drepturi, sau sub formă de comisioane pentru servicii specifice prestate sau pentru conducere, sau, cu excepția unei instituții bancare, sub formă de dobânzi pentru sumele de bani date cu împrumut oficiului central al întreprinderii sau oricăror alte oficii ale sale		
La determinarea profiturilor unei reprezentanțe permanente vor fi admise spre deducere acele cheltuieli, care au fost efectuate pentru scopurile reprezentanței permanente, inclusiv cheltuielile de conducere și cheltuielile generale de administrare, indiferent de faptul, că s-au suportat în Statul în care este situată reprezentanța permanentă sau în altă parte. Totuși, asemenea deducere nu va fi admisă în privința sumelor, dacă există,	REPUBLICA ESTONIA CANADA	

30	Articolul 79 ³	Alin.(2¹) se propune să aibă următorul conținut: „În cazul în care, în decursul anului calendaristic, beneficiarul venitului prezintă plătitorului de venit după data achitării venitului obținut din sursele aflate în Republica Moldova certificat de rezidență fiscală, care confirmă statutul de rezident fiscal pe perioada de gestiune în care a fost efectuată plata venitului, indiferent de data emiterii acestui certificat de rezidență fiscală, acesta este în drept să depună către plătitorul venitului o cerere, în formă liberă, pentru restituirea impozitului pe venit achitat în plus. Restituirea, prin recalcularea impozitului reținut în plus din venitul obținut din sursele aflate în Republica Moldova, se efectuează de către plătitorul venitului la cotele prevăzute de convenție (acord). În scopul restituirii prin recalcularea sumelor impozitului pe venit calculate și achitate la buget, potrivit cotelor prevăzute de prezentul cod, plătitorul venitului urmează să efectueze recalcul prin Darea de	La moment, în cazul în care documentul ce confirmă rezidența a fost prezentat după momentul achitării, Codul fiscal prevede că se aplică prevederile generale (calcularea amenzilor, penalităților etc.). Considerăm această abordare drept una ce ar necesita un studiu suplimentar vizavi de oportunitatea și necesitatea aplicării măsurilor date, având în vedere că dacă se confirmă ulterior rezidența, bugetul public național nu este prejudiciat și nu există impozit pe venit diminuat. Întrebarea are o valoare similară atât în cazul persoanelor fizice, cât și în cazul persoanelor juridice. În acest context, se propune redacția alăturată.

		seamnă fiscale, precum și de plata taxelor și impozitelor, cu excepția impozitului pe bunurile imobiliare. Pentru perioada de suspendare a activității agenții economici sînt obligați să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare pentru fiecare perioadă fiscală de suspendare a activității și să achite suma integrală a impozitului calculat pentru perioadele de suspendare a activității în termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de suspendare a activității.	
51	Articolul 264	Se propune următoarea redacție la alineatul (2): “(2) Termenul de prescripție este de 6 ani, din data săvîrșirii încălcării fiscale, pentru impozitul, taxa, majorarea de întîrziere (penalitatea) sau sancțiunile fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete, dacă darea de seamă fiscală, care stabilește obligația fiscală, conține informații ce induc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni fiscale, ori nu a fost prezentată.”	Termenul de prescripție nu poate fi nelimitat în timp, ca rezultat o să fie corect aplicarea acestuia similar cazurilor de încălcare a legislației fiscale cu termenul de prescripție pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite în modul prevăzut în articolul 266 din CF

		seamă fiscală curentă în care a fost primit Certificatul de rezidență fiscală și/sau Dările de seamă fiscale ulterioare în cadrul anului fiscal curent în limita obligațiilor fiscale calculate de către contribuabil până la efectuarea recalculului cu aplicarea impozitului pe venit la cotele prevăzute de convenție (acord)."	
31	Articolul 88	Alin.(1) se completează cu o nouă propoziție, după cum urmează: "Angajatorul nu are obligația să urmărească pierderea dreptului de utilizare a scutirii personale"	Deoarece nu este clar dacă angajatorul este obligat să recalculeze impozitul pe venit prin excluderea din calcul a scutirii personale acordate angajaților anterior, care au primit venit impozabil din plăți salariale mai mare de 360000 lei, iar angajatul nu a solicitat anularea scutirii personale, se propune specificarea expresă a lipsei obligației angajatorului să urmărească pierderea dreptului de utilizare a scutirii personale, angajatul urmând, după cum e specificat în art.83, să-și ajusteze obligația prin Declarația pe venit
32	Articolul 90 ¹ alin.3 ^o din Codul fiscal	De completat cu următoarele: "(3°) Fiecare plătitor de câștiguri menționate la art.90 urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de: - 12% din câștigurile achitate persoanei fizice sau persoanei juridice de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui câștig nu	La moment, norma generează mai multe interpretări ambigue și anume, dacă sub sintagma "fiecare plătitor" se încadrează orice persoană fizică (inclusiv GJ și ÎI) sau persoană juridică și beneficiarii câștigurilor pot fi atât persoane fizice cât și juridice. La moment nu se specifică expres care este statutul beneficiarului de câștiguri. Cuantumul scutirii raportat la scutirea personală a persoanei fizice reprezintă doar un plafon aplicabil atât persoanei fizice, cât și a persoanelor juridice.

	compania rezidentă(vanzătorul) ca cea din urmă să exporte din numele nerezidentului mărfurile date. Dat fiind faptul că aceste mărfuri au fost exportate, acestea ar trebui să fie scutite de TVA cu drept de deducere. Respectiv, compania nerezidentă ar avea dreptul să solicite restituirea TVA-ului de 20% achitat companiei rezidente. Însă, la moment înțelegem că cadrul normativ nu ar permite o asemenea restituire. De asemenea, aplicarea TVA-ului asupra mărfurilor care au fost ulterior exportate nu corespunde principiului care stă la baza acestui impozit și anume, taxarea livrărilor pe teritoriul de consum. De asemenea, acest aspect influențează nemijlocit la prețul final al mărfurilor autohtone, astfel mărfurile fiind mai puțin competitive pe piața internațională. Ținem să menționăm că această practică este prevăzută și în statele membre ale Uniunii Europene, ca bază normativă servind: - Directiva 2006/112/CE a consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată;- Directiva 86/560/CEE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – Sisteme de restituire a taxei pe valoarea adăugată persoanelor impozabile care nu sunt stabilite pe teritoriul Comunității;- Directiva 79/1072/CEE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – Sisteme de restituire a taxei pe valoarea adăugată persoanelor impozabile care nu sunt stabilite pe teritoriul țării. În același timp este important de menționat că restituirea TVA-ului către nerezidenți este o practică ce necesită implicarea

34	Articolul 95	Se propune optarea pentru una din două opțiuni: Opțiunea A: Propunem anularea articolele care prevăd taxarea inversă în legătură cu livrarea proprietății în întreprinderilor declarate în procedură de insolabilitate, sau livrarea producției gajate, sechestrate, proprietății ipotecare.	autorităților fiscale din alte state, respectiv modalitatea de restituirea trebuie să se bazez pe principiul reciprocității care are la bază un tratat semnat între două sau mai multe state.
		Opțiunea B: "g) livrarea imobilelor și bunurilor (mărfii)/producției cu excepția celor scutite de TVA conform art.103, întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Legii	Opțiunea A: Propunerea dată vine urmare a problemelor întâmpinate în cei câțiva ani de la implementarea acestui mecanism, inspirat din experiența României. Astfel, vă aducem la cunoștință că registrul privind lista întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate care urma a fi publicat pe site-ul oficial I.P Agenția Servicii Publice nu funcționează. Astfel, agenții economici care au calitatea de beneficiari/subiecții impozabili și-au asumat toate riscurile fiscale, neavând nici o acoperire legală, atât din partea contribuabililor cu care au relații economice (bazându-se pe confirmarea verbală și factura fiscală emisă) cât și din partea Serviciul Fiscal de Stat care va aplica sancțiuni pecuniare, indiferent că contribuabilii nu au acces la informația necesară. Dacă să luăm prevederile Codului Fiscal a României în vigoare pentru anul 2021, în ceea ce privește aplicarea Taxării inverse, normele se aplică pentru obiectul tranzacție (producție, mărfuri, servicii) și nu țin de statutul persoanei juridice, decât o singură condiție de a fi subiect impozabil cu TVA. În acest mod, beneficiarul în dependență de marfa/serviciile achiziționate aplică sa nu taxarea inversă, fiind mai ușor de monitorizat pentru beneficiar (vezi art.331 din Codul Fiscal România). În plus, de aplicarea prevederilor art. 331 din Codul fiscal sunt responsabili atât furnizorii, cât și beneficiarii. În cazul neaplicării taxării inverse prevăzute de lege, respectiv furnizorul emite factura cu TVA și nu

	insolvabilității nr.149/2012.”	înscrisă mențiunea „taxare inversă”, iar beneficiarul deduce TVA înscrisă în factură, acesta pierde dreptul de deducere deoarece condițiile de fond privind taxarea inversă nu au fost respectate și factura a fost întocmită în mod eronat. [(punctul 109 alin. (4) din norme)] Îndreptarea erorilor dintr-o factură se poate face potrivit articolului 330 „Corectarea facturilor” din Codul fiscal. Mai mult, vă informăm “Ca urmare a modificărilor aduse Codului fiscal prin OUG nr. 109/2009, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 689/13.10.2009, începând cu 1 ianuarie 2010 nu se mai aplică măsurile de simplificare a TVA pentru bunurile și/sau serviciile livrate ori prestate de/către persoanele pentru care s-a deschis procedura de insolvență” ceea ce semnifică că ANAF a anulat taxarea inversă pentru entitățile aflate în proces de insolvență, motivul fiind că s-a extins evaziunile fiscale. Luând în considerare că România a avut o experiență negativă în ceea ce privește aplicarea Taxării inverse pentru companii insolvabile, Serviciul Fiscal de Stat totuși înainte de implementarea efectivă a mecanismului “taxare inversă” urma să se pregătească din punct de vedere tehnic ca să fie și accesibil persoanelor juridice informația despre companiile insolvabile. Această informație să fie posibil de extras, procesat/prelucrat/comparat înainte de acceptarea facturii fiscale pentru achizițiile efectuate. Adițional, cu toate că a fost introdus obligativitatea ca furnizorul să indice pe factură “taxare inversă”, totuși nu există sancțiune de tragere la răspundere pentru ne aplicare. Astfel, entitatea care își onorează cu corectitudine obligațiile fiscale poate fi amendat pentru lipsa de iresponsabilitate a furnizorului.

35	Articolul 96	Stabilirea unei rate unice T.V.A. pentru toate produsele din sectorul agro-alimentar	Opțiunea B: Aceasta redacție aduce claritate pe partea de obiecte impozabile cu TVA la procurarea proprietății de către subiecții impozabili. De exemplu, în redacția veche nu era clar dacă se procură un teren de pământ (care este scutit de TVA prin art 103), de la o întreprindere declarată în proces de insolabilitate trebuie sau nu calculate și achitat TVA la buget, analogic și în cazul beneficiarii de careva servicii de la întreprinderile în proces de insolabilitate sau valori mobiliare de stat sau cote de participații în întreprinderi.
			Practica aplicării unei cote reduce T.V.A. la produsele alimentare este pe larg răspândită în statele Uniunii Europene, reieșind din faptul că produsele alimentare sunt considerate bunuri alimentare de bază, de o necesitate vitală pentru populație. Astfel, Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoare adăugată recomandă statelor membre aplicare unei cote T.V.A. reduce pentru o listă de bunuri și servicii, printre care: • Alimentele (inclusiv băuturi, cu excepția băuturilor alcoolice) destinate consumului uman și animal; animalele vii, semințele, plantele și ingredientele utilizate în mod normal în prepararea alimentelor; produsele utilizate în mod normal pentru a completa sau înlocui alimentele;• livrarea de bunuri și prestarea de servicii de tipul celor utilizate în producția agricolă, cu excepția bunurilor de capital, precum utilajele sau clădirile. Cota redusă T.V.A. pentru produsele alimentare variază în dependență de țară și variază între 3%-18%, media pe U.E. fiind de 9%. În unele state UE, cota T.V.A. pentru produse alimentare în general nu se aplică (este egală cu 0%).

36			Astfel, conform surselor deschise, către 01.01.2021, majoritatea statelor membre UE, adoptaseră o cotă T.V.A. redusă pentru produsele alimentare: Marea Britanie – 0%; Irlanda – 0%; Malta – 0%; Luxemburg – 3%; Spania – 4%; Italia – 4%; Croația – 5%; Polonia – 5%; Franța – 5,5%; Olanda – 6%; Germania – 7%; România – 9%; Cehia – 10%; Austria – 10%; Finlanda – 10%; Suedia - 12%; Portugalia – 13%; Grecia – 13%. Reieșind din cele expuse mai sus și luând în calcul practica statelor U.E., considerăm necesară stabilirea unei rate T.V.A. unice reduse pentru toate produsele din lanțul alimentar.
Articolul 102		Se propune ajustarea redacției art.102 alin.(7) Codul Fiscal, după cum urmează: ”(7) Sumele T.V.A. raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor, imobilizărilor corporale (inclusiv în curs de execuție) și necorporale în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de T.V.A. fără drept de deducere în impozabil sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor	Modificarea destinației a mijloacelor fixe în cele mai multe cazuri necesită careva ajustări atât din punct de vedere documentar cât și din punct de vedere tehnic, respectiv bunurile trec în categoria de imobilizări corporale în curs de execuție. Astfel pentru a evita mai multe interpretări necesită de a fi utilizați termenii care se operează în SNC și IFRS precum “<i>imobilizări corporale</i>” și “<i>imobilizări necorporale</i>”.

		impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere. Se deduc sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru imobilizările corporale (inclusiv în curs de execuție) și imobilizările necorporale- în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată. Deducerea sumelor T.V.A. în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere în livrare impozabilă. Deducerea sumelor T.V.A. în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau imobilizările corporale și imobilizări necorporale pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.”	

37	Se sugerează excluderea alin. (18).	Penalizarea pentru neutilizarea facturilor fiscale electronice trebuie să fie pusă pe seama emitentului și nicidecum lipsirea dreptului spre deducerea TVA a cumpărătorului. În această ordine de idei, în cazul în care un agent economic obligat să emită e-factura a emis factura fiscală simplă, cumpărătorului nu i se permite trecerea în cont a TVA aferent procurării. Aceasta determină cumpărătorul care dorește să beneficieze de dreptul la trecerea în cont a TVA să verifice permanent lista actualizată cu persoane obligate să emită e-facturi. Ca rezultat, considerăm că reflectarea facturilor fiscale în anexa la Declarația privind TVA de către cumpărător este suficientă pentru a permite acestuia trecerea în cont a TVA aferent procurărilor.
38	Se propune completarea cu un nou alineat, în următoarea redacție: „(19) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, subiectul impozabil care deține Certificat de prelungire a termenului de plată, are dreptul la deducerea sumei T.V.A., care urmează a fi achitată, la mărfurile importate, dacă dispune de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă punerea în liberă circulație a acestor mărfuri.”	Conform prevederilor art. 124 alin. (1²) Cod vamal: „Prin derogare de la prevederile alin. (1), importatorii care dețin statutul de agent economic autorizat în conformitate cu art. 195¹ dispun de dreptul la plata drepturilor de import după depunerea (validarea) declarației vamale. Prolungirea termenului de plată nu poate depăși 30 de zile calendaristice de la validarea declarației vamale. În acest caz, depunerea declarației vamale este condiționată de constituirea unei garanții în cuantum deplin al drepturilor de import.”. Art. 102 alin. (1) Cod fiscal prevede: „În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru

efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. Se permite deducerea sumei T.V.A. la mărfurile, serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru mărfurile, serviciile menționate în conformitate cu art. 115.” În continuare, alin. 10 lit. b) prevede că subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate.

În aceste condiții, agentul economic ce deține certificat de prelungire a termenului de plată este privat de dreptul de deducere a T.V.A. în cadrul operațiunilor de import desfășurate în luna premergătoare celei în care se declară T.V.A., de facto achitând T.V.A. dublu, pe aceeași operațiune de import, în luna de raportare.

Riscul de neplată a obligației vamale este asigurat de norma din art. 124 alin. (1²) Cod vamal: „În acest caz, depunerea declarației vamale este condiționată de constituirea unei garanții în cuantum deplin al drepturilor de import.”, precum și de Hotărârea Guvernului nr. 1373 din 20.12.2016 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prelungire a termenului de plată a drepturilor de import pentru agenții economici cu statut de Agent Economic Autorizat (AEO), pct. 28: „La expirarea termenului de prelungire a drepturilor de import, organele vamale asigură procesarea stingerii obligației vamale (prin compensare) în sistemul informațional vamal, din contul transferurilor, încasărilor (sau a supraplăților), înregistrate în fișele de evidență a fiecărui Agent Economic Autorizat (AEO).”

39		Se completează cu un nou alineat (20) cu următorul conținut: "(20) În cazul în care e-factura ori factura fiscală în formă electronică pentru livrarea serviciilor și sau mărfurilor este semnată de către cumpărător (beneficiar) până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin e-factura ori factura fiscală în forma electronică respectivă, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe serviciile/mărfurile, menționate utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora."	Acest aliniat se propune din considerentul că aplicarea semnăturii electronice confirmă exact când factura este recepționată și aprobată de către cumpărător. Totodată foarte des la utilizarea e-facturei în ciclu mare cumpărătorii nu semnează factura la data eliberării și fizic semnează aceste facturi la data depunerii declarației privind TVA
40	Articolul 103	Se propune completarea alin.(1) pct. 30), în măsura în care importul echipamentelor la fel să fie scutit de plata T.V.A., inclusiv în cazul companiilor de leasing ce vor opera cu acest utilaj în scopuri operaționale	Atragem atenția, că ponderea costului investitei stă în echipamente și nu în lucrări, aceasta a și impus necesitatea de a interveni cu propunere de modificare a pct. 30) art. 103 Cod fiscal. Totodată, ținând cont de obiectivele de realizat către 2020, în ceea ce privește ponderea energiei regenerabile în consumul total brut de energie, pe de o parte, aprobarea de către Guvern la 04.07.2018 a capacităților pentru energia regenerabilă de minim 168 MW pe diferite tehnologii pana in 2020, pe de alta parte, putem sa facem următoarea estimare:

			Total investiții estimate pentru 168 MW – 376 mill euro, dintre care aprox. 75% reprezintă costul echipamentelor care vor fi importate. Adică baza impozabilă va fi de aprox. 282 mill euro sau 56 mill euro TVA supus vămuirii. De exemplu, pentru un proiect de 10 MW Eolian, TVA-ul supus vămuirii pentru turbine eoliene va fi de aprox. 2,3 mill euro. , , aprox. 15% din valoarea investiției care trebuie plătiți pentru o afacere din care încasăările vor veni în cel puțin 2 ani. Mai mult ca atât, finanțarea și prognoza cash-flow-ului va avea de suferit ținând cont de costurile foarte ridicate în raport cu TVA-ul supus vămuirii. Pe de alta parte, așa cum am menționat trebuie de corelat și cu faptul că aceste echipamente se instalează pentru a produce energie electrică. Comercializarea energiei electrice este scutită de TVA⁷. Prin urmare, 15% din valoarea investiției neputând fi compensată prin vânzarea bunului produs, or acest cost eventual fiind inclus în tariful către consumatorul final.
41		Se propune completarea alin. (1) cu un punct nou în următoarea redacție: „34) Taxele arbitrale în cuantumul onorariilor arbitrilor în cazul arbitrajului organizat în cadrul instituțiilor permanente de arbitraj.”	În vederea impulsivării dezvoltării căilor alternative de soluționare a litigiilor se propune scutirea de TVA a serviciilor de arbitraj în cuantumul aferent remunerației/plății onorariilor arbitrilor. Conform art. 2, Legea nr. 23 din 22.02.2008 cu privire la arbitraj, arbitrajul este o cale alternativă de soluționare a litigiilor atât de către arbitri numiți pentru fiecare caz aparte (arbitraj ad-hoc), cât și de instituții permanente de arbitraj. Art. 6 alin. (2) specifică că arbitrajul poate fi instituționalizat ca organ permanent pe lângă camere de comerț, burse, uniuni, asociații sau alte organizații, unde

⁷ Art. 103 pct. 18) Cod fiscal: „energia electrică importată și livrată către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice și energia electrică importată de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, cu excepția serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice”;

	funcționează, acestea fiind de profil necomercial. În continuare, conform art. 11 alin. (1) „Poate fi arbitru orice persoană fizică având capacitate deplină de exercițiu care și-a dat consimțământul să arbitreze și care, după părerea părții în cauză, este competentă în a soluționa litigiul.” Prin coroborarea art. 32 alin. (1) și (3) se enumeră o listă neexhaustivă a categoriilor de cheltuieli calificate drept cheltuieli arbitrale, și a faptului că în cazul în care arbitrajul a fost organizat pe lângă o instituție permanentă, cheltuielile arbitrale se stabilesc și se plătesc potrivit regulamentului respectivei instituții. În acest context se disting două categorii majore de cheltuieli: (1) taxa administrativă ce revine instituției de arbitraj; și (2) onorariile/remunerația arbitrilor. Conform art. 88 alin. (5) din Codul Fiscal, veniturile persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, obținute din prestarea serviciilor și/sau lucrărilor sânt considerate drept salariu din care se reține impozitul conform cotei prevăzute la art.15 lit. a) din Cod Fiscal. Remarcăm că conform art. 103 alin. (1) pct. 6 serviciile livrate de către persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul Justiției sunt scutite de T.V.A. Strategia de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011–2016⁸, Pilonul V. Rolul justiției în dezvoltarea economică, Punctul 5.1. Consolidarea sistemului de soluționare alternativă a disputelor evidențiază dezideratul promovării mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor (prin prisma intereselor economice ale statului) drept modalitate de raționalizare a costurilor administrative (salarii, numărul personalului auxiliar, materialele logistice etc.). Remarcăm că practica europeană pe acest segment nu este uniformă, în Danemarca cheltuielile arbitrale fiind scutite de TVA.⁹

⁸ Legea nr. 231 din 25.11.2011

⁹ Intertax, 0165-2826, Issue number 8/9, 2016, [http://findresearcher.sdu.dk/portal/en/publications/vat-on-arbitration\(83265721-ec7d-4ff4-992a-9bb1537aacd1\).html](http://findresearcher.sdu.dk/portal/en/publications/vat-on-arbitration(83265721-ec7d-4ff4-992a-9bb1537aacd1).html)

			Mai mult ca atât, în cazul în care, pentru arbitrajul ad-hoc nu sunt prevăzute careva restricții, aceasta pune pe picior de inegalitate aceeași procedură, violând, astfel, principiul de echitate fiscală prevăzut în Codul fiscal.
42	Propunem completarea articolului cu un nou alineat cu următorul conținut: “(9 ¹³) Se scutesc de T.V.A fără drept de deducere mărfurile și serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către sistemele colective de gestionare a fluxurilor de deșeuri, autorizate în baza Legii nr. 209 din 29 iulie 2016 privind deșeurile sau ale reprezentanților autorizați care acționează în numele producătorilor cu privire la gestionarea deșeurilor.”		În conformitate cu prevederile art.12 al Legii nr.209 din 29.07.2016 cu privire la deșeuri, entitățile care plasează pe piață mărfuri care cad sub incidența responsabilității extinse a producătorului sunt obligate să întreprindă măsuri, fie individual, fie colectiv, pentru recuperarea și valorificarea sau reciclarea produselor devenite deșeuri. Sistemele colective, sunt create în baza actelor normative, sunt organizații necomerciale (nonprofit), neguvernamentale și apolitice care au ca scop preluarea și onorarea responsabilității de gestionare a anumitor fluxuri de deșeuri, care revine membrilor sistemului (producătorii) conform Legii nr.209 din 29.07.2016. În activitatea sa, sistemul poate avea procurări de bunuri și servicii care sunt necesare pentru gestionarea deșeurilor. Deșeurile, în conformitate cu art.103 al Codului fiscal sunt scutite de TVA, astfel propunem ca și livrările efectuate în adresa sistemelor colective să fie scutite de TVA.
43	Articolul 108 Se propune modificarea alin.(9) după cum urmează: “(9) Data obligației fiscale la procurarea proprietății, cu excepția bunurilor imobiliare, întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate se consideră data	Se propune modificarea alin.(9) după cum urmează: “(9) Data obligației fiscale la procurarea proprietății, cu excepția bunurilor imobiliare, întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate se consideră data	Aceasta redacție aduce claritate pe partea de obiecte impozabile cu TVA la procurarea proprietății de către subiecții impozabili. De exemplu, în redacția veche nu era clar dacă se procura un teren de pământ (care este scutit de TVA prin art. 103), de la o întreprindere declarată în proces de insolabilitate trebuie sau nu calculate și achitat TVA la buget, analogic și în cazul beneficiarii de careva

		efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru proprietatea procurată, sau data primirii proprietății de către cumpărător, în funcție de ce are loc mai înainte. Pentru bunurile imobiliare, data obligației fiscale se stabilește conform alineatul (3) al prezentului articol.”	servicii de la întreprinderile în proces de insolvabilitate sau valori mobiliare de stat sau cote de participații în întreprinderi.
44	Articolul 115	Se propune modificarea alin.(2) după cum urmează: “ b) pentru serviciile importate, cu excepția specificate la art. 102 alin. (1), a căror achitare se face la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost importat sau achitat serviciul, în funcție de ce a avut loc mai înainte; ”c) pentru procurările specificate la art.95 alin.(1) lit.e) și/sau lit.f), achitarea T.V.A. se efectuează până la data de 25 a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea.”	După modificare metodei de calcularea și raportarea TVA la importul de servicii, nu are sens achitarea TVA la import de servicii care sunt utilizate în livrări impozabile cu dreptul de deducere. Ca exemplu, companiile care fac export nu au sumele TVA către plată, dar pentru lunile care se face import ei trebuie să achită TVA ce creează dublarea creanțelor către Bugetul de stat pe sumele TVA. Cu modificarea propusă, obligațiunea de achitarea o să rămâne pentru importatori de servicii care nu sunt înregistrați în calitate de plătitori de TVA, și cei care utilizează aceste servicii pentru livrări scutite fără dreptul e deducere. Nu ar fi corect să achiziți TVA integral aferent livrării la data avansului plătit, care ar putea fi și o sumă simbolică față de valoarea impozabilă a livrării, fără a avea siguranța despre transmiterea dreptului de proprietate asupra bunurilor, în special în cazul bunurilor imobile. Tranzacția ar putea fi anulată, sau ar putea surveni o altă circumstanță legală care îngreunează substanțial modul de conformare a contribuabilului la acest capitol.

45	Articolul 117	Se propune următoarea redacție a ultimei propoziții alin.(1), după cum urmează: "Pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a) și pentru livrările de servicii către nerezidenți pentru care locul prestării serviciilor este Republica Moldova, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie."	Mai mult decât atât, în redacția actuală se face referință greșită la lit.(e) în loc de lit.(g)
46		Se propune completarea alin.(3) cu următorul text: "În scopul documentării transportului de marfă realizat în cadrul comerțului electronic către consumator, entitatea poate utiliza formulare de documente primare, aprobate de conducerea acesteia în baza modului stabilit de art.11 alin.(4) din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017"	Art.12 alin.(3) din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 prevede că pentru operațiunile, pentru care se întocmesc documente primare cu regim special, care au caracter internațional, drept documente primare pot servi documentele aplicate în practica internațională sau cele prevăzute de contract. În practică, factura fiscală tipizată emisă în adresa nerezidenților, nu este acceptată de aceștia, contribuabilul fiind nevoit să dubleze documentele, aditional la factura fiscală fiind emis Invoice, document recunoscut internațional. În conformitate cu prevederile art.117 alin.(3) din Codul fiscal, pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie (cu excepția cazurilor când este solicitată de cumpărător, dar nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc livrarea), dacă sunt respectate condițiile alineatului respectiv. Astfel, redacția articolului în cauză stabilește posibilitatea de neemitere a facturii fiscale în cadrul comerțului electronic (fiind excepție de la regula generală), dat fiind faptul că furnizorul nu în toate cazurile cunoaște cumpărătorul în conformitate cu prevederile art.11 alin.(4) din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017, entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare aprobate de Ministerul Finanțelor și alte autorități publice sau poate elabora și utiliza formulare de documente primare, aprobate de conducerea acesteia, cu respectarea prevederilor alin. Respectiv, în scopul neaditerii unor situații problematice de interpretare pe viitor, propunem completarea articolului cu

47	Articolul 117 ¹	Se propune expunerea alin. (14) într-o redacție nouă, după cum urmează: “(14) La efectuarea livrărilor de servicii, precum și de energie electrică, energie termică, gaz natural, servicii publice de telefonie fixă și mobilă, servicii comunale, produse petroliere, în cazul utilizării e-facturii, furnizorul eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile calendaristice a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă”	norme ce ar specifica expres că în scopul documentării transportului de marfă realizat în cadrul comerțului electronic către consumator, entitatea poate utiliza formulare de documente primare, aprobate de conducerea acesteia. În prezent, majoritatea prestatorilor de servicii nu pot genera factura pentru luna scadentă în e-Factura doar decât în ultima zi a lunii de facturare (de ex: factura pentru martie urmează a fi generată în e-factura cel târziu pe 31 martie) – acest factor fiind unul negativ, deoarece exclude din calcul ultima zi a lunii, ceea ce eventual afectează relațiile contractuale cu contravenții. Din acest motiv, prestatorii de servicii facturabile, lunar sunt nevoiți să utilizeze facturi pe suport de hârtie și nu pot utiliza eficient e-Factura.
48		Se propune completarea alineatului (10) de la prezentul articol cu următoarea frază: “În cazul refacturării cheltuielilor compensate în favoarea persoanelor fizice, emiterea facturii fiscale nu este obligatorie, aceasta fiind emisa doar la solicitarea persoanei fizice.”	Reieșind din faptul că, deseori, persoanele fizice cărora li se refacturează anumite cheltuieli compensate, nu locuiesc la adresa indicată în viza de reședință din actul de identitate, facturile fiscale emise în acest sens și transmise persoanelor fizice cu poșta recomandată se întorc înapoi emitentului ca nefiind recepționate. Mai mult decât atât, persoanele fizice nu au nevoie de aceste facturi fiscale în sensul ținerii evidenței contabile și, luând în considerare faptul ca cheltuielile suportate de către acestea în anumite cazuri sunt recunoscute doar prin documentul ce atestă

49	Articolul 131	Propunem expunerea lit. k) alin. (5) în următoarea redacție: k) contribuabilului și/sau fondatorului / acționarului acestuia – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat;	achitarea acestor cheltuieli (metoda de casă), cum ar fi documentul de plată și/sau ordinul de încasare a numerarului. Actualmente, în interpretarea organelor fiscale, doar contribuabilul poate avea acces la informația despre prezența sau lipsa restanțelor față de buget. În asemenea situație, fondatorul/fondatorii persoanei juridice nu au acces la date despre restanțele agentului economic în care au investit banii, iar în cazul în care sunt neînțelegeri cu administratorul fondatorii nu pot de fapt urmări evoluția lucrurilor în companie, astfel se încalcă dreptul fundamental la proprietate. Sub alt aspect, conform legii cu privire la notariat, pentru tranzacțiile ce țin vânzarea-cumpărarea de cote, notarul solicită prezentarea de certificate despre lipsa sau prezența restanțelor față de buget, iar în cazul în care administratorul refuză (nu poate solicita/prezenta), nu vrea, fondatorul de fapt este limitat prin lipsa acestui certificat de posibilitatea exercitării dreptului său de proprietate.
50	Articolul 188	Se propune completarea Codului fiscal cu un articol nou (188²), cu următorul conținut: Art.188² Prezentarea dărilor de seamă fiscale și termenul de plată a obligațiilor fiscale pe perioadă de suspendare a activității agentului economic Pe întreaga perioadă de suspendare a activității agentului economic este scutit de prezentarea dărilor de	Codul fiscal nu conține prevederi aferent obligațiilor fiscale ale agentului economic în/pentru perioada de suspendare a activității agentului economic, acestea fiind reglementate doar prin Legea nr.845/1992. Considerăm oportun și necesar completarea Codului fiscal cu prevederi exprese referitor la modul de raportare fiscală și onorare a obligațiilor fiscale în condițiile de suspendare a activității companiilor.

52	Articolul 281 ¹	Se propune următoarea redacție a textului curent din alin.(1) al articolului, după cum urmează: "(1) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător sunt obligate să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare până la 25 septembrie inclusiv a perioadei fiscale respective pentru bunurile imobiliare dobândite până la data de 31 august, inclusiv. Pentru bunurile imobiliare dobândite după 31 august a perioadei fiscale respective, calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă la Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune."	Pentru entitățile de interes public, precum și pentru întreprinderile mari cu un portofoliu mare de bunuri imobile și contracte de locațiune, arendă încheiate cu autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile, pentru care devin subiecți ai impunerii cu impozit pe bunuri imobiliare, apare riscul de neincludere a tuturor obiectelor impunerii în darea de seamă care se prezintă conform art.281¹ din CF până la data de 25 septembrie a anului în curs pentru bunurile imobiliare dobândite până la această data. În această ordine de idei, propunem următoarea redacție a alin.(1) art. 281¹ din CF
53	Articolul 277	Se recomandă de a completa art.277 alin. (1) litera c) al Codului fiscal: după cuvintele „Republicii Moldova” să se introducă textul „cu excepția celor care dețin dreptul de acces, în conformitate cu Legea nr.28/2016 privind accesul pe	La 15.04.2016 a intrat în vigoare Legea nr.28 cu privire la accesul la proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice. Ar.9 alin.(3) și art.41 prevăd expres că furnizorul de servicii publice nu poate fi obligat să plătească impozite, taxe, tarife, chirii pentru locațiune spațiilor interne și externe pentru construirea sau instalarea rețelelor. Până în prezent, furnizorii de rețele și/sau servicii publice de

		proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice”.	comunicații electronice calculează impozitul pe bunuri imobiliare pentru spațiile / terenurile asupra cărora au drept la acces. Respectiv, pentru asigurarea conformității între prevederile actelor normative în vigoare, se propune specificarea expresă, în legislația fiscală, a respectivei norme.
54	Capitolul 8 (Impozitarea) din titlul IV	Anexa VI la Acordul de Asocieră dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova Extinderea implementării Directivei 2011/64 până în 2030, ceea ce va permite creșteri graduale și echilibrate ale accizelor, va exclude amplificarea comerțului ilegal cu produse din tutun în Moldova și va asigura venituri la bugetul de stat stabile și durabile.	Accordul de Asocieră (AA) cu UE prevede punerea în aplicare a Directivei 2011/64 până în 2025, inclusiv pentru atingerea nivelului minim al accizelor de 90 Euro / 1000 țigări. AA cu Moldova este singurul acord UE care include un termen limită. Cele semnate cu Ucraina și Georgia nu includ un termen limită pentru punerea în aplicare a Directivei 2011/64 și a nivelului minim al accizei. Cu toate acestea, Acordul prevede și posibilitate de extindere: „ <i>Consiliul de asocieră va decide cu privire la un alt calendar de punere în aplicare în cazul în care contextul regional impune acest lucru.</i> ” Acciza minimă în Moldova este de 42 Euro / 1000 țigări în 2021. Pentru a atinge nivelul minim al UE ar fi necesară creșterea accizei cu o medie de 18 Euro / 1000 țigări / an în 2024-2025. Aceasta ar fi o creștere de patru ori mai mare decât media anilor precedenți și ar putea avea un impact major asupra pieței legale, ceea ce va afecta negativ veniturile la bugetul de stat. Experiența statelor membre UE este extrem de relevantă și importantă în contextul creșterii de accize. Țările Baltice, Bulgaria și România au realizat o armonizare foarte rapidă în anii 2009-2010 și au crescut acciza cu 9-10 Euro / 1000 țigărete / an. În consecință, în 2010, comerțul ilegal cu țigărete a atins 54% în Letonia, 47% în Lituania, 40% în

		Bulgaria și 36% în România, iar pierderile la bugetele de stat ale acestor țări au fost de ordinul miliardelor de euro. În Moldova, comerțul ilegal a înregistrat un nivel de peste 6% la începutul anului 2020 (sursă: Ipsos Illegal Trade Research). În concluzie, considerăm nesustenabilă majorarea accizei până la 90 Euro/1000 țigarete până în 2025 și conform asigurărilor transmise operatorilor pieței de către autoritățile de resort în procesul de negociere a Acordului, solicităm respectuos eliminarea termenului de implementare a acestui prag în cadrul Consiliului de Asocieri RM-UE sau extinderea acestuia.
Codul Vamal		
55	Articolul 158	În art. 158 alin. (1) Cod Vamal se sugerează substituirea cifrei „20” cu cifra „80”, iar alin. (3) de exclus. Art.160 alin. (1) Cod Vamal, cuvintele „alin. (3)” se substituie cu „alin. (1)”. Conform legislației în vigoare, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător termenul aflării mărfurilor în depozitele provizorii, care poate fi până la 20 de zile și cu acordul autorității vamale prelungit cu maximum încă 60 zile. Modificarea propusă are drept scop derularea mai eficientă a operațiunilor vamale și pentru a evita multiplele scrisori de prelungire a termenului aflării mărfurilor în depozitare provizorie,

56	Articolul 160	Se sugerează următoarea redacție a articolului 160, alin. (1): "(1) Dacă, pînă la expirarea termenului specificat la art.158 alin.(3), declarantul nu a soluționat situația mărfurilor aflate în depozit provizoriu, organul vamal dispune, din oficiu, încheierea depozitării provizorii cu prezentarea către organelor controlului de stat responsabile de aplicarea măsurilor de politică economică informația despre mărfurile al căror depozitare provizorie se încheie din oficiu."	cu atât mai mult că pe parcursul depozitării brokerul vamal asigură garantarea drepturilor de import sau de export. Totodată, considerăm că modificarea propusă va contribui și la excluderea cazurilor de depășire a atribuțiilor de serviciu de către colaboratorii vamali la prelungirea termenului de depozitare provizorie. Sub aspect al aquis-ului European, Regulamentul UE 952/2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii, art. 149 stipulează „Mărfurile neunionale depozitate temporar sunt plasate sub un regim vamal sau sunt reexportate în termen de <u>90 de zile.</u> ”
57	Articolul 164	În alin. (3) se sugerează a exclude sintagma: „și responsabilitatea	Redacția în vigoare a art. 160 alin. (1) prevede că în cazul expirării termenului de încheiere a depozitării provizorii, marfa respectivă se consideră abandonată în favoarea statului și se valorifică conform legii. Or, în alte cuvinte agentul economic este sancționat cu o amendă de 100% din valoarea mărfurilor, constituind o sancțiune neajustată la prejudiciul cauzat, ținând cont că se instituie o garanție pentru mărfurile depozitate provizoriu. Deseori onorarea obligației brokerului vamal, privind asigurarea în fața organului vamal a respectării legislației vamale poate fi

		brokerului vamal” și „... și, în funcție de tipul reprezentării, pentru acțiunile persoanei pe care o reprezintă”, acest alineat, având, după modificare următoarea redacție: „Drepturile și obligațiile brokerului vamal prevăzute de lege nu pot fi limitate de contractul încheiat între broker și persoana pe care o reprezintă. Brokerul vamal răspunde în fața organelor vamale pentru acțiunile care îi pot fi puse în culpă.”.	compromisă prin acțiunile agenților economici (impordatori, exportatori, transportatori) din numele cărora, brokerul vamal efectuează operațiunile vamale. Acțiunile susmenționate se pot manifesta prin prezentarea brokerului vamal a documentelor înșoțitoare falsificate, a documentelor care conțin date eronate despre valoarea facturată, tipul, cantitatea, originea mărfii și alte date eronate despre mărfurile prezentate spre vămuire și nerespectare a termenilor, obligațiilor și condițiilor pentru derularea regimurilor suspensive. Ca urmare a acestor acțiuni este sancționat brokerul vamal. În practică au fost cazuri când brokerul vamal a fost tras la răspundere pentru contravenții vamale admise ca urmare a prezentării de către titularii operațiunilor vamale a unor documente înșoțitoare cu date neautentice sau nerespectarea regimului vamal suspensiv (transformarea sub control vamal, admiterea temporară, perfecționarea pasivă/activă). Ca urmare a celor menționate mai sus, considerăm actuale și necesare modificările propuse mai sus. Astfel, atunci când brokerul vamal va demonstra că declararea neautentică sau altă încălcare a cerințelor legislației vamale a fost admisă din vina persoanei pe care o reprezintă (agentului economic), atunci aceasta din urmă va fi obligat să suporte consecințele negative ale faptei sale, adică să fie supusă sancțiunilor prevăzute de lege.
58	Articolul 232	Se recomandă la lit. a) de a exclude pct. 5), cu includerea lit. a ¹) cu următorul conținut: „a ¹) art.231 pct. 5), sînt sancționate cu amendă de la 10% la 20% din	Prin aplicarea sancțiunii contravenționale este imperativ de luat în considerație criteriile generale de individualizare a sancțiunii, care sunt caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției. Deci considerăm, că este oportun de a efectua modificări în art. 232 lit. a) Cod Vamal pentru sancțiunea materială prevăzută de art. 231 pct.5 al Codului Vamal al RM, care în prezent stabilește răspundere

	valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției sau cu confiscarea lor, iar în cazul în care persoana, în termen de 1 lună, comunică din proprie inițiativă, în scris organului vamal despre comiterea contravenției vamale, aceasta se eliberează de răspundere materială ;	materiale pentru nerespectarea de către titularul regimului vamal suspensiv indiferent de faptul dacă au fost sau nu încasate deja drepturile de import, cu o individualizare a pedepsei în caz de autodenuț în prima lună după expirarea termenului sau încălcarea condițiilor regimului vamal suspensiv. În prezent, organele vamale au recurs la practica când pentru astfel de încălcări aplică sancțiuni materiale brokerilor vamali în baza art.232 lit. a) Cod Vamal ce prevede „amendă de la 40% la 100% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției”, chiar și în cazul în care încălcările respective n-au avut drept urmare neachitarea plășilor sau în cazul în care persistă bunuri ce pot fi preluate de către organul vamal în contul drepturilor de import corespunzătoare, sau pentru cazuri în care brokerii vamali au fost în imposibilitate să controleze circulația acestor mărfuri sau însăși derularea regimului vamal. Așa neconcordanțe între prevederile Codului Vamal nu este admisibilă din punct de vedere ale principiilor generale ale dreptului. Cu atât mai mult că legislația vamală și administrativă a unui șir de state diferențiază răspunderea persoanelor pentru declararea neautentică a mărfurilor în dependență de impactul asupra plășilor, facilităților de ordin fiscal.
59	Norme multiple	Prin normele menționate este prevăzută răspunderea solidară a companiilor de broker vamal în cazul determinării corecte a valorii în vamă a mărfii, autenticitatea documentelor și datelor folosite în scopul declarării și în exercitarea atribuțiilor sale, are ca principală obligație asigurarea, în fața organelor vamale a respectării

		legislației vamale și fiscale pentru operațiunile efectuate în numele agenților economici. De asemenea, brokerul vamal răspunde în mod solidar cu agentul economic, în condițiile prevăzute de Codul Vamal, de obligațiile privind achitarea drepturilor de import sau de export și alor plăți aferente prelungirii termenului de achitare. Considerăm necesară diferențierea responsabilității solidare prin delimitarea răspunderii în dependență de culpa persoanelor implicate în operațiunile vamale, deoarece în multe cazuri brokerul vamal nu deține informație completă despre mărfurile expediate sau nu deține controlul necesar asupra mărfurilor garantate (de ex. acordarea garanției bancare de către brokerul vamal pentru asigurarea regimurilor suspensive ș.a. derularea regimului vamal în termene și condiții stipulate de legislația vamală). Totodată, în majoritatea cazurilor autoritățile vamale în mod abuziv aplică normele menționate pentru încasarea drepturilor de import din contul brokerului vamal, fără întreprinderea măsurilor necesare și complexe de încasare a drepturilor de import sau confiscarea bunurilor din contul agenților economici sau persoanelor direct implicate.
Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal		

60	Anexa nr. 2	Notă la Anexa nr. 2 se completează cu punctul 14 cu următorul cuprins: „14. Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale la export nu se percepe pentru mărfurile expediate prin intermediul trimiterilor poștale internaționale a căror valoare nu depășesc 1 000 EUR.”.	Propunerea respectivă a fost inclusă în proiectul de lege privind politica fiscal-vamală 2020. Astfel se anticipează reducerea elementelor birocratice asociate cu achitarea taxei pentru procedurile vamale la export, astfel contribuind la sporirea competitivității companiilor autohtone, în cadrul dezvoltării comerțului online. Menționăm că excluderea taxei pentru efectuarea procedurilor vamale la export mărfurile expediate prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, nu duce la excluderea obligativității agenților economici de a depune declarații vamale.
Legea Nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor			
61	poziția tarifară 8701 95 100 (tractoare agricole și forestiere cu roți/șenile cu motor cu puterea de peste 130 kW)	Se solicită diminuarea cuantumului taxei vamale de import la 1%, pentru poziția tarifară 8701 95 100 (tractoare agricole și forestiere cu roți/șenile cu motor cu puterea de peste 130 kW), în special pentru a asigura competitivitatea tractoarelor de randament înalt, de producție SUA.	1. Respectiva inițiativă se pliază cu „Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova 2016-2018”, referindu-ne la următoarele acțiuni: „Garantarea securității alimentare a țării prin dezvoltarea dinamică a sectorului agroindustrial și sporirea competitivității/productivității acestuia, cu accente pe: promovarea producției cu valoare adăugată înaltă, asigurarea pieței interne cu produse autohtone competitive, substituirea produselor agroalimentare din import și creșterea exporturilor, în special de produse finite”. Pe aceeași notă, „Strategia națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 511 din 25.04.2016, declară industria alimentară și agricultura, drept unul din „[...] sectoarele cele mai promițătoare din punctul de vedere al potențialului de atragere a investițiilor străine directe, de creare a locurilor de muncă și de generare a exporturilor pentru următorii 4-5 ani.”.

		2. Prin prisma politicii comerciale a Republicii Moldova, și anume negocierea acordurilor de comerț liber cu principalii parteneri comerciali, remarcăm existența Acordului privind Zona de Comerț Liber din cadrul CSI, Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Acordul de Liber Schimb Central-European, Acord de Comerț Liber între Republica Moldova și Republica Turcia, și mai nou lansarea procesului de negociere a unui acord de liber schimb cu Republica Populară Chineză, de asemenea fiind0 efectuate studii de fezabilitate pentru un acord de liber schimb cu țările EFTA (Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția). Această tendință diminuează importanța influențelor financiare la bugetul de stat generate de perceperea taxelor de import, punându-se accent pe valoarea adăugată a bunurilor nou produse și crearea locurilor de muncă. 3. Conform datelor statistice^[1] oferite de către Serviciul Vamal, pentru poziția tarifară solicitată, corespund următoarele coduri numerice 870190390 și 870130000^[2]. Așadar, în anul 2015, au fost importate 103 tractoare în volum de 152200,320 mii lei, dintre care din țările cu care Republica Moldova nu are un acord de liber schimb - 832,788 mii lei, ce constituie 0,54% (China 2 unități). În anul 2016, au fost importate 141 tractoare în volum de 172927,628 mii lei, dintre care din țările cu care Republica Moldova nu are un acord de liber schimb - 25749,788 mii lei, ce constituie 14,8% (Elveția 22 unități). În anul 2017, au fost importate 201 tractoare în volum de 238183,561 mii lei, dintre care din țările cu care Republica Moldova nu are un acord de liber schimb - 214068,555 mii lei,

[1] Anexa 1

[2] Legea nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor

			ce constituie 10,5% (Canada 1 unitate; Elveția 17 unități; China 4 unități). Respectiv, concludem că Ministerul Economiei și Infrastructurii ia în calcul eventualele pierderi bugetare, datorate semnării unor acorduri de liber schimb cu țările EFTA, China. Paralel menționăm că Republica Moldova nu beneficiază de un regim de comerț de liber schimb cu Statele Unite ale Americii, producătorilor agricoli autohtoni fiindu-le redus accesul la tehnica agricolă de performanță înaltă. Pe de altă parte, Statele Unite ale Americii oferă produsele originare din Republica Moldova accesul la Sistemul Generalizat de Preferințe, fiind scutite de taxe vamale de import^[3].								
62	<table border="1"><thead><tr><th><i>Denumirea produsului</i></th><th><i>Codul mărfii</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>Piure de mango</td><td>2007999300</td></tr><tr><td>Piure de banane</td><td>2008999990</td></tr><tr><td>Baza de rodie, 50% brix</td><td>210690980</td></tr></tbody></table>	<i>Denumirea produsului</i>	<i>Codul mărfii</i>	Piure de mango	2007999300	Piure de banane	2008999990	Baza de rodie, 50% brix	210690980	Se solicită diminuarea cuantumului taxei vamale de import la 1%	Reieșind din cerințele pieței, producătorii autohtoni de sucuri depun toate eforturile pentru a accede pe piețele externe cu o gamă largă de produse, apropiindu-se cât mai mult de expectațiile consumatorilor și partenerilor externi. Din acest motiv producătorii de sucuri utilizează pe larg concentratele exotice importate, <u>taxa vamală de import a căreia este una de ridicată (10%-20%)</u>. La nivel global, 65% din producția autohtonă de sucuri este destinată exportului. În cazul exportului sucurilor produse din
<i>Denumirea produsului</i>	<i>Codul mărfii</i>										
Piure de mango	2007999300										
Piure de banane	2008999990										
Baza de rodie, 50% brix	210690980										

[3] <https://ustr.gov/sites/default/files/Moldova%20GSP%20handout%20March%202014.pdf>

Suc concentrat de rodie, 65% brix	200989990
Suc concentrat de multifruct, 65% brix	200990490
Suc concentrat de ananas, 60% brix	200949990
Suc concentrat de lamie	200939390
Suc concentrat de portocala, congelat, 65% brix	200911990
Suc concentrat de portocala, 65% brix	200919980
Suc concentrat de struguri rosu, 65% brix	2009695100
Suc concentrat de struguri alb, 65% brix	2009695100
Preparate alimentare: compound in assortment	210690980

semifabricate de import (exotice), taxa de import în diferite state variază între 10% și 40%.

Astfel, în cazul sucurilor din concentrate exotice, produse și exportate de către agenții autohtoni, are loc o dubliă impozitare, odată la intrare în Moldova și odată la export pe piața de consum. Cumulativ, această dubliă impozitare variază între 15% și 45%, în dependență de țara de export.

În consecință, această gamă de produse (sucuri) devine necompetitivă pe piața concurențială externă.

Pe de altă parte, eliminarea tarifelor de import la sucurile concentrate exotice care nu pot fi produse în Republica Moldova va duce la:

- ✓ Reducerea costurilor de producere și respectiv, consolidarea poziției concurențiale pe piața internațională;
- ✓ Creșterea volumului exporturilor de sucuri din această categorie, care va aduce în bugetul statului venituri suplimentare din:
 - impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător,
 - impozite pe venit din salariile angajaților antrenați în producere,
 - defalcări suplimentare în fondurile de asigurare socială și medicală.

Astfel, eventualele pierderi ale bugetului statului de pe urma eliminării taxelor vamale prenotate vor fi suplinite din plin cu veniturile adiționale la buget, descrise mai sus.

	Pasta de tomate, brix 36-38%	200290910		
	Pasta de tomate, brix 28-30%	200290310		
Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice				
63	Articolul 2		Se sugerează completarea articolului cu următoarea definiție: „Valoarea intrinsecă – valoarea efectivă a mărfurilor introduse sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, ce nu include costurile de transport, de asigurare și nici costul încălcării, descărcării și transbordării mărfii.”	Propunerea de amendament este înaintată pentru a asigura corelarea cu norma propusă la art. 101, alin. (7) și (7 ¹), Cod Fiscal.
Legea cu privire la tichetele de masă nr. 166/2017				
64	Articolul 2		Expunerea noțiunii de "tichet de masă" în următoarea redacție: "tichet de masă – înscrierea de mijloace bănești efectuată prin virament pe cardul de plată prevăzut la art.5 pct.40 ¹ din Codul fiscal, emis de către operator în condițiile prezentei legi, acordată de către angajator salariaților, pentru a fi folosit ca instrument de plată în scopul procurării de	Reieșind din faptul că se confundă noțiunea de "tichet de masă" și "card de plată" pe care se alocă contravaloarea tichetului de masă (35-55 lei), venim cu propunerea de a redacta noțiunea de tichet de masă utilizată în contextul prezentei legi.

65	Articolul 4	prode alimentare în unitățile comerciale/de alimentație publică care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul;	Luând în considerare faptul ca de la 01.01.2020 va dispărea noțiunea de "contribuție individuală de asigurări sociale de stat obligatorii", toată asigurarea sociala fiind atribuita pe seama angajatorului, și, în scopul evitării unui aspect interpretabil al acestei prevederi, s-a propus expunerea în redacție nouă a alin (1) art.4 din Legea vizată.
66	Articolul 7	alineatul (2) va avea următorul cuprins: "(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu, cu excepția cazurilor în care : a) valoarea nominală depășește limita stabilită la art.4 alin.(1) ori b) salariul mediu zilnic brut pentru zi lucrătoare a angajatului pentru care se emite tichet de masă este mai mic decât 1/21 din jumătatea cuantumului salariului mediu lunar	Această normă se propune pentru corelarea noimei prevăzute în art. 24 alin (19) al Codului Fiscal pentru mese calde și ca rezultat limitează riscurile prevăzute la utilizarea tichetelor de masă pentru salarii mici. Norma dată va duce la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic. Studiul efectuat la comanda AMCHAM a confirmat fapt că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizarea tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comerțanți – plătitori de TVA. Drept rezultat, un leu cheltuit prin utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14.65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale. Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul, că

	pe economie prognozat pentru fiecare an. În sensul prezentului punct, salariul mediu zilnic brut se calculează pornind de la salariul lunar brut al angajatului raportat la numărul zi lucrătoare în luna respectivă.”	angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior. În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea tichetelor de masa nu va genera creșterea încasărilor la buget. Studiile date totodată au confirmat că anume tichetele de masă a fost primul și unicul instrument pe parcursul anilor 2018-2019 implementat de Stat care a adus la combaterea fenomenului ”pieșelor centrale” cu utilizarea la scară largă deținătorilor de patente în comerț. În orașe și centre raionale foarte des implementarea tichetelor de masă de către angajator a creat condiția când salariați au început să viziteze rețelele de magazine. Mai mult, în condițiile în care există opțiunea de a beneficia de alocațiile de hrană (alternativa tichetelor de masă) care și în continuare vor fi scutite de taxe atât la angajatori cât și la salariați, indubitabil marea parte a angajatorilor, în special cei mari și medii, care dispun de cantine sau posibilități de a contracta firme de catering, vor prefera să revină sau să beneficieze de această opțiune. Pe când micii angajatori cu siguranță vor renunța la acest beneficiu din simplu motiv, lipsa de buget.
67	Propunem revizuirea întregului context al legii nominalizate și excluderea aspectelor și sintagmelor ce vizau anterior utilizarea tichetelor de masă pe suport de hârtie, cum ar fi	Reieșind din faptul că din prevederile prezentei legi au fost excluse tichetele de masă pe suport de hârtie, pe tot parcursul textului urmează a fi exclusă sintagma ”cheltuieli de imprimare” și ”termen de valabilitate”, acestea nefiind relevante în contextul tichetelor de masa electronice.

		excluderea sintagmelor "termen de valabilitate" și "plăți pentru imprimare"	
Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală			
68	Articol 6. Statutul de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală	Litera a) alineatului (4) a se propune în următoarea redacție: "a) încetării raporturilor de muncă la data 25 a lunii următoare a încetării raporturilor de muncă, dacă primele medicale reținute din salariu sunt sub limita valorii fixe stabilite pentru polița de asigurare pentru anul de gestiune b) contrar prevederilor lit.a), dacă primele medicale reținute din salariu sunt peste limita valorii fixe stabilite pentru polița de asigurare pentru anul de gestiune, statutul de asigurat după încetarea raporturilor de muncă se păstrează până la finele anului de gestiune;"	Eliminarea inechității create de faptul că persoanele fizice care au procurat polița de asigurare medicală în valoare fixă își păstrează statutul de asigurat pe parcursul întregului an calendaristic, în timp în ce persoanele din punctele 2) – 4) din art 23 din legea nr. 1593-XV din 26.12.2002 Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pierd acest statut odată cu încetarea încadrării în aceste categorii. Argument suplimentar – stimularea declarării oficiale a salariilor, combaterea salariilor în plic. Spre exemplu, la încetarea raporturilor de muncă angajatul fie este nevoit să facă niște examinări privind starea sănătății pentru a fi prezentat Certificatul la locul nou de muncă, fie are nevoie de reabilitare și tratament după demisie. Deci, în perioada respectivă persoana are calitatea de neasigurat, cu toate că plățile efectuate până la încetarea raporturilor de muncă depășesc cu mult cuantumul fix-4056 lei, ceea ce presupune un venit lunar de minim 3755 lei pentru a acoperi plățile primelor medicale. Persistă deja practica când persoanele fizice la angajare își procură polița de asigurare achitând cuantumul de 4056 lei, pentru a nu i se face reținere din salariu primit pentru anul respectiv (Salariu lunar de 10 mii lei, în perioada de un an se economiseste 6744 lei de a nu plăti la CNAM).

Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală		
69	Articol nou	Se sugerează inserția unui articol nou, cu conținutul: „Primele de asigurări medicale facultative în mărime de până la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.”
70	Articolul 3	La definiția „Alte recompense”, după sintagma ”prevăzute la art. 20, 89, 90, 90 ¹ ” se introduce sintagma ”, precum și facilitățile acordate de patron, prevăzute în art. 19”
71		Se modifică noțiunea de ”Alte recompense”, după cum urmează: <i>alte recompense</i> – orice altă sumă decât salariul, plătită de angajator în folosul angajatului său, precum și alte drepturi și venituri plătite persoanelor fizice, cu excepția drepturilor și veniturilor, prevăzute la art.19, 20, 89, 90, 90 ¹ din <u>Codul</u>
		Se exclude situația, în care prime de asigurări medicale facultative sunt impozitate cu prime de asigurări obligatorii de asistență medicală. Pentru baza argumentării – vezi informația expusă la art.19 vizavi de acest subiect.
		La moment, facilitățile acordate de patron sunt taxate atât cu impozitul pe venit, cât și cu contribuțiile sociale și primele medicale. Aceste contribuții / prime la facilități acordate de patron sunt o povară pentru angajatori și salariați, nu stimulează angajatorii să susțină interesele sănătoase ale salariaților, problemele sociale și culturale.
		Sunt o serie de norme, care vin drept excepții la art.19, a căror regim în ceea ce ține de primele obligatorii de asistență medicală nu este cert. Se cere clarificarea pe cale normativă a regimului acestora.

		fiscal, la care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.	
Lege nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale			
72	Anexa nr.3	pct. (39) va avea următorul cuprins: „(39) cheltuielile suportate de către angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;”	Această normă se propune pentru excluderea impozitării cu contribuții sociale la utilizarea tichetelor de masă. Norma dată împreună cu limitarea la salariu minim va duce la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic. Studiul efectuat la comanda AMCHAM a confirmat fapt că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizare tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comerțianți – plătitori de TVA – ca rezultat un leu cheltuit cu utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14,65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale. Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul, că angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior. În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea

74		și pentru serviciile medicale de testare a angajatului în vederea diagnosticării bolilor infecțioase.”	Se exclude impozitarea primelor de asigurări medicale facultative cu contribuții de asigurări sociale. Pentru baza argumentării – vezi informația expusă la art.19 vizavi de acest subiect.
75		se completează cu pct. 41 cu următorul conținut: „Primele de asigurări medicale facultative în mărime de până la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.”	Se exclude impozitarea primelor de asigurări medicale facultative cu contribuții de asigurări sociale. Pentru baza argumentării – vezi informația expusă la art.19 vizavi de acest subiect.
Legea Nr. 827 din 18.02.2000 fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației			
76	Articolul 4	Anularea taxei pentru operatorii de comunicații mobile, și identificarea de către Ministerul Finanțelor a altor surse pentru suplinirea Fondului de susținere a populației din alte servicii „de lux”.	Mijloacele Fondului de susținere a populației se utilizează pentru finanțarea: 1) programelor cu destinație specială în domeniul asistenței sociale, și anume: - ajutor material anual pentru persoanele cu dizabilități de pe urma războiului din Afganistan și familiile acestora, de pe urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și familiile acestora;

		- ajutor material anual pentru persoanele cu dizabilități a căror dizabilitate este cauzată de participarea la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl; - ajutor material anual pentru participanții la cel de-al Doilea Război Mondial și pentru pentru soții supraviețuitori sau ai persoanelor cu dizabilități; - ajutor material anual pentru victimele reabilitate ale represiunilor politice din ani 1917–1990; - compensarea parțială a cheltuielilor de transportare de peste hotare a corpurilor neînsuflite ale cetățenilor Republicii Moldova; 2) pachetului minim de servicii sociale conform condițiilor stabilite de Guvern; 3) cantinelor de ajutor social. Anual, în Fondul de susținere a populației, din mijloacele menționate supra se acumulează peste 86 mil. Lei (2018), dintre care operatorii, care prestează servicii de telefonie mobilă, transferă circa 78 mil. lei. (pentru anul 2018), adică peste 64% din mijloacele Fondului reprezintă contribuția operatorilor de servicii de telefonie mobilă. Această suprataxă aplicată operatorilor de comunicații mobile este discriminatorie, precum și limitează investițiile în dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice bazate pe cele mai avansate tehnologii, considerate un factor crucial pentru dezvoltarea economiei în general și realizarea progresului social: a) stabilește o povară fiscală semnificativ mai mare asupra acestor operatori în raport agenții economici din alte sectoare ale economiei, în situația în care serviciile de comunicații mobile demult nu mai sunt servicii „de lux”, care sunt accesibile unui număr restrâns al populației; b) obligă operatorii de comunicații mobile să achite o taxă bazată pe venitul brut; și

		c) stabilește condiții discriminatorii de concurență între prestatorii de servicii de comunicații bazate pe tehnologii mobile în raport cu prestatorii de servicii de comunicații bazate pe tehnologii fixe. În anul 2000, când a fost adoptată Legea Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației, serviciile de telefonie mobilă reprezentau un lux, iar suprataxarea acestor servicii reprezenta o metodă de redistribuire a câștigurilor de la persoanele înstărite către păturile social vulnerabile. Acum când serviciile de telefonie mobilă au devenit un serviciu universal (rata de penetrare a serviciilor de comunicații mobile depășind 123%), acest raționament nu mai este valabil. Operatorii de telefonie mobilă din Republica Moldova deja contribuie semnificativ la bugetul național. Pe lângă impozitele și taxele generale (impozitul pe venit, taxa pe valoarea adăugată, taxele vamale la importul de echipamente de comunicații, taxele locale, contribuțiile de asigurări sociale și medicale, etc.), aceștia achită alte plăți și taxe (pentru eliberarea licențelor de utilizare a resurselor de spectru radio, pentru operarea, administrarea și întreținerea bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor, taxa de reglementare și monitorizare, plata anuală pentru resurse de numerotare în mărime, plățile anuale pentru asigurarea compatibilității electromagnetice, plata pentru calculul, coordonarea, notificarea și avizarea frecvențelor). Suprataxarea serviciilor de telefonie mobilă poate să reprezinte (în cel mai bun caz) o soluție pe termen scurt, dar care va cauza probleme pe termen lung. În schimb, prin trecerea la un sistem fiscal în care sectorul telefoniei mobile este tratat în mod egal cu alte produse și servicii, guvernele pot stimula cererea pentru servicii de comunicații mobile și promova investițiile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii de comunicații mobile în bandă largă, ceea ce ar lărgi incluziunea informațională și ar

78	Articolul 11	Se solicită analiza oportunității: - excluderii lit. h), alin. 6, art. 11.- excluderii din anexa 8 a codului 3923.	Amendamentul este propus în vederea: - Eliminării abordării discriminatorii și revizuirii mecanismului de aplicare a taxei de ambalaj după principiul „poluatorul plătește” pentru a asigura aplicarea aceluiași grad de responsabilitate financiară în ce privește gestionarea deșeurilor de ambalaj între producător și importator.- Respectării condițiilor acordurilor internaționale (Organizația Mondială a Comerțului, Acord de Asociere cu Uniunea Europeană, tratate bilaterale etc.) de liber schimb între state. Drept rezultat, impactul economic scontat este: - Creșterea de 60 ori a valorii actuale a plăților de mediu acumulate la bugetul de stat.- Reducerea cheltuielilor statului pentru domeniul protecția mediului.
79	Articolul 141	Codul muncii nr.154/2003 Se propune, la alineatul (1), după sintagma ”se plătește” se introduce textul ”în formă electronică prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată”, iar, în final, se completează cu următoarea propoziție: ”Modul de plată a salariului prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată se stabilește de Guvern, în comun cu Banca Națională a Moldovei. Contribuabilul decide asupra	Modificările date se propun pentru a schimba paradigma predefinită a achitării salariului în numerar și doar la cerere – utilizând unele metode de plată electronică. Respectiv, se propune ca plățile sub formă de salariu să fie achitate doar electronic prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată (bănci și alți prestatori servicii de plată non-bancari), modul fiind ales la cererea angajatului în modul stabilit de comun acord de Guvern și Banca Națională a Moldovei. Totodată, în cazul salariaților cu viza de reședință în localitățile altele decât municipii și orașe, aceștia vor putea opta pentru plata în numerar sau prin intermediul oficiilor poștale a salariaților.

		modalități de recepționare a salariului în formă electronică, indicând în cererea adresată angajatorului tipul prestatorului serviciilor de plată.” la alineatul (2), după cuvântul "salariatului" se introduce textul "cu viza de reședință în localitățile altele decât municipii și orașe", textul " prin instituțiile bancare" se substituie cu textul "în numerar la casieria angajatorului", iar sintagma "instituțiile bancare sau" se exclude din a doua propoziție.	Aceste măsuri vor ținti una din problemele principale ale economiei bazate pe numerar și anume sursa numerarului.
80	Articolul 6	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845/1992 Se propune să se completeze în final cu două alineate cu următorul cuprins: "să achite persoanelor fizice plăți în numerar aferente veniturilor specificate la art.901 din Codul fiscal în mărime ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual; să achite persoanelor fizice plăți în numerar aferente veniturilor	Modificările propuse aici vin să completeze acele modificări ce au fost propuse la Codul muncii pe partea relațiilor de muncă, aici ținându-se și alte surse de numerar existente și anume plățile îndreptate în favoarea persoanelor fizice, altele decât salariile și plățile asimilate acestora. Pentru o delimitare clară a spectrului de reglementare a legii, se face trimitere expresă la prevederile art.90¹ și a art.90 alin.(3) din Codul fiscal. Respectiv, agenții economici, pot achita în favoarea persoanelor fizice plăți în numerar aferente veniturilor specificate la art.90¹ din Codul fiscal în mărime ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual. Totodată, în cazul în care acestea vor ține de veniturile persoanelor fizice specificate la art.90 alin.(3) din Codul fiscal, cuantumul maxim al

		plăților în numerar va constitui 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual. Aplicarea acestor soluții va aduce economii pentru majoritatea agenților economici cel puțin în valoare de 1% pentru suma transmisă. Reieșind din diferența dintre comisionanele pentru eliberarea numerarului la bănci pentru alte operațiuni decât la achitarea salariului (de la 1,5% din sumă) și comisionul aplicat la plățile salariale pe cardurile persoanelor fizice (de la 0,4% până la 3,50 lei pentru dispoziția de plată).	plăților în numerar va constitui 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual. Aplicarea acestor soluții va aduce economii pentru majoritatea agenților economici cel puțin în valoare de 1% pentru suma transmisă. Reieșind din diferența dintre comisionanele pentru eliberarea numerarului la bănci pentru alte operațiuni decât la achitarea salariului (de la 1,5% din sumă) și comisionul aplicat la plățile salariale pe cardurile persoanelor fizice (de la 0,4% până la 3,50 lei pentru dispoziția de plată).
	specificate la art.90 alin.(3) din Codul fiscal în mărime ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual.”		
81	Se propune cu completarea unei propoziții, în final, cu următorul conținut: ”Prevederile pct. 8 și 9 nu se aplică față de organizațiile de creditare nebancaară.”		Organizațiile de creditare non-bancaară, ca parte a sistemului financiar al țării, au ca scop alocarea resurselor financiare în societate, în special, în zonele unde populația nu are acces liber la finanțarea oferită de actori importanți, precum sunt băncile. Respectiv, menținerea acestei restricții ar putea duce la aplicarea unor bariere sintetice în accesul la finanțare a populației, în special, în zonele rurale.

LEGE
cu privire la modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. Articolul 4 din Legea nr.1417-XIII din 17 decembrie 1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (20⁹), (20¹⁰) cu următorul cuprins:

“(20⁹) La solicitarea importatorilor agenți economici, în condițiile art.126 și art.127¹ din Codul vamal, se prelungește termenul de plată a T.V.A., pe perioada dării în exploatare, dar nu mai mult de 36 luni, la mijloacele fixe cu valoarea în vama mai mare de 3 mil. lei, utilizate nemijlocit la fabricarea produselor și/sau executarea lucrărilor, în modul stabilit de Guvern.

La mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor și/sau executarea lucrărilor se atribuie mijloacele fixe a căror amortizare se raportează la costul produselor fabricate, și/sau lucrărilor executate.

(20¹⁰) Achitarea sumei TVA pe parcursul termenului de 36 de luni se realizează printr-o singură plată sau în rate la decizia agentului economic. În cazul achitării sumei TVA în rate, se permite spre deducere suma TVA în rate în luna achitării.

Art.II. Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149-XIV din 20 iulie 2000 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 126 se completează cu punctul 3⁴) cu următorul cuprins:

(3⁴) În cazul prelungirii termenului de plată a TVA ale importatorilor agenți economici la importul mijloacelor fixe conform art.4 alin.(20⁹) din Legea pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, dobânda prevăzută la alin.(3) nu se calculează.

2. Articolul 127¹ se completează cu punctul 1¹) cu următorul cuprins:

Plata TVA, în cazul acordării de vacanță fiscală, se asigură prin garanție emisă de banca.

Art.III. Prin derogare de la prevederile articolului 56 alineatul (2) din Legea 100/2017, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

Președintele Parlamentului